



# ENONTEKIÖ

TILINPÄÄTÖS 2025

TOIMINTAKERTOMUS.....	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	4
Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025.....	4
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	7
Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	10
Kunnan henkilöstö.....	11
Ympäristöasiat.....	15
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	16
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	17
SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	19
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	22
Tuloslaskelma.....	22
Tuloslaskelman analysointi.....	22
Toiminnan rahoitus.....	27
Rahoituslaskelma.....	27
Rahoituslaskelman analysointi.....	29
Rahoitusasema ja sen muutokset.....	32
Tase.....	32
Taseen analysointi.....	35
KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	37
KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	38
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	38
Konsernin toiminnan ohjaus.....	38
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	39
Konsernirakenteen muutokset.....	39
Kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen vuoden 2025 tulokset.....	39
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	39
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	40
Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttö.....	40
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	41
TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINO.....	46
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	47
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	48

Kuntakonsernin yhteiset tavoitteet, mittarit ja vastuut.....	51
Kunnanhallitus.....	52
Hallinto.....	54
Ympäristöterveydenhuolto.....	58
Elinvoimalautakunta.....	60
Elinvoima ja kehittäminen.....	62
Infrastruktuuri.....	65
Hyvinvointilautakunta.....	69
Opetustoimi.....	71
Varhaiskasvatus.....	74
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika.....	77
Työllisyys.....	83
Ateria- ja puhtauspalvelut.....	86
Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	89
Investointiosan toteutuminen.....	94
Rahoitusosan toteutuminen.....	97
Tytäryhteisöjen tuloskortit ja talouden toteutumisvertailut.....	99
Enontekiön Vesihuolto Oy.....	99
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy.....	101
Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot.....	103
Enontekiön Lentoasema Oy.....	105
ENF Infra Oy.....	107
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	108
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	116
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	134

# TOIMINTAKERTOMUS

## Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

### Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025

Arvoisat kuntalaiset

Vuosi 2025 oli Enontekiölläkin vaalivuosi. Kuntavaalit kokosivat kuntalaiset käyttämään tärkeää vaikuttamisen oikeuttaan ja suuntaamaan katsetta tuleviin vuosiin. Enontekiöllä kuntavaalien äänestysprosentti oli 59,9, kun vastaava luku vuoden 2021 kuntavaaleissa oli 67,9. Äänestysaktiivisuus laski näin 8,0 prosenttiyksikköä. Tämä on erittäin huolestuttava kehitys, joka on syytä ottaa vakavasti tulevissa vaaleissa.

Vaalien tuloksena kunnanvaltuusto uusiutui merkittävästi, ja kunnallisvaalien jälkeinen paikkajako eri toimielimiin toteutui Enontekiöllä esimerkillisen sopuisasti. Tämä loi hyvän ja vakaan pohjan uuden valtuustokauden käynnistymiselle.

Toimielimet pääsivät varsinaiseen työskentelyyn syksyllä lomakauden jälkeen. Valtuuston uusiutuminen antoi aihetta panostaa kouluttamiseen ja perehdyttämiseen heti kauden alussa. Avainhenkilöille, erityisesti puheenjohtajille, mahdollistettiin osallistuminen valtakunnalliseen koulutukseen. Muilta osin koulutus ja perehdytys toteutettiin pääosin omin voimin. Samalla sovittiin, että koulutustoimenpiteitä jatketaan myös vuoden 2026 aikana, jotta luottamushenkilöorganisaation työskentelyedellytykset vahvistuvat edelleen. Myös kuntastrategian uudistamisen osalta tehtiin tärkeä linjaus. Päätettiin, että strategiatyö viedään eteenpäin keväällä 2026 siten, että kuntalaisille järjestetään foorumeita, joissa he tulevat aidosti kuulluiksi. Näin strategian valmistelu sidotaan tiiviisti kuntalaisten näkemyksiin ja Enontekiön tulevaisuuden tarpeisiin.

Talousarvion valmistelutyö käynnistyi henkilövaihdosten takia suhteellisen myöhäisessä vaiheessa. Tästä huolimatta intensiivinen ja sitoutunut työskentely mahdollisti sen, että vuoden 2026 talousarvio saatiin hyväksytyä joulukuussa 2025. Tämä osoittaa, että kunnassa kyetään määrätietoisesti viemään läpi vaativia valmisteluprosesseja myös tiukassa aikataulussa.

Talouden näkökulmasta vuosi 2025 toteutui kokonaisuutena ennakoitua parempana. Talousarvio laadittiin alun perin selvästi alijäämäiseksi, mutta vuoden aikana talouden kehitys kääntyi myönteisempään suuntaan. Myös tilinpäätös alitti vuoden aikana laaditut ennusteet, mikä osoittaa, että talouden ohjaus ja menojen hallinta onnistuivat suunniteltua paremmin.

Toimintatuotot vahvistuivat edellisvuodesta ja toimintakulujen kasvu pysyi hallittuna. Toimintakate säilyi käytännössä edellisvuoden tasolla, mikä kertoo siitä, että käyttötalouden nettomenojen kasvu saatiin pidettyä kurissa. Tämä on ollut keskeinen tavoite talouden tasapainottamisessa.

Verorahoitus kehittyi myönteisesti ja vahvisti kunnan tulopohjaa. Sen sijaan rahoituserät heikkenivät edellisvuoteen verrattuna, mikä vaikutti vuosikatteen tasoon. Vuosikate jäi poistojen tasoa pienemmäksi, ja tilikausi päättyi alijäämäisenä. Alijäämä jäi kuitenkin selvästi pienemmäksi kuin talousarviossa ennakoitiin. Vuoden 2025 tulos osoittaa, että talouden suunta on oikea. Vaikka tilikausi oli vielä alijäämäinen, kehitys oli selvästi parempi kuin talousarviossa arvioitiin. Tämä antaa realistisen pohjan suunnitelmakauden tavoitteelle saavuttaa ylijäämäinen tulos vuoden 2028 tilinpäätöksessä. Talouden tasapainottaminen edellyttää edelleen määrätietoista menokuria, tulopohjan vahvistamista sekä investointien huolellista suunnittelua, mutta tavoite on nykykehityksen valossa saavutettavissa.

Kokonaisuutena vuotta 2025 voidaan tarkastella sekä uudistumisen että vastuullisen valmistelun vuotena.

Vaalivuosi toi mukanaan muutoksia, mutta samalla se vahvisti luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijaorganisaation yhteistyötä. Tälle pohjalle on hyvä rakentaa vuotta 2026 ja jatkaa työtä Enontekiön kunnan kestäväen tulevaisuuden turvaamiseksi.

## Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

### Kunnan luottamusmiesorganisaatio

Enontekiön kunnan luottamushenkilöorganisaatio koostuu 17-jäsenisestä kunnanvaltuustosta, 7-jäsenisestä kunnanhallituksesta, 7-jäsenisestä elinvoimalautakunnasta ja 7-jäsenisestä hyvinvointilautakunnasta sekä 5-jäsenisestä tarkastuslautakunnasta. Enontekiön kunnan vaikuttajaelimet ovat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto.

### Kunnanvaltuusto 2025-2029

Yhteislista Kuntalaiset	5 valtuutettua
Suomen Keskusta	5 valtuutettua
Kokoomus	3 valtuutettua
Johti Sápmelaččat rs.	1 valtuutettu
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettu
Sitoutumaton Vasemmistoliitto	1 valtuutettu
	1 valtuutettu

### Puheenjohtajisto toimikausi 6/2025-6/2027

Puheenjohtaja	Jarmo Näkkäläjärvi (Yhteislista Kuntalaiset)
1. varapuheenjohtaja	Sari Norrgård (Suomen Keskusta)
2. varapuheenjohtaja	Juha Kolehmainen (Kristillisdemokraatit).
3. varapuheenjohtaja	Tytti Valkeapää (Johti Sápmelaččat rs)

### Kunnanhallitus 6/2025-2027

Puheenjohtaja	Elli-Maria Kultima (Suomen Keskusta)
1. varapuheenjohtaja	Leena Palojärvi (Yhteislista Kuntalaiset)
2. varapuheenjohtaja	Helinä Hautamäki (Kokoomus)

Jäsenet	Kalevi Keskitalo (Kesk)
	Jarno Viitanen (Yhteislista Kuntalaiset)
	Pohto Kirkkala (Kokoomus)
	Anri Magga (Vasemmistoliitto)

### Enontekiön kunnan henkilöstöorganisaatio

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Enontekiöllä on kolme toimialajohtajaa: hallintojohtaja, tekninen johtaja ja sivistysjohtaja. Toimialat jakaantuvat edelleen tehtäväalueisiin, joita johtaa toimialavastaavat.

Vuoden 2025 aikana kunnanjohtajan tehtävässä tapahtui muutoksia. Marko Halla jätti kunnanjohtajan tehtävän 19.1.2025. Tämän jälkeen kunnanvaltuusto valitsi 5.3.2025 kunnallisneuvos Eero Ylitalon hoitamaan kunnanjohtajan virkaa enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Samalla kunnanjohtajan vakituinen virka julistettiin haettavaksi.

Virkaan saapui yhteensä 24 hakemusta. Rekrytointiprosessin aikana kunnanvaltuusto päätti kuitenkin olla täyttämättä virkaa vakituisesti tässä vaiheessa. Samalla valtuusto jatkoi Eero Ylitalon määräaikaista virkamääräystä kuudella kuukaudella.

Rekrytoinnin jatkovalmistelussa kunnanvaltuusto linjasi, että kunnanjohtajan virka julistetaan haettavaksi kolmen vuoden määräaikaisena. Kunnanvaltuusto valitsi 19.11.2025 pitämässään kokouksessa Eero Ylitalon

kunnanjohtajan virkaan kolmen vuoden määräajaksi 5.2.2026 alkaen.

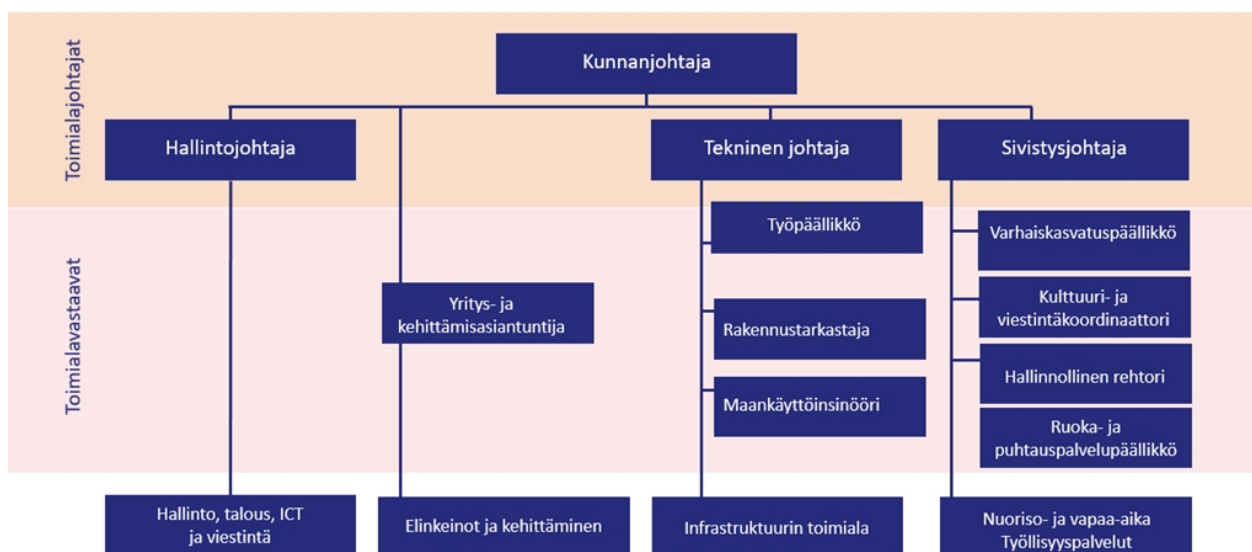
Myös muualla hallinnossa tapahtui vuoden aikana henkilöstömuutoksia. Huhtikuun alussa 2025 virassaan aloittanut hallintojohtaja Jussi Stoor siirtyi 1.9.2025 pois Enontekiön kunnan palveluksesta Saarijärven kaupungin hallintojohtajan virkaan.

Osana organisaation tehostamistoimenpiteitä päätettiin, ettei hallintojohtajan virkaa julisteta tässä vaiheessa haettavaksi, vaan tehtävä täytetään sisäisin järjestelyin. Kunnanjohtajan viranhaltijapäätöksellä hallinnon suunnittelija Hannele Kumpulainen määrättiin hoitamaan vt. hallintojohtajan tehtävää yhden vuoden määräajaksi.

## ENONTEKIÖN KUNTA

# Virasto-organisaatio

1.1.2024 alkaen



## Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2025 julkaisemassa taloudellisessa katsauksessa arvioidaan Suomen talouden toipuvan hitaasti viime vuosien heikosta suhdannetilanteesta. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen kasvu jäi vaatimattomaksi, noin 0,2 prosenttiin. Talouskasvun ennakoidaan kuitenkin vahvistuvan vähitellen lähivuosina. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa noin 1,1 prosenttia vuonna 2026 ja noin 1,7 prosenttia vuonna 2027. Kasvua tukevat korkotason lasku, inflaation hidastuminen sekä kotitalouksien kulutuksen ja investointien asteittainen elpyminen. Talouden näkymiin liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta, jota lisäävät erityisesti maailmantalouden kehitys, geopoliittiset jännitteet ja kansainvälisen kaupan muutokset.

Työmarkkinoiden tilanne pysyi vuonna 2025 edelleen heikkona, ja työttömyysaste nousi noin kymmeneen prosenttiin. Talouden elpymässä työllisyyden arvioidaan paranevan vähitellen lähivuosina. Julkisen talouden näkymät ovat edelleen haastavat, ja julkisyhteisöjen alijäämä pysyy lähivuosina merkittävänä, vaikka talouskasvu ja valtion sopeutustoimet parantavat tilannetta asteittain.

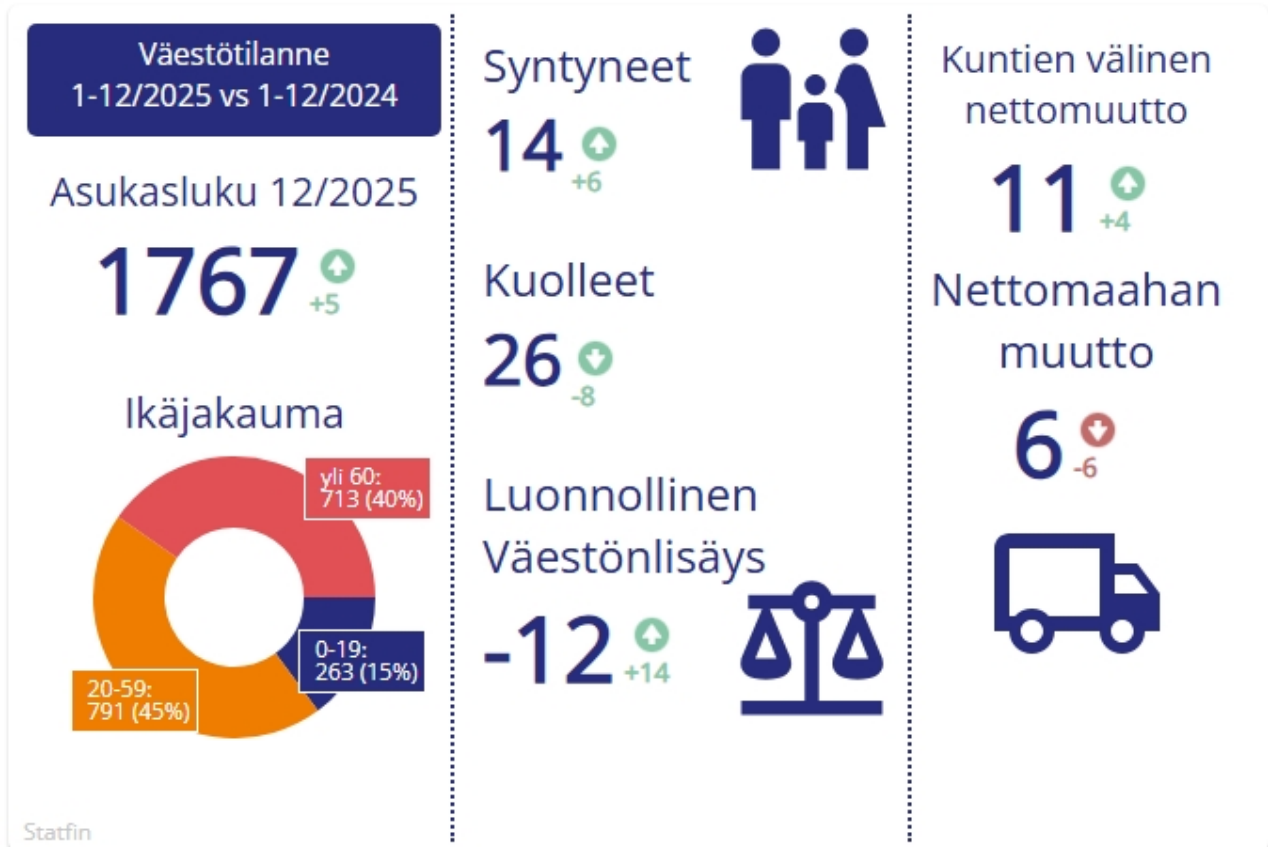
Kuntaliiton ennakoarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien talous toteutui vuonna 2025 odotettua parempana. Tilikauden tulos oli kokonaisuutena noin 0,7 miljardia euroa ylijäämäinen ja vuosikate noin 3,2 miljardia euroa. Kuntien investointitaso säilyi kuitenkin korkeana, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta oli edelleen negatiivinen. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2025 lopussa noin 20,9 miljardia euroa.

Kuntakokoluokittain tarkasteltuna suurimpien kuntien talous oli vahvin vuosikatteella mitattuna. Alle 5 000 asukkaan kunnissa vuosikate oli heikoin, mutta alhaisemman investointitason vuoksi rahavirta oli vertailussa parempi. Maakuntavertailussa Lappi sijoittui tuloksessa kärkijoukkoon.

Väestökehitys jatkui Lapissa edelleen hitaasti laskevana. Vuoden 2024 lopussa maakunnassa oli noin 176 000 asukasta, mikä oli hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Väestön väheneminen johtuu ennen kaikkea luonnollisesta väestökehityksestä, sillä kuolleiden määrä ylittää syntyneiden määrän. Enotekiöllä kuitenkin väestökehitys pysyi vakaana ja asukasluvu jopa hieman kasvoi vuonna 2025. Vuoden 2025 lopussa Enontekiön kunnassa asui 1 767 asukasta, mikä on viisi asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin.

Enontekiön kunnan talous toteutui vuonna 2025 muutettua talousarviota parempana. Tilikauden tulos oli noin 49 000 euroa alijäämäinen, vaikka muutettu talousarvio oli laadittu noin 421 000 euroa alijäämäiseksi. Talousarvio alittui hyvinvointilautakunnan toimintakatteen osalta noin 228 000 eurolla ja kunnanhallituksen osalta noin 2 000 eurolla. Elinvoimalautakunnan toimintakate ylittyi noin 9 000 eurolla. Tulosta paransivat muutettuun talousarvioon nähden myös verotulojen 23 000 euron ja valtionosuuksien 93 000 euron ennakoitua parempi kertymä sekä muiden rahoituskulujen ennakoitua pienempi toteuma. Lisäksi poistot toteutuivat noin 19 000 euroa muutettua talousarviota pienempinä.

Vuoteen 2024 verrattuna valtionosuudet kasvoivat noin 119 000 euroa ja verotulot noin 96 000 euroa. Enontekiön kunnan lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 1 776 euroa asukasta kohden. Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta oli noin 3 434 euroa asukasta kohden vuonna 2024. Edelliseen vuoteen verrattuna kunnan lainakanta kasvoi 125 euroa asukasta kohden. Manner-Suomen kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti oli 7,54, kun Enontekiön tuloveroprosentti oli 8,6.



### Työllisyystilanne Enontekiöllä

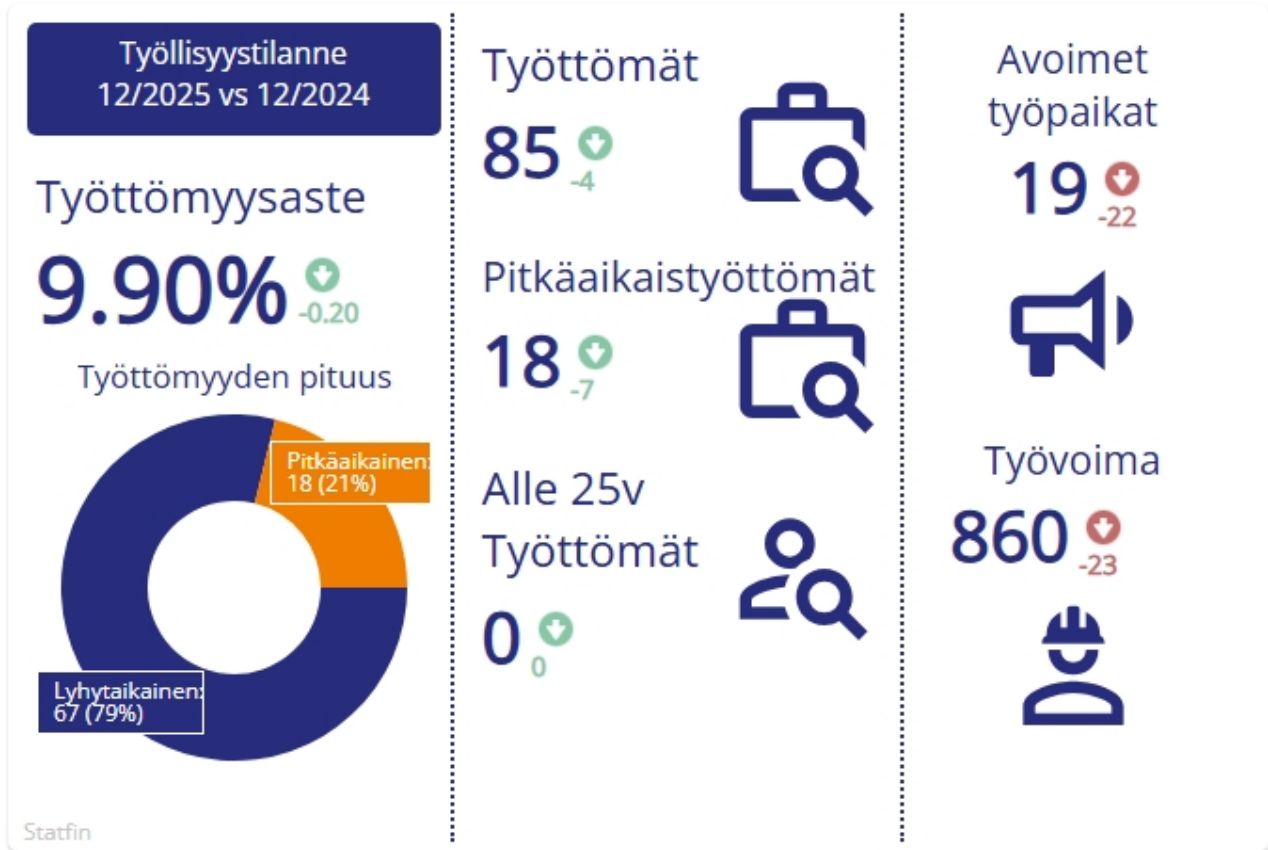
Työllisyystilanne Lapissa säilyi vuonna 2025 koko maata parempana. Joulukuussa 2025 työttömien osuus työvoimasta oli koko maassa noin 13 prosenttia ja Lapissa noin 10 prosenttia. Lapin työllisyyskehitys oli vuoden aikana varsin vakaa, ja työttömien määrä pysyi monin paikoin hieman edellisvuotta alempana.

Enontekiöllä työllisyystilanne kehittyi edelleen myönteisesti. Työttömyysaste oli vuoden 2024 lopussa 10,1 prosenttia ja vuoden 2025 lopussa 9,9 prosenttia. Joulukuussa 2025 työttömiä työnhakijoita oli noin 80, mikä on hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä merkittävä osa on yli 50-vuotiaita, mikä on tyyppillistä monille harvaan asutuille kunnille. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2025 lopussa noin 20. Työvoiman kysyntä liittyy kunnassa erityisesti palvelualoihin ja matkailuun, jonka sesongit vaikuttavat merkittävästi työvoiman tarpeeseen.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset olivat Enontekiön kunnalle vuonna 2024 noin 151 000 euroa. Vuonna 2025 kunnan maksuosuus oli noin 193 000 euroa, mikä merkitsee noin 42 000 euron kasvua edellisvuoteen verrattuna. Työmarkkinatukea maksetaan työttömälle henkilölle, joka ei täytä ansiopäivärahan työssäoloehtoita tai jonka työttömyyspäiväraha-oikeus on päättynyt. Vuoden 2025 alussa voimaan tullut rahoitusmallin uudistus muutti kuntien vastuuta työttömyysturvan rahoituksessa, ja kunnat osallistuvat jatkossa aiempaa laajemmin työttömyysturvan kustannuksiin.

Vuoden 2025 alussa työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Enontekiö kuuluu Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana toimii Kittilä. Työllisyysalueen perustaminen ei kuitenkaan poista kunnan omaa roolia työllisyyden edistämisessä. Enontekiön kuntaan perustettiin vuonna 2024 työllisyyskoordinaattorin vakituinen virka, joka täytettiin elokuussa 2024. Tehtävän tarkoituksena on vahvistaa kunnan työllisyyspalveluja ja tukea kuntalaisten työllistymistä.

Työpaikat painottuvat Enontekiöllä erityisesti palvelualoihin, kuten majoitus- ja ravitsemistoimintaan, sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä julkiseen hallintoon. Matkailulla on kunnassa merkittävä rooli työllistäjänä, ja sen vaikutus näkyy erityisesti palvelualojen työvoimatarpeessa.



## **Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa**

Vuoden 2025 aikana kunnan johdossa tapahtuneet muutokset on kuvattu tilinpäätöksen aikaisemmassa kohdassa "Enontekiön kunnan henkilöstöorganisaatio".

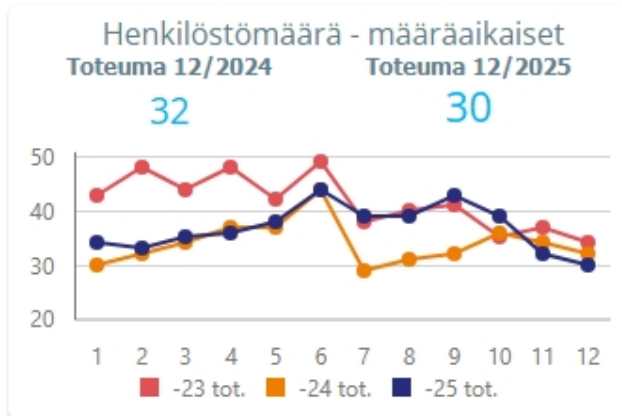
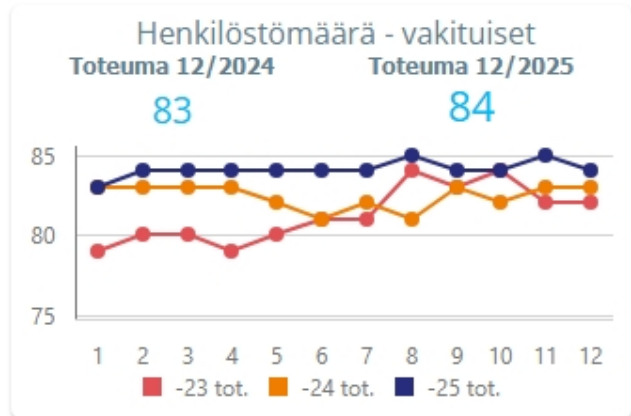
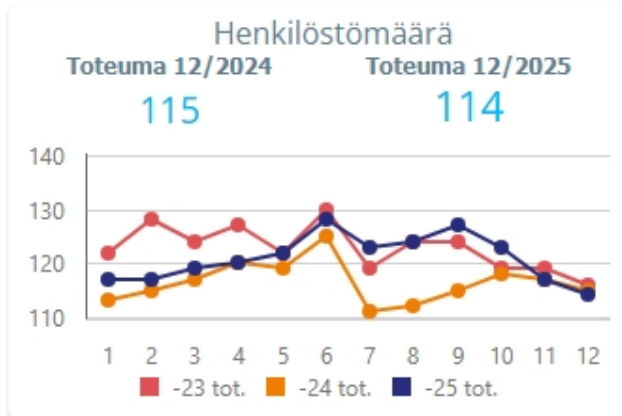
Hallinnon suunnittelijan toimi jäi avoimeksi, kun tehtävää hoitanut henkilö siirrettiin viranhaltijapäätöksellä vt. hallintojohtajaksi.

Johtoryhmän kokoonpanoa vahvistettiin 1.9.2025 alkaen kirjanpitäjä–controllerin mukana ololla. Hänen vastuuta laajennettiin erityisesti talouden johtamisen kokonaisuuksissa johtuen hallintojohtajan viran sisäisestä järjestelystä

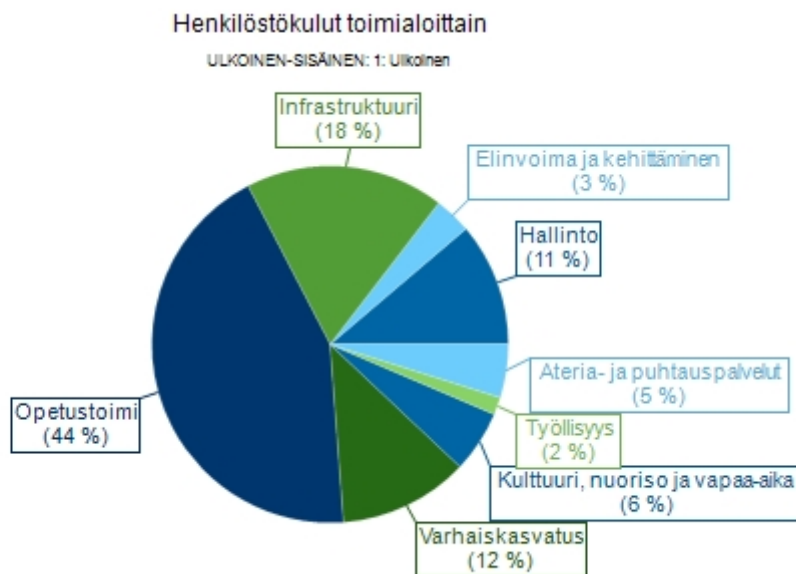
Määräaikainen maankäyttöinsinöörin virka päätettiin vakinaistaa, ja siihen valittiin määräaikaista virkaa hoitanut henkilö. Työllisyyskoordinaattori irtisanoutui virastaan, ja kyseinen virka päätettiin laittaa avoimeksi vuoden 2026 puolella.

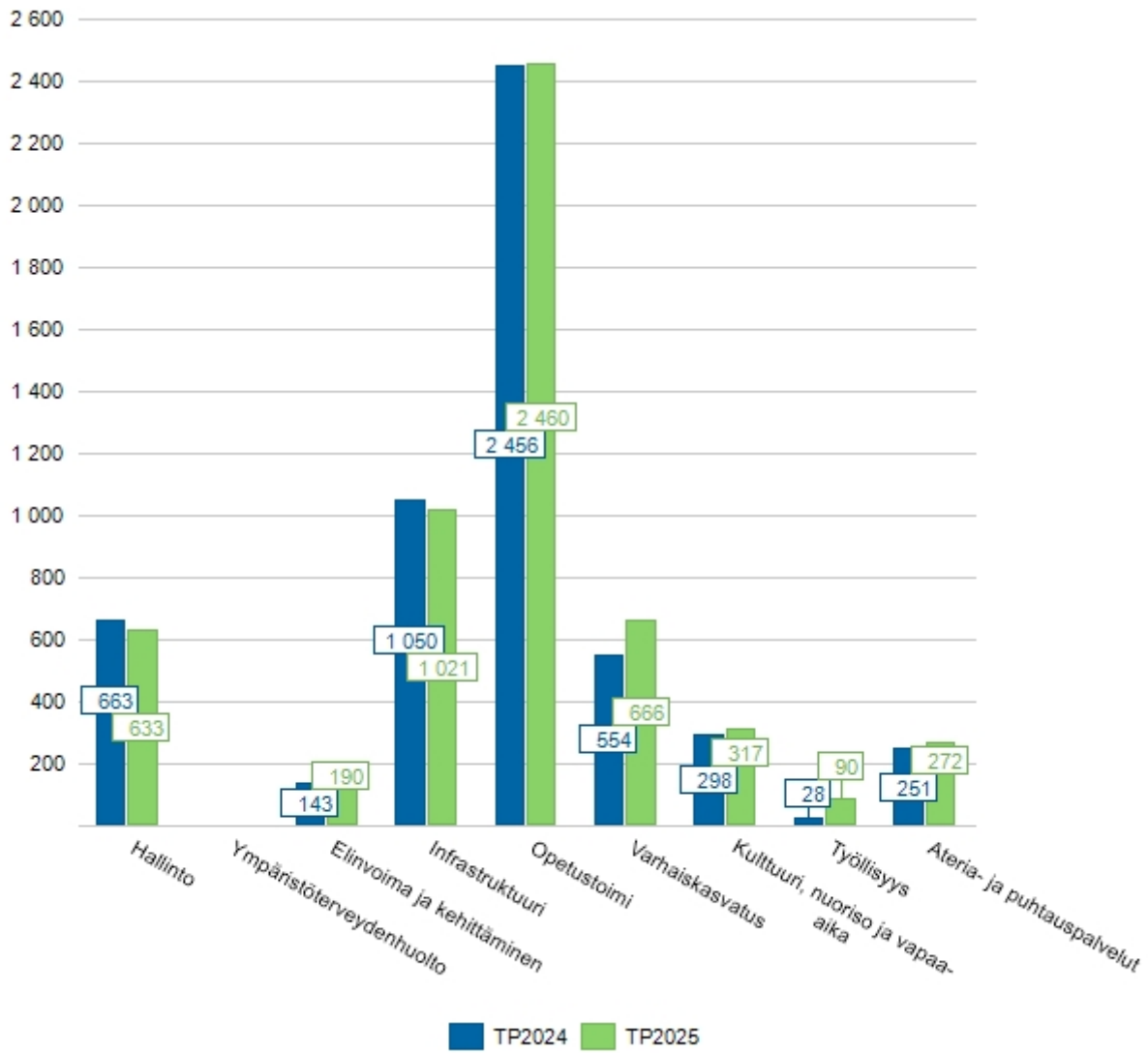
Muilta osin kunnan hallinnossa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

## Kunnan henkilöstö

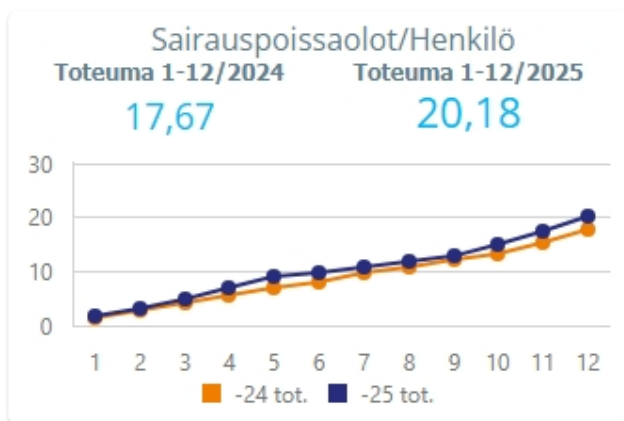
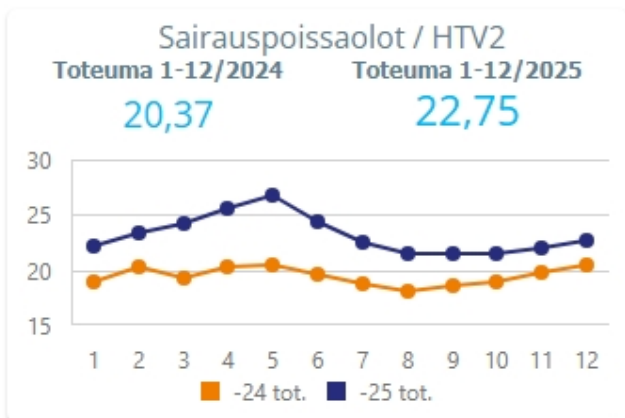
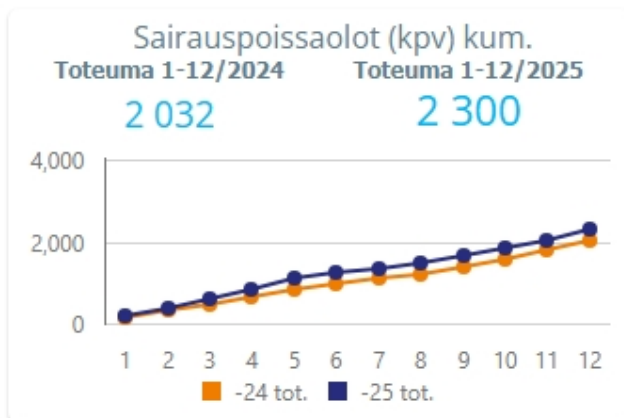


Kunnan kokonaishenkilöstömäärä vuonna 2025 oli 100 henkilötyövuotta (HTV). Vuonna 2024 vastaava luku oli 103 HTV.





## Sairauspoissaolot



Henkilöstön sairauspoissaoloja oli vuonna 2025 yhteensä 2300 kalenteripäivää (kpv). Henkilötyövuotta (HTV) kohden se on 22,8 kpv. Vuonna 2024 sairauspoissaoloja oli yhteensä 2032 kalenteripäivää eli 20,4 kpv/HTV. Sairauspoissaolojen kalenteripäivien määrä kasvoi 268 päivällä (+ 13 %).

Sairauspoissaolojen määrän vaihtelut voivat olla suuria pienissä yksiköissä, koska yhdenkin yli 180 päivää kestävä sairauspoissaolon vaikutus on merkittävä. Alla olevasta taulukosta ilmenee, että sekä lyhyiden että pitkien sairauslomien määrä on kasvanut, mutta tapaturmista johtuvien poissaolopäivien määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta.

Tapaturmista johtuvia poissaoloja oli 58 kalenteripäivää. Tapaturmista johtuvat poissaolopäivät vuonna 2024 olivat 146 kalenteripäivää. Tavoitteena on edelleen 0-työtapaturmaa.

Sairauspoissaolo	2025	2024	2023
Palkallinen sairausloma (kpv)	1673	1584	1457
Palkaton sairausloma (kpv)	569	302	411
Työtapaturmat (kpv)	58	146	31
Yhteensä	2300	2032	1899
Sairauspoissaolojen kpv/HTV	22,8	20,4	18,3
Sairauspoissaoloprosentti	9,9	7,2	7,2

## Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on Enontekiön kunnan toiminnan perusta. Kun työntekijät voivat hyvin ja heidän osaamisensa vastaa työn vaatimuksia, se näkyy sujuvana palveluna kuntalaisille ja toimivana työyhteisönä.

Henkilöstön hyvinvointia tuetaan monin keinoin. Kunta tarjoaa henkilöstölle virkistyssetelin, jonka arvo on 120 euroa henkilöä kohden vuodessa. Lounasedussa luovuttiin Smartumista (vuoden 2026 alusta E-passi) ja palattiin sopimus pohjaiseen järjestelmään paikallisten lounaspaikkojen kanssa. Ratkaisulla halutaan tukea paikallisia palveluja ja tarjota henkilöstölle toimiva ja selkeä etu.

Työn ja muun elämän yhteensovittamista tuetaan joustavilla työaikajärjestelyillä niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista. Käytössä ovat muun muassa etätö, liukuva työaika sekä erilaiset osa-aikatyön muodot. Työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistyötä käsitellään yhteistoimintaryhmässä, joka toimii samalla kunnan työsuojelutoimikuntana.

Työterveyshuollon tavoitteena on tukea työntekijöiden terveyttä ja työkykyä. Yhteistyötä työterveyshuollosta vastaavan Lappica Oy:n kanssa kehitetään säännöllisillä tapaamisilla, joissa käydään läpi työkykyyn, työhyvinvointiin ja työterveyspalveluihin liittyviä asioita.

Kunta sai KEVA:lta työelämän kehittämisrahaa 15 000 euroa ”Yhdessä johtaminen arjen avuksi” -hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa esihenkilöiden osaamista työkykyjohtamisessa ja kehittää työyhteisön toimintatapoja. Hanke päättyi toimintakaudella 2025.

Esihenkilötyötä kehitetään edelleen koulutusten ja esihenkilöiden keskinäisen verkostoitumisen avulla. Samalla korostetaan myös alaistaitojen merkitystä. Toimiva työyhteisö syntyy siitä, että jokainen työntekijä huolehtii omasta työstään, toimii rakentavasti muiden kanssa ja osallistuu yhteisten pelisääntöjen noudattamiseen.

Kunnan tavoitteena on ylläpitää työyhteisöä, jossa työntekijät kokevat tulevansa kohdelluiksi tasapuolisesti, saavat tukea työhönsä ja voivat tehdä työnsä turvallisessa ja hyvässä työilmapiirissä.

## **Ympäristöasiat**

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tilinpäätöksessä. Enontekiön kunnassa ei ole tunnistettu tällä hetkellä merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kunnan taloudelliseen asemaan tai toiminnan kehitykseen.

## Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Työ- ja elinvoimapalvelujen siirto kuntien muodostamille työllisyysalueille tuli voimaan 1.1.2025. Enontekiö kuuluu Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueeseen, jossa Kittilä toimii vastuukuntana. Uudistus tuo työllisyyspalvelut lähemmäs kuntalaisia ja yhdistää ne tiiviimmin kunnan muihin elinvoimapalveluihin. Tämä vahvistaa kuntien mahdollisuuksia tukea työllisyyttä, yritystoimintaa ja alueen kehitystä.

Taloussuunnitelmakaudella 2026–2028 kunnan talous pysyy tiukkana investointien vuoksi. Kunta toteuttaa noin 10,6 miljoonan euron nettoinvestoinnit, joita rahoitetaan pääosin lainalla. Lainamäärän arvioidaan nousevan noin 8 miljoonaan euroon vuonna 2026 ja noin 13 miljoonaan euroon vuoteen 2028 mennessä. Investoinneilla turvataan kuitenkin kunnan palvelut, infrastruktuuri ja elinvoiman kehittyminen pitkällä aikavälillä.

Investointien suunnittelussa painottuu huolellinen aikataulutus ja priorisointi, jotta kunnan talous pysyy hallittuna samalla kun kehittämistä voidaan jatkaa. Keskeisiä panostuskohteita ovat Karesuvannon uuden koulu- ja monitoimitalon lisäksi muun muassa yhdyskuntatekniikka ja vesihuollon kehittäminen kaavoitetuilla alueilla.

Kunta on vahvistanut myös konserniyhtiöidensä toimintaa pääomituksilla, muun muassa lentoasema- ja vesihuoltoyhtiössä. Konsernin talouden kehittäminen ja konserniohjauksen vahvistaminen ovat tärkeitä, jotta yhtiöt tukevat kunnan elinvoimaa kestäväällä tavalla. Vuoden 2025 aikana päivitetty konserniohje vahvistaa tätä työtä.

Tulevina vuosina kuntien rooli elinvoiman rakentajana korostuu entisestään. Yritysten toimintaedellytyksiin voidaan vaikuttaa muun muassa kaavoituksella, tonttitarjonnalla, sujuvilla lupapalveluilla sekä työnhakijoiden ja työnantajien kohtaamista tukevilla palveluilla. Myös asumisen ja maankäytön ratkaisut vaikuttavat kunnan vetovoimaan.

Enontekiön elinkeinoelämä nojaa vahvasti matkailuun, joka muodostaa merkittävän osan alueen liikevaihdosta. Matkailun kasvunäkymät ovat edelleen hyvät, ja sen ympärille rakentuvat palvelut, yritystoiminta ja työpaikat vahvistavat kunnan taloudellista perustaa. Kunnan tehtävänä on huolehtia terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä elinympäristöstä. Pitkäjänteisellä maapolitiikalla, alueidenkäytön suunnittelulla ja toimivilla palveluilla luodaan edellytykset kuntalaisten hyvinvoinnille sekä kunnan kestäväälle kehitykselle.

Enontekiön kuntastrategia ohjaa kunnan kehittämistä. Visiona vuoteen 2030 on ”Enontekiö – arktinen kotimme”, jossa korostuvat luonto, aktiivisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteena on vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa järjestämällä palvelut sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Elinvoimainen kunta pitää nykyiset asukkaat ja toimijat alueella sekä houkuttelee uusia. Yhteistyö kunnan, yritysten, järjestöjen ja kuntalaisten kesken luo edellytyksiä uusille mahdollisuuksille. Myönteinen ilmapiiri, avoin vuorovaikutus ja vahva yhteisöllisyys tukevat kunnan kehitystä.

Kunnan hyvä maine ja positiivinen kuva syntyvät arjen teoista. Tyytyväiset kuntalaiset, yrittäjät ja työntekijät ovat kunnan parhaita viestinviejiä. Aidot vahvuudet – luonto, yhteisöllisyys ja toimiva arki – muodostavat Enontekiön kilpailukyvyen perustan.

## Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

**Toiminnalliset riskit** koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Hankintalain uudistamiseen tähtäävä työryhmämietintö on ollut lausuntokierroksella alkuvuonna 2025. Mukana mietinnössä on ehdotus, joka säätäisi kuntien yhdessä omistamien yhtiöiden käyttöä tarkasti niin, että yksikään kunta ei saisi enää omistaa yhtiöistä alle 10 prosentin osuutta. Lakimuutoksessa ehdotettu vähintään 10 % omistusosuus johtaa pienten kuntien, kuten Enontekiön, osalta kustannusten kasvuun ja hallinnollisiin ongelmiin. Olemassa olevien yhtiöiden purkaminen ja palveluiden uudelleenkilpailuttaminen tulee aiheuttamaan valtavasti työtä ja edellyttää Enontekiöllä joko henkilöstöressurssien kasvattamista tai konsulttipalveluiden ostoa.

Enontekiön kunnan osalta lakimuutos tarkoittaisi muun muassa ICT-palveluiden, hallinnon- ja taloushallinnon järjestelmien, palkanlaskennan, jätehuollon ja jopa kirjastojärjestelmien hankkimisen uudelleenorganisointia lähes mahdottomassa aikataulussa eli noin kahdessa vuodessa. Riski hintojen nousulle ja palvelutason laskulle on todellinen, koska uudistuksen myötä kuntien sidosyksiköiden kautta saadut volyyymiedut katoaisivat.

Kunnan henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen liittyviä riskejä pyritään ennakoimaan ennen muuta osaamisen kehittämällä, uudelleenoulutuksella sekä henkilöstön sisäisillä siirroilla ja hyvällä työnantajakuvalla. Henkilöstön osaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta kunnan palvelutuotannossa turvataan tarvittava osaaminen jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Ajantasainen osaaminen liittyy myös työhyvinvointiin.

Toimintariskinä on pienessä organisaatiossa avainhenkilöiden erikoisosaamisen korvaaminen. Pienessä organisaatiossa melkein kaikki toimihenkilöt ja viranhaltijat ovat avainhenkilöitä omalla toimialallaan. Pienessä yksikössä on erittäin vaikea varahenkilöjärjestelmällä täysin korvata avainhenkilöiden erikoisosaamista ja varmistaa toiminnan häiriötön jatkuvuus joka tilanteessa. Riskien vähentämiseksi dokumentaatioon ja ajantasaiseen ohjeistukseen kiinnitetään jatkossa huomioita.

Henkilöstön työhyvinvointi ja työssäjaksaminen ovat toiminnallinen ja taloudellinen riski. Henkilöstön pitkät sairauspoissaolot ja suuri henkilöstövaihtuvuus kuormittavat niitä, jotka oman työnsä ohella tekevät poissaolteiden töitä. Enontekiön kunta panostaa jatkossa enemmän henkilöstövoimavarojen johtamiseen sekä laadukkaaseen esimiestyöhön, jotta nykyiset ja tulevat työntekijät pitävät kuntaa hyvänä työnantajana. Myös työntekijöiden alustaitojen merkitystä on syytä korostaa ja kehittää. Työnantajakuvan rakentamisessa tiedon kerääminen työntekijöiltä on ensimmäinen askel. Merkityksellinen työ, luottamus johtoon, läpinäkyvä organisaatio ja työn tavoitteen ymmärtäminen sekä tehokas viestintä ovat asioita, jotka tukevat työnantajakuvan rakentamista rekrytoinneissa.

Kunnan palvelutuotantoa tarkastellaan jatkuvasti, mikä vaatii pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta toimialoilla. Suunnittelussa on huomioitava erityisesti tehtävien uudelleen organisointi muuttuvan osaamistarpeen mukaisesti, sisäiset siirrot, oppisopimuksen hyödyntäminen sekä rekrytointiprosessien kehittäminen sellaiseksi, että avoimiin tehtäviin tulee hakemuksia.

Tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet sekä sähkön saanti ovat merkittäviä riskejä kunnan johtamisen ja palvelutuotannon ylläpitämisen kannalta. Niiden tehokkuus ja häiriöttömyys on varmistettava riittävällä toimenpiteillä. Tietoturvallisuutta koskevien riskien hallinta on osa organisaation riskienhallintaa. Tietoturvallisuudella tarkoitetaan tietojen, palvelujen, järjestelmien ja tietoliikenteen suojaamista ja varmistamista niihin kohdistuvien riskien hallitsemiseksi.

**Rahoitusriskit** koostuvat lähinnä rahoitus-, maksuvalmius- ja korkoriskistä. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalla on mahdollisimman tehokkaasti käytettävissään riittävä rahoitus. Maksuvalmiusriski liittyy kassanhallintaan ja korkoriskit korkotason vaihteluun. Rahoitusriskit liittyvät myös kunnan antamiin takauksiin.

Kunnan rahoitusriskiin vaikuttavat valtionosuuksien tuleva kehitys ja mm. mahdolliset muutokset yhteisövero-osuuksiin ja kiinteistöveron tuoton kohdistamisessa. Kuntien vastuun lisääminen työllisyyden hoidossa aiheuttaa kunnalle kustannuksia. Julkisen talouden alijäämän ja velkaantumisen hoito tulee koskettamaan myös kuntien toimintaa ja taloutta. Talouden laskusuhdanteessa verotulojen arviointi on haastavaa ja valtiontalouden tasapainottamistoimet voivat vaikuttaa merkittävästi kuntiin. Enontekiön kunnan rahoituspohjasta valtionosuudet ovat noin puolet, joten muutokset valtionosuusjärjestelmässä vaikuttavat merkittävästi kunnan rahoituspohjaan.

Kunnan rahoitusriski liittyy myös korkotason nousuun ja kunnan myöntämiin omavelkaiisiin takauksiin. VT 21 perusparannushankkeeseen liittyy tien lenventäminen Karesuvannossa, joka aiheuttaa Vesihuololle tarpeen siirtää runkovesilinjoja Karesuvannossa. Ennakkolaskelman mukaan se aiheuttaisi n. 1,8 milj. euron kustannukset Vesihuololle.

**Vahinkoriskit** kohdistuvat yleensä johonkin kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei kuitenkaan tiedetä. Kunnan toiminta- ja omaisuusriskeihin on varauduttu vakuuttamisella. Vakuutusten päivittämistyötä tehdään jatkuvasti vastuuviranhaltijoiden toimesta.

Kunnan ja kuntakonsernin rakennuksissa on niiden kuntoon ja sisäilmaan liittyviä riskejä. Kunnan ja konserniyhtiöiden on jatkossa panostettava enemmän rakennusten huoltoon ja kunnostamiseen, jotta vastaavia tilanteita ei arvaamatta pääse syntymään.

## SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä koostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta jakaantuu tarkastuslautakunnan arviointiin ja lakisääteiseen tilintarkastukseen. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, jonka apuna johto voi käyttää sisäistä tarkastusta. Ulkoinen valvonta on kunnan toimivasta johdosta riippumaton valvontaa, kun taas sisäinen valvonta on kiinteä osa jatkuvaa toiminnan ja talouden ohjausta ja seuranta.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Hallintosäännössä on kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Hallintosäännössä on huomioitu tarpeelliset määräykset lähinnä asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Kuntalain säännöksiä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Hallintosäännön mukaan sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kunnanhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Enontekiön kunnassa ei ole hyväksyttyä sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta.

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaisesti esitettävä toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selonteossa kunnanhallitus esittää, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännössä on vastuutettu kunnanhallitukselle, lautakunnille ja viranhaltijoille ja vastuuviranhaltijoille sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

## **Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen**

Lautakunnat ja kunnanhallitus seuraavat alaistensa viranhaltijoiden päätöksiä. Kunnanhallitus seuraa lautakuntien päätöksiä. Tämä on huomioitu hallintosäännössä. Tarvittaessa käytetään otto-oikeutta tai toimielin korjaa omaa päätöstään tarvittaessa. Kunnanvaltuusto on asettanut tavoitteeksi hyvän hallinnon ja kunnanhallitus on ohjeistanut toimielimiä ja viranhaltijoita sekä tytäryhtiöitä ja toimitusjohtajia hyvän hallinnon noudattamisesta Enontekiön kuntakonsernissa.

Toimikauden aikana ei päätöksistä ole tehty muutoksenhakuja, eikä myöskään otto-oikeutta ole käytetty viranhaltija tai toimielimien päätöksistä. Kanteluita kunnan toimintoihin liittyen ei ole tehty.

## **Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.**

Tilinpäätösvuonna on seurattu säännöllisesti asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista vastuuviranhaltijoiden toimesta johtoryhmässä, lautakunnissa ja kunnanhallituksessa.

Tuloksellisuuden arviointia toteutetaan osana toiminnan ja talouden valmistelua ja seurantaa.

Osavuositarkastuksia käsiteltiin lautakunnissa ajalta 1-3/2025 ja 1-6/2025 sekä 1-9/2025. Kunnanhallitus käsiteli osavuositarkastukset ajalta 1-3/2025, 1-6/2025, sekä 1-9/2025.

Varojen käyttöä valvovat vastuuviranhaltijat oman vastuualueensa osalta. Talousarvioon liittyvät muutokset käsiteltiin valtuustossa tilikauden aikana.

## **Riskienhallinnan järjestäminen**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut:

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kunnanhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

## **Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta**

Kunnassa on hallintosäännössä määritelty euromääräiset hankintavaltuudet luottamustoimielimille ja viranhaltijoille. Kunnan säännöissä ja ohjeissa on velvoitteita kunnan omaisuuteen liittyen (mm. hallintosääntö, taloushoidosta annettu ohje, irtaimisto-ohje). Hankintaosaamista on pyritty lisäämään koulutuksella ja se vaatii jatkossakin jatkuvaa koulutusta mm. lainsäädännön muuttumisen seurauksena.

## **Sopimustoiminta**

Sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta ym. on vastuutettu hallintosäännössä.  
Sopimusten seuranalle on edellytykset parantua, koska CaseM-asianhallintajärjestelmä on otettu käyttöön.

## TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

### Tilikauden tuloksen muodostuminen

#### Tuloslaskelma

1000 €	2025	2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>2 480</b>	<b>2 320</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 10 454</b>	<b>- 10 378</b>
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 7 974</b>	<b>- 8 058</b>
Verotulot	4 585	4 489
Valtionosuudet	3 558	3 439
Rahoitustuotot ja -kulut	346	623
Korkotuotot	4	141
Muut rahoitustuotot	660	728
Korkokulut	- 55	- 56
Muut rahoituskulut	- 263	- 189
<b>VUOSIKATE</b>	<b>514</b>	<b>493</b>
Poistot ja arvonalentumiset	- 569	- 446
Satunnaiset tuotot ja kulut		
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>- 55</b>	<b>47</b>
Varausten ja rahastojen muutokset	6	6
<b>TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ</b>	<b>- 49</b>	<b>53</b>

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP2025	TP2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24	22
Vuosikate/Poistot, %	90	111
Vuosikate, € / Asukas	291	279
Asukasmäärä	1 767	1 764

#### Tuloslaskelman analysointi

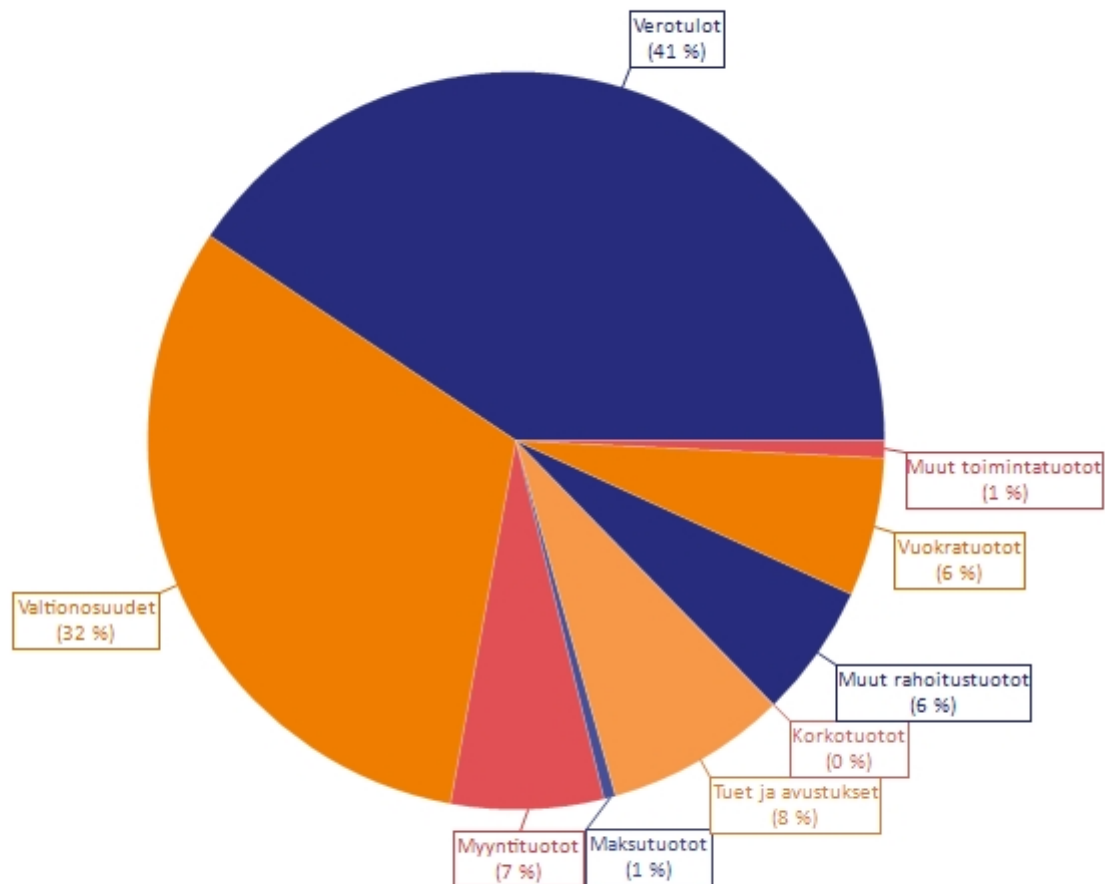
##### Tilikauden tulos

Kunnan tilikauden 2025 tulos muodostui 48 549 euroa alijäämäiseksi. Tilinpäätös 2024 oli ylijäämäinen 53 296 euroa.

Toimintakate oli -8,0 miljoonaa euroa, mikä muodostui 2,5 miljoonan euron toimintatuotoista ja 10,5 miljoonan euron toimintakuluista. Toimintakate pieneni edellisestä vuodesta 84 tuhatta euroa eli toiminnan nettokulujen muutos vuoteen 2024 nähden oli - 1,0 %.

Vuosikate oli 0,5 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa vuonna 2024) ja se kattoi poistot 90-prosenttisesti.

## Tuotot



Kunnan tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä 11,3 miljoonaa euroa (11,1 milj. euroa vuonna 2024). Toimintatuottoja kertyi 2,5 miljoonaa euroa ja niillä katettiin 24 % prosenttia toimintakuluista.

**Myyntituotot** olivat 755 000 euroa (771 000 euroa vuonna 2024). Tähän ryhmään kuuluu suurimpina erinä kaukolämmön myynti, palvelumyynti Enontekiön Vesihuolto Oy:lle, ateriamyynti Lapin hyvinvointialueelle ja hallintopalveluiden myynti tytäryhtiöille. Lisäksi muita myyntituottoja olivat Hetta Hiihtomaan, kuntosalien, Järämän museon ja elokuvalippujen myyntituotot. Myyntituottoihin sisältyviä kotikuntakorvaustuloja ei ollut vuonna 2025.

Suurimmat muutokset edelliseen vuoteen nähden olivat muissa myyntituotoissa (- 15 000 euroa, - 12 %), ateriamyynnissä (+ 33 000 euroa, + 15 %) ja palvelumyynnissä Enontekiön Vesihuolto Oy:lle (- 32 000 euroa, - 14 %).

**Maksutuottoja** saatiin 57 000 euroa (55 000 euroa vuonna 2024). Maksutuottoja ovat mm. varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksut, opetustoimen iltapäivätoiminnan maksut, maankäyttökorvaukset ja rakennusvalvontamaksut.

**Tukia ja avustuksia** kertyi 897 000 euroa (660 000 euroa vuonna 2024). Kunta sai tukia ja avustuksia mm. saamenkielisen ja saamen kielen opetukseen, saamenkieliseen varhaiskasvatukseen, saamen kielilakiin ja hankkeisiin liittyen sekä työttömien työnhakijoiden palkkaamiseen. Tukien ja avustusten kasvu vuoteen 2024 nähden johtuu lähinnä siitä, että vasta kesällä 2025 saatiin vuotta 2024 koskeva saamenkielisen ja saamen kielen opetuksen takautuva avustus, jonka suuruus oli 129 000 euroa. Lisäksi vuotta 2025 koskeva

saamenkielisen ja saamen kielen opetukseen liittyvä avustus oli noin 100 000 euroa edellisvuotta suurempi. Saatujen tukien ja avustusten vertailuun edelliseen vuoteen nähden vaikuttaa myös hankkeiden määrän vuosittainen vaihtelu.

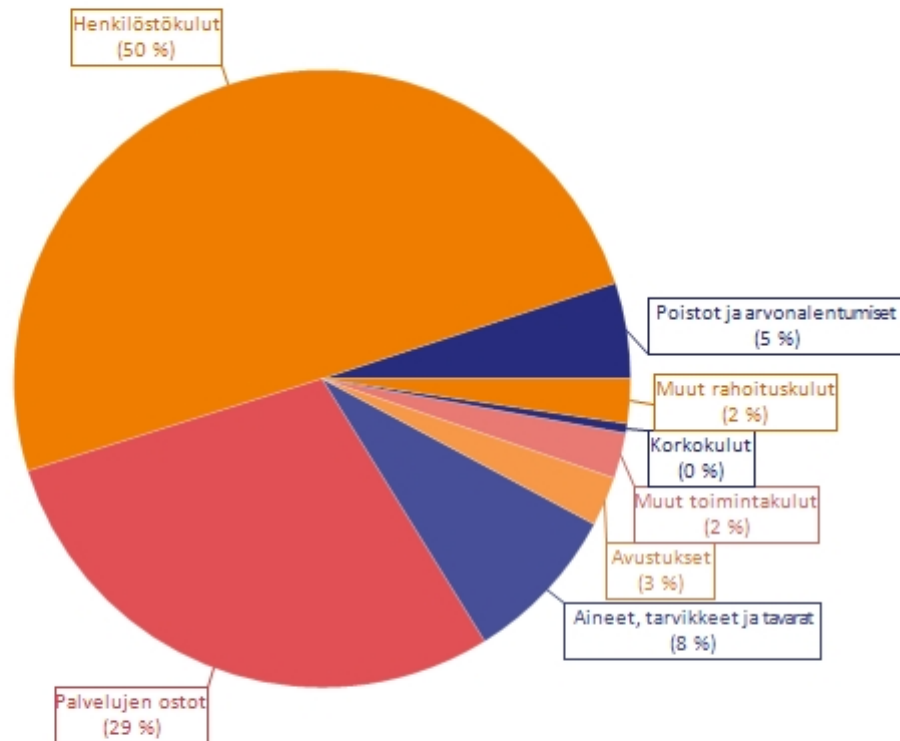
**Vuokratuotot** olivat 687 000 euroa (658 000 euroa vuonna 2024). Vuokratuotoista suurin osa kertyi Lapin hyvinvointialueelle vuokratuista toimitiloista. Vuokratuottojen kasvu edelliseen vuoteen nähden johtuu lähinnä uuden Luppokodin korkeammasta vuokratasosta vanhaan Luppokotiin verrattuna. Huomioitavaa on lisäksi, että Hetan liikekiinteistö siirtyi vuoden 2025 alusta lukien Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:n omistukseen ja näin ollen tämän kiinteistön vuokratuottoja ei kunnalle enää kertynyt vuonna 2025.

**Muut toimintatuotot** olivat 84 000 euroa (176 000 euroa vuonna 2024), josta 9 000 euroa aiheutui kiinteistöjen myyntivoitoista. Edellisvuonna kiinteistöjen myyntivoitot olivat 145 000 euroa. Muiden toimintatuottojen toteuma sisältää lisäksi 66 000 euroa rakentamisveloitteen täyttämättä jättämiseen liittyviä sakkomaksuja (17 000 euroa vuonna 2024) ja muita tuottoja 8 000 euroa.

**Verorahoitus** oli 8,143 miljoonaa euroa, josta verotulot (kunnallisverotulot, kiinteistöverotulot ja yhteisöverotulot) olivat 4,585 miljoonaa euroa ja valtionosuudet 3,558 miljoonaa euroa. Verorahoituksen muutos edelliseen vuoteen nähden oli + 215 000 euroa (+ 2,7 %).

**Rahoitustuotot** olivat 664 000 euroa (868 000 euroa vuonna 2024). Ne koostuivat pääasiassa Kemijoki-osuuksien 652 000 euron tuotosta (719 000 euroa vuonna 2024). Lisäksi muita rahoitustuottoja olivat antolainojen korkotuotot, osinkotuotot ja tuotot Enontekiön yhteismetsästä.

## Kulut



Kunnan toimintakulut olivat yhteensä 10,5 miljoonaa euroa (10,4 milj. euroa vuonna 2024). Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostivat noin 86 % toimintakulujen kokonaissummasta.

**Henkilöstökulujen** toteuma oli 5,6 miljoonaa euroa (5,4 milj. euroa vuonna 2024), mikä on 54 prosenttia toimintakuluista. Henkilöstökulujen kasvu edelliseen vuoteen nähden johtui lähinnä uudesta työ- ja virkaehtosopimusratkaisusta, joka kasvatti työvoimakustannuksia keskimäärin noin 2,8 %.

**Palvelujen ostot** olivat 3,3 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja ne pysyivät lähes samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna, kasvua oli vain 28 000 euroa (+ 0,8 %). Palvelujen ostoista suoraan kuntalaisille hankittujen lopputuotepalvelujen eli asiakaspalvelujen ostojen osuus oli 92 000 euroa eli vain noin 3 % kaikista palvelujen ostoista. Muiden palvelujen ostojen määrä oli 3,2 miljoonaa euroa, josta suurin yksittäinen menoerä oli kuljetuspalvelut. Niiden määrä oli noin 0,9 miljoonaa euroa eli lähes kolmannes muista palvelujen ostoista. Ne pysyivät samalla tasolla vuoteen 2024 nähden. Muihin palvelujen ostoihin kuuluvat yhteistoimintaosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen nähden noin 200 000 euroa. Tämä johtuu pääasiassa työllisyyspalvelujen maksuosuuksista Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueelle. Vuoden 2025 alusta työvoimapaalvelut muuttuivat osaksi kunnan peruspalveluja ja ne järjestetään 45 työllisyysalueella. Enontekiö kuuluu Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana toimii Kittilä. Muita muihin palveluostoihin kuuluvia palveluja ovat mm. asiantuntijapalvelut, ICT-palvelut, toimistopalvelut, pankki- ja rahoituspalvelut, vakuutuspalvelut, puhtaanapitopalvelut, rakennusten ja laitteiden huoltopalvelut, majoitus- ja ravitsemispalvelut, työterveyshuoltopalvelut sekä koulutus- ja kulttuuripalvelut.

**Aineet, tarvikkeet ja tavarat** -tiliryhmän kulut olivat noin 950 000 euroa. Ne olivat 78 000 euroa edellisvuotta vähemmän johtuen lähinnä lämmitys- ja sähkökulujen pienentymisestä. Tähän ryhmään sisältyvistä kuluista suurimman osan muodostavat lämmitys, sähkö ja elintarvikkeet. Niiden yhteenlaskettu osuus oli 60 % tämän tiliryhmän kaikista kuluista.

**Avustuskulut** olivat 295 000 euroa (364 000 euroa vuonna 2024). Avustuskuluihin sisältyvä kunnan rahoitusosuus työttömyystukiin (työmarkkinatuen kuntaosuus) oli 193 000 euroa, joka oli 42 000 euroa edellisvuotta enemmän. Muita avustuskuluja olivat lasten kotihoidon tuki (-11 000 euroa vuoteen 2024 nähden), avustukset yhteisöille (- 100 000 euroa) ja tapahtuma-avustukset (-1 000 euroa). Yhteisöille annettujen avustusten pienentyminen johtui siitä, että vuonna 2024 myönnettiin ylimääräinen 100 000 euron avustus Kilpisjärven Ladut ry:lle latutampparin hankintaan.

**Muista toimintakuluista** suurimman osan muodostavat vuokratulot, jotka olivat 241 000 euroa (241 000 euroa myös vuonna 2024). Muiden toimintakulujen kokonaismäärä oli 272 000 euroa, joka on noin 13 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

**Rahoituskulut** olivat 318 000 euroa (245 000 euroa vuonna 2024). Rahoituskulujen kasvu edelliseen vuoteen nähden johtui Kemijoki-sähkön hankintaan liittyvien osakassähkömaksujen 105 000 euron kasvusta. Lainojen korkokulut olivat samalla tasolla kuin vuonna 2024.

**Poistot ja arvonalentumiset** olivat 569 000 euroa. Vuonna 2024 ne olivat 446 000 euroa. Poistojen kasvu johtui uusista investoinneista (Hetan uusi lämpölaite ja Luppokoti) ja kertaluonteisesta poistosta, joka aiheutui Hetan liikekiinteistön (ns. Osuuspankin talo) siirtymisestä Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:n omistukseen.

## Toiminnan rahoitus

### Rahoituslaskelma

1 000 €	2025	2024
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	514	493
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-9	-214
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-1 685	-11 722
Rahoitusosuudet investointimenoihin	271	5 149
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	9	153
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>-899</b>	<b>-6 141</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	442	2 716
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-38	-216
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-178	-141
Muut maksuvalmiuden muutokset	508	-161
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>734</b>	<b>2 198</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-165</b>	<b>-3 943</b>
<b>Rahavarat 31.12.</b>	<b>2 098</b>	<b>2 263</b>
<b>Rahavarat 1.1.</b>	<b>2 263</b>	<b>6 206</b>
<b>Rahoituslaskelman tunnusluvut</b>		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	3 413	4 829
Investointien tulorahoitus, %	36	7
Laskennallinen lainanhoitokate (>2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)	1,3	1,3
Kassan riittävyys, pv	61	37

### Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. *Toiminnan ja investointien rahavirta* -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

### **Investointien tulorahoitus, %**

=  $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

## **LAINANHOITO**

### **Laskennallinen lainanhoitokate**

=  $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle yksi (1), joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

## **MAKSUVALMIUS**

### **Kassan riittävyys (pv)**

=  $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

#### Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

## Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

## **Rahoituslaskelman analysointi**

### **Rahoituslaskelman sisältö**

Rahoituslaskelmassa esitetään kunnan tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli sitä, miten kunnan rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Kunnan tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kunnan ja kunnan ulkopuolisten organisaatioiden välillä.

### **Toiminnan ja investointien rahavirta**

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin.

Tilikauden 2025 toiminnan rahavirta oli 505 000 euroa (279 000 euroa vuonna 2024).

Tulorahoituksen korjauseurissa toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kertyi tilikaudella yhteensä 9 000 euroa, jotka olivat kiinteistöjen myyntejä. Pakollisten varausten muutoksia ei ollut.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Vuoden 2025 investointien rahavirta oli - 1,4 miljoonaa euroa. Negatiivinen rahavirta johtui 1,7 miljoonan euron investoinneista. Toiminnan ja investointien rahavirta oli kokonaisuudessaan negatiivinen 0,9 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna se oli 6,1 miljoonaa euroa negatiivinen, koska investointien määrä oli oleellisesti suurempi.

Rahoitusosuudet investointeihin olivat 271 000 euroa ja ne koskivat uuden Luppokodin rakentamista. Investoinneista jäi keskeneräisiksi investoinneiksi Kilpisjärven yleiskaava, Pohjois-Kilpisjärven asemakaava ja Karesuvannon monitoimitalo sekä yhden lainvoimaisuutta odottavan kiinteistön hankinta. Tarkempi erittely investointien toteutumasta on tilinpäätöksen kohdassa Investointiosan toteutuminen.

Nettoinvestointien määrä saadaan, kun investointimenoista vähennetään investointitulot, joita ovat myydyn käyttöomaisuuden nettokirjanpitoarvo ja investointeihin saadut rahoitusosuudet. Vuonna 2025 myydyn käyttöomaisuuden nettokirjanpitoarvo oli vain 280 euroa. Vuoden 2025 nettoinvestointien määrä oli 1,4 miljoonaa euroa (meno) ja toteuma-aste 23 %.

Merkittävimmät vuoden 2025 rakennusinvestoinnit olivat uusi ikääntyneiden hoivayksikkö (uusi Luppokoti) ja Hetan lämpölaite sekä Karesuvannon uusi monitoimitalo (suunnittelutyöt). Niihin liittyvät investointikulut olivat yhteensä noin 1,0 miljoonaa euroa. Näistä investoinneista vuonna 2025 valmistuivat uusi Luppokoti ja Hetan lämpölaite. Muita investointeja olivat kiinteistöjen osto, aktivoidut kaavoituskulut, Hetan päiväkodin paloilmoinjärjestelmä ja Hetan paloaseman muutostyöt sekä sijoitus tytäryhteisöön Enontekiön Lentoasema Oy.

Kunnan investointien rahoitusvalmiutta mittaava investointien tulorahoitusprosentti oli 36 %, kun se edellisenä vuonna oli 7 %. Toiminnan ja investointien rahavirran viiden vuoden kertymä oli tilinpäätöshetkellä 3,4 miljoonaa euroa positiivinen. Edellisessä tilinpäätöksessä se oli positiivinen 4,8 miljoonaa euroa.

### **Rahoituksen rahavirta**

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella 0,7 miljoonaa euroa positiivisena, mikä johtuu pääosin siitä, että kunta otti uutta investointilainaa Hetan hoivayksikköön liittyen noin 0,4 miljoonaa euroa. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 0,2 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna rahoituksen rahavirta oli 2,2 miljoonaa euroa positiivinen, koska silloin otettiin uutta pitkäaikaista lainaa Hetan hoivayksikköön liittyen noin 2,7 miljoonaa euroa.

Antolainasaamisissa ei ollut tilikaudella muutosta.

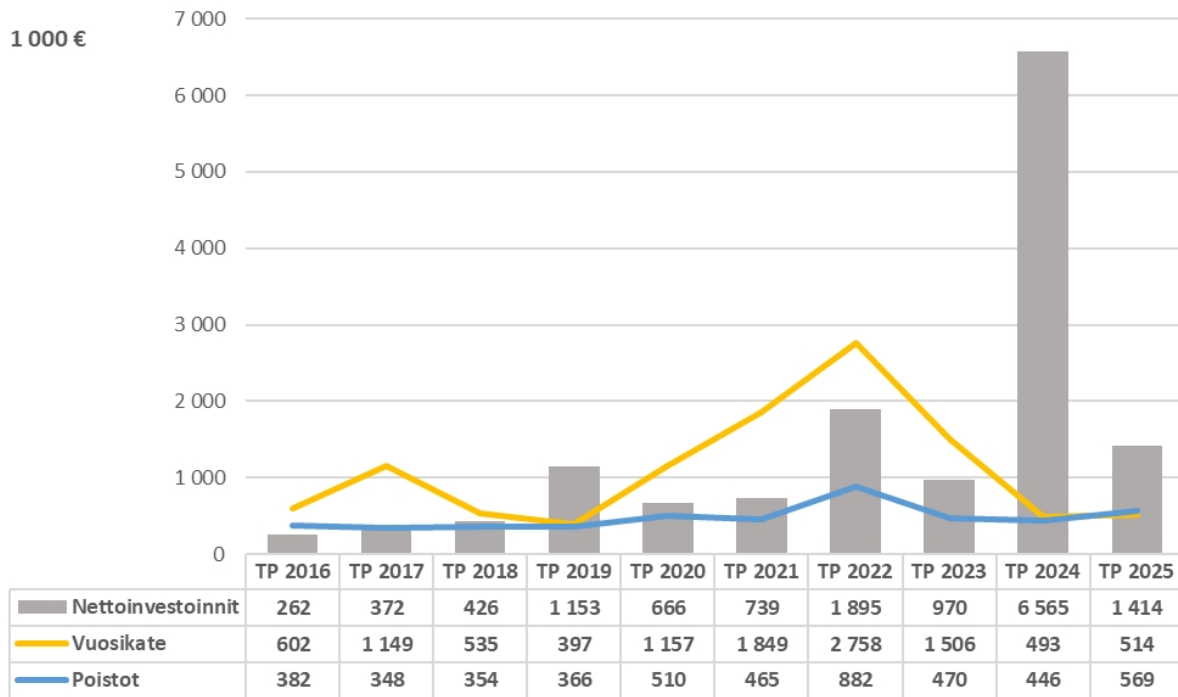
Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyvät toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos. Saamiset pienenivät tilikaudella noin 0,6 miljoonaa euroa ja korottomat velat 0,1 miljoonaa euroa. Muut maksuvalmiuden muutokset olivat yhteensä noin + 0,5 miljoonaa euroa (-161 000 euroa vuonna 2024).

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävydestä lainojen hoitoon. Kunnan vuoden 2025 laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3 ja se oli sama kuin vuonna 2024. Lainanhoitokate on hyvällä tasolla silloin, kun se saa suuremman arvon kuin 2. Jos tunnusluku jää alle 1, on se heikko. Tyydyttävällä tasolla se on välillä 1-2.

### **Rahavarojen muutos**

Kunnan vuoden 2025 rahavarojen muutos oli 165 000 euroa negatiivinen. Rahavarat olivat vuoden lopussa 2,1 miljoonaa euroa. Kassan riittävyttä kuvaavan tunnusluvun arvo 61 kuvaa sitä, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut 61 päivän ajan. Edellisessä tilinpäätöksessä tunnusluvun arvo oli 37. Rahavarojen tasoa arvioitaessa on huomioitavaa myös se, että tilikauden aikana tehdyt nettoinvestoinnit on rahoitettu osin ilman lainanottoa eli kassasta.

## NETTOINVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT



## Rahoitusasema ja sen muutokset

### Tase

1 000 €	31.12.2025	31.12.2024
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	11	17
	<u>11</u>	<u>17</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 026	999
Rakennukset	10 944	4 913
Kiinteät rakenteet ja laitteet	962	1 050
Koneet ja kalusto	119	199
Ennak.maks. ja kes. eräiset hankin.	603	5 942
	<u>13 655</u>	<u>13 105</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 510	7 256
Muut lainasaamiset	1 479	1 479
Muut saamiset	46	
	<u>9 035</u>	<u>8 734</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	90	141
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	427	412
Lainasaamiset	200	30
Muut saamiset	77	935
Siirtosaamiset	311	206
	<u>1 015</u>	<u>1 582</u>
Rahat ja pankkisaamiset	2 098	2 263
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>25 903</b>	<b>25 842</b>

1 000 € **31.12.2025**   **31.12.2024**

**VASTATTAVAA**

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	5 928	5 928
Arvonkorotusrahasto	585	585
Edellisten tilikausien ylijäämä	14 436	14 383
Tilikauden ylijäämä	-49	53
	20 900	20 949

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	95	101
Vapaaehtoiset varaukset	217	217
	312	318

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	15	16
Muut toimeksiantojen pääomat		
	15	16

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 101	2 697
	3 101	2 697

LYHYTAIKAINEN

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38	216
Saadut ennakot	12	7
Ostovelat	608	711
Muut velat	108	105
Siirtovelat	809	823
	1 575	1 863

Vieras pääoma yhteensä 4 676      4 559

**VASTATTAVAA YHTEENSÄ 25 903      25 842**

**Taseen tunnusluvut**

Omavaraisuusaste, %	82	82
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44	44
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	14 388	14 436

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	8 142	8 184
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 139	2 913
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 776	1 651
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	3 200	2 973
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	1 811	1 685
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 479	1 479
Asukasmäärä	1 767	1 764

## Taseen tunnusluvut

### Omavaraisuusaste, %

=  $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

### Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

### Lainat ja vuokravastuut 31.12.

=  $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

### Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

### Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

=  $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on

kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

### **Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas**

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää

### **Lainakanta 31.12.**

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

### **Lainat euroa/asukas**

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

### **Lainasaamiset 31.12.**

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

## **Taseen analysointi**

### **Taseen sisältö**

Tase kuvaa kunnan omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti omaisuus- ja pääomaeriin.

### **Taseen kokonaisuus**

Kunnan taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 25,903 miljoonaa euroa ollen lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, muutos oli vain + 61 000 euroa.

### **Vastaavaa**

Taseen vastaavien merkittävimmät erät ovat pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset, jotka muodostivat 88 % taseen loppusummasta. Näiden tase-erien arvo kasvoi 0,850 miljoonaa euroa vuodesta 2024, mikä johtuu uusista investoinneista.

Vaihtuvat vastaavat pienenevät 0,8 miljoonalla eurolla, mikä johtuu muiden saamisten vähentymisestä. Muissa saamisissa oli edellisenä vuonna investointeihin liittyvien rahoitusosuuksien jaksotuksia, joita ei enää ollut vuonna 2025.

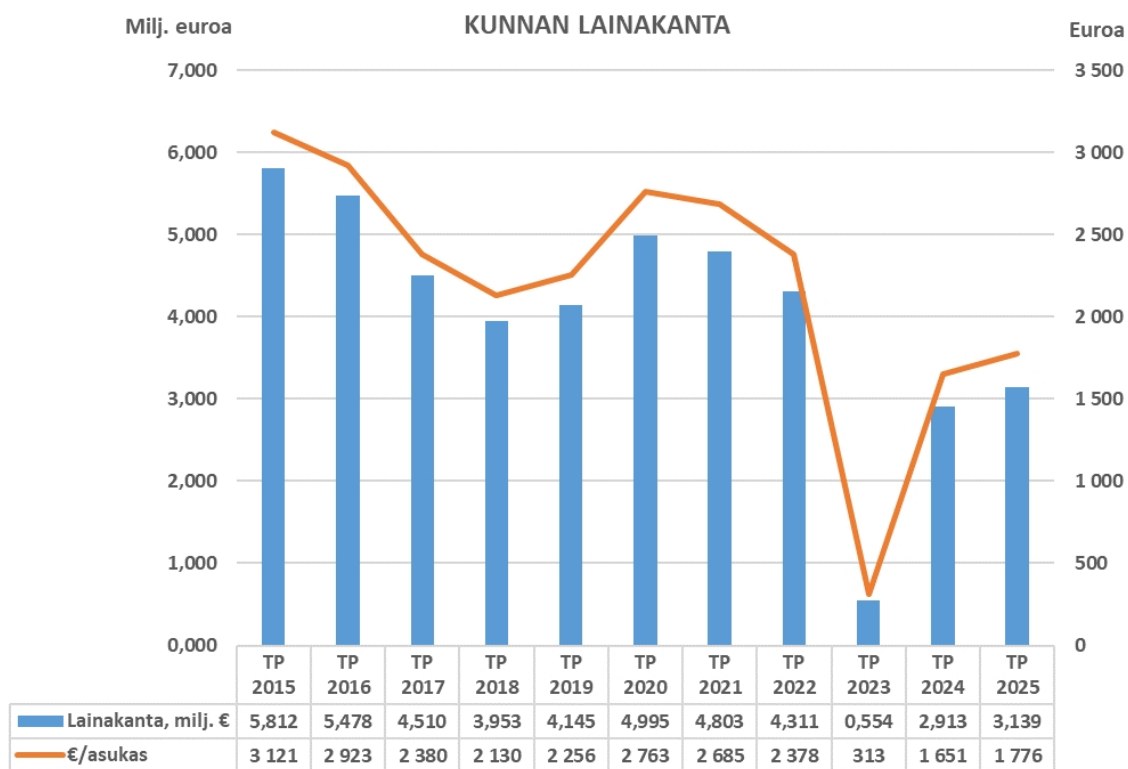
## Vastattavaa

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka on 20,9 miljoonaa euroa ja 81 % taseen loppusummasta. Oma pääoma pieneni tilikauden aikana 48 549 euroa aiheutuen tilikauden alijäämästä. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oikaisuja edellisten tilikausien ylijäämään ei tehty. Kunnan taseeseen kertynyt ylijäämä on 14,4 miljoonaa euroa, mikä on 8 142 euroa/ asukas.

Kunnan omavaraisuusaste pysyi samana kuin edellisenäkin vuonna ollen 82 %. Kuntatalouden yleinen hyvä tavoitetaso on 70 %.

Vieraan pääoman määrä kasvoi yhteensä 117 000 euroa johtuen pääasiassa uuden pitkäaikaisen lainan nostosta. Korollisen vieraan pääoman määrä oli tilikauden lopussa 3,139 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainakanta kasvoi 125 eurolla 1 776 euroon, mikä on kuitenkin valtakunnallisessa vertailussa vielä kohtuullisen matala asukaskohtainen lainamäärä.

Suhteellinen velkaantuneisuus pysyi samana kuin edellisenäkin vuonna ollen 44 %, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötuloista tarvittaisiin lähes puolet kunnan vieraan pääoman takaisinmaksamiseksi.



## KOKONAISTULOT JA -MENOT

1 000 €	2025	2024
<b>TULOT</b>		
Toiminta		
Toimintatuotot	2 480	2 320
Verotulot	4 585	4 489
Valtionosuudet	3 558	3 439
Korkotuotot	4	141
Muut rahoitustuotot	660	728
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-9	-214
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	271	5 149
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9	153
Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	442	2 716
<b>Kokonaistulot yhteensä</b>	<b>12 000</b>	<b>18 919</b>
<b>MENOT</b>		
Toiminta		
Toimintakulut	10 454	10 378
Korkokulut	55	56
Muut rahoituskulut	263	189
Investoinnit		
Investointimenot	1 685	11 722
Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	38	216
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	178	141
<b>Kokonaismenot yhteensä</b>	<b>12 673</b>	<b>22 702</b>

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 12 000 - 12 673 = -673

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -165 - 508 = -673

### Kokonaistulojen ja -menojen analysointi

Vuoden 2025 kokonaistulot olivat 12,0 milj. euroa ja kokonaismenot 12,7 milj. euroa. Kokonaistulot pienenevät edellisestä vuodesta 6,9 milj. euroa johtuen edellisvuotta pienemmistä investointien rahoitusosuuksista ja edellisvuotta pienemmistä pitkäaikaisten ottolainojen lisäyksistä. Kokonaismenojen 10,0 milj. euron pienentyminen edelliseen vuoteen nähdessä johtui pääasiassa investointimenojen vähentymisestä.

## KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään myös jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen.

### Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernitilinpäätökseen yhdistetyt yhteisöt	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	-
Muut yhtiöt	2	-
Kuntayhtymät	2	-
Osakkuusyhteisöt	1	1
Yhteensä	8	1

### Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeessa on määritelty konserniohjeen tarkoitus ja tavoite, soveltamisala, ohjeen sitovuus, konsernijohto ja toimielinten toimivallanjako sekä konserniyhtiöiden johtaminen ja hallinto. Enontekiön kuntakonsernin konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Kunnanvaltuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Konserniohje sisältää mm. tytäryhteisöjen neuvotteluelvoitteet, konserniraportoinnin sekä tarkastusta ja valvontaa koskevat velvoitteet. Konserniohjeessa linjataan hankintoja, henkilöstöpolitiikkaa, riskienhallintaa ja tietoturvapolitiikkaa, konsernipalveluita sekä tiedotusta. Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut yhtiökokousedustajille ohjeita mm. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta sekä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta tärkeimpiin käsiteltäviin asioihin. Konsernin toiminnan ohjaamista kehitetään edelleen kunnassa mm. raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta.

## Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

### Konsernirakenteen muutokset

Konsernirakenteessa ei ollut tilikaudella muutoksia.

### Kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen vuoden 2025 tulokset

1000 euroa	2025	2024
<b>Tytäryhteisöt</b>		
ENF Infra Oy	0	-2
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy	-118	-96
Enontekiön Lentoasema Oy	70	-509
Enontekiön Vesihuolto Oy	35	-56
Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot	-55	20
<b>Osakkuusyhteisöt</b>		
As. Oy Enontekiön Saanansäde	0	0
Kyrön Vesihuolto Oy	-18	-19

### Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Samalla kuntien asema näiden palveluiden toimitilojen omistajana muuttui. Lainsäädäntö velvoitti hyvinvointialueet vuokraamaan kuntien omistamat käytössä olevat sote- ja pelastuspalveluiden kiinteistöt siirtymäajaksi, joka on 3+1 vuotta.

Siirtymäaikana kunnat toimivat kiinteistöjen omistajina kilpailullisilla markkinoilla. Tämän vuoksi kuntien tulee yhtiöittää hyvinvointialueelle vuokraamansa sote- ja pelastustoimen toimitilat siirtymäajan kuluessa. Tilojen mahdolliseen yhtiöittämiseen liittyvät päätökset on tehtävä vuoden 2025 aikana.

Enontekiön kunnassa ei kuitenkaan ole toistaiseksi ryhdytty toimenpiteisiin sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseksi. Ratkaisun taustalla on paikallinen markkinatilanne, jossa toimitilatarjonta on hyvin rajallista eikä todellista kilpailutilannetta käytännössä synny. Kunnan linjausta tuki myös Lapin hyvinvointialueen hallituksen päätös, jonka mukaan vuokrasopimuksia voidaan edelleen tehdä suoraan kunnan kanssa. Mikäli toimintaympäristö muuttuu, on Enontekiön kunnalla valmius tarkistaa ratkaisuaan. Tällöin kunnassa olevat sote-kiinteistöt voidaan siirtää Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:n omistukseen.

Lapin hyvinvointialueen talouden kiristymisen vaikutti vuoden aikana merkittävästi vuokraneuvotteluja. Epävarmuus hyvinvointialueen taloustilanteesta vaikutti myös kuntien kiinteistöihin liittyviin ratkaisuihin. Enontekiön kuntakonsernin tulevaisuuden keskeiset haasteet liittyvät kunnan ja sen tytäryhtiöiden investointitarpeisiin. Tarvittavat investoinnit tulee toteuttaa hallitusti siten, että konsernin velkaantuneisuus ei kasva liian nopeasti.

## Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

### Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konserniohjeen mukaan mm. kunnanhallitus antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin ja seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

### Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus on vuonna 2025 ohjannut yhtiöitä tarvittaessa. Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut yhtiökokousedustajille ohjeita mm. hallituksen jäsenten valinnasta sekä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta tärkeimpiin käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus on antanut ennakkokäsityksiä konserniohjeen mukaisesti.

### Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Valtuusto on asettanut kuntakonsernin tavoitteet kunnan talousarviossa 2025 ja tavoitteiden toteutuminen on selostettu myöhemmin tytäryhteisöjen tuloskorteissa.

### Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhtiöiden toimintaa ja taloutta on seurattu yhtiöiden toimittamien tietojen ja raporttien pohjalta ja keskusteluin yhtiöiden toimitusjohtajien kanssa. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajia on kuultu tarvittaessa kunnanhallituksen kokouksissa ja valtuustoseminaareissa.

## Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttö

Konserniohje sisältää ohjeistusta keskitetyistä konsernitoiminnoista mm. hankinnoista ja henkilöstöpolitiikasta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, jotka konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut ja arkistointi sekä kopiointi- ja painatuspalvelut.

Kunta tuottaa kunnan määräämisvallassa oleville yhtiöille taloushallinnon palveluja, osittain toimitilapalveluja, tietohallinnon palveluita ja kopiointipalvelua. Hinnoittelu tapahtuu omakustannuseriaatteella.

### Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kukin tytäryhtiö vastaa riskien kartoittamisesta, vahinkojen ehkäisemisestä ja vakuuttamisesta. Kunta on kilpailuttanut vakuutukset ja yhtiöt arvioivat vakuutustarpeensa ja tekevät vakuutussopimukset vakuutusyhtiöiden kanssa. Riskien arviointi ja toimenpiteet niiden hallitsemiseksi ja vakuuttamiseksi ovat yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla.

## Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

### KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	2025	2024
Toimintatuotot	6 056	4 386
Toimintakulut	-13 542	-12 647
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-9	-9
<b>Toimintakate</b>	<b>-7 495</b>	<b>-8 271</b>
Verotulot	4 585	4 489
Valtionosuudet	3 558	3 439
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9	148
Muut rahoitustuotot	677	836
Korkokulut	-94	-95
Muut rahoituskulut	-319	-191
<b>Vuosikate</b>	<b>920</b>	<b>355</b>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-995	-833
Arvonalentumiset	-2	
Satunnaiset erät	1	
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>-76</b>	<b>-479</b>
Tilinpäätössiirrot	0	-2
Tilikauden verot		0
Laskennalliset verot		-9
<b>Tilikauden ylijäämä</b>	<b>-76</b>	<b>-489</b>
<b>Konsernituloslaskelman tunnusluvut</b>		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	45	35
Vuosikate/Poistot, %	92	43
Vuosikate, € / asukas	521	201
Asukasmäärä	1 767	1 764

**KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA**

<b>1 000 €</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	920	355
Satunnaiset erät	1	
Tilikauden verot		-9
Tulorahoituksen korjauserät	0	-204
	<u>921</u>	<u>142</u>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-2 395	-11 967
Rahoitusosuudet investointimenoihin	271	5 149
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	9	153
	<u>-2 115</u>	<u>-6 665</u>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>-1 194</b>	<b>-6 524</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-1
Antolainasaamisten vähennykset		
	<u>0</u>	<u>-1</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	442	2 716
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-180	-358
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-178	-141
	<u>84</u>	<u>2 217</u>
Oman pääoman muutokset	254	985
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1	-1
Vaihto-omaisuuden muutos	-29	-16
Saamisten muutos	132	661
Korottomien velkojen muutos	201	-785
	<u>303</u>	<u>-141</u>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>641</b>	<b>3 060</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-553</b>	<b>-3 464</b>

<b>Rahavarat 31.12.</b>	3 098	3 651
<b>Rahavarat 1.1.</b>	3 651	7 114
	<b>-553</b>	<b>-3 464</b>

**Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-1 471	-370
Investointien tulorahoitus, %	43	5
Laskennallinen lainanhoitokate (>2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)	1,3	0,6
Kassan riittävyys, pv	68	53

**KONSERNITASE**

<b>1 000 €</b>	<b>31.12.2025</b>	<b>31.12.2024</b>
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2	3
Muut pitkävaikutteiset menot	58	59
	60	62
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 279	1 227
Rakennukset	16 254	10 309
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 561	3 491
Koneet ja kalusto	384	302
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Ennak.maks. ja kes. eräiset hankin.	621	5 943
	22 099	21 273
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	22	31
Muut osakkeet ja osuudet	2 041	2 043
Muut lainasaamiset	30	30
Muut saamiset	50	4
	2 143	2 108
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>	<b>24 303</b>	<b>23 442</b>
<b>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>119</b>	<b>149</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>		
Vaihto-omaisuus	129	105
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	4	22
Lyhytaikaiset saamiset	2 317	2 048
	2 321	2 070
Rahoitusarvopaperit	100	100
Rahat ja pankkisaamiset	2 998	3 551
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>	<b>5 548</b>	<b>5 826</b>
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>29 970</b>	<b>29 417</b>

**KONSERNITASE**

<b>1 000 €</b>	<b>31.12.2025</b>	<b>31.12.2024</b>
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>		
Peruspääoma	5 928	5 928
Arvonkorotusrahasto	585	585
Muut omat rahastot	1 507	1 507
Edellisten tilikausien ylijäämä	12 632	13 381
Tilikauden ylijäämä	-76	-489
	<u>20 576</u>	<u>20 911</u>
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>		
Muut pakolliset varaukset		
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>		
	134	165
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 177	4 918
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	579	528
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	184	358
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 322	2 537
	<u>9 261</u>	<u>8 341</u>
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>29 970</b>	<b>29 417</b>
<b>Konsernitaseen tunnusluvut</b>		
Konsernin omavaraisuusaste, %	69	71
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	65	68
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	12 556	12 892
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	7 106	7 308
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	5 360	5 276
Konsernin lainakanta 31.12., € / asukas	3 034	2 991
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	5 807	5 336
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., € / asukas	3 287	3 025
Konsernin lainasaamiset, 1 000 €	30	30
Asukasmäärä	1 767	1 764

## TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINO

### Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan tilikauden tulos muodostui 54.780,35 euroa alijäämäiseksi. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä siten, että

1. tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 6.231,31 euroa
2. tilikauden alijäämä 48.549,04 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä –tilille.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa ei ole aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä alijäämiä. Taseeseen kertynyt aikaisempien tilikausien ylijäämä on 14.436.225,22 euroa.

## TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion toteutuminen –osa sisältää lautakuntien ja toimialojen talousarvion toteutumisvertailun ja laskelmaosan. Toteutumisvertailussa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon. Laskelmaosassa on esitetty tuloslaskelman, investointien ja rahoituslaskelman talousarvion toteutumisvertailut.

Lisäksi on esitetty konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet eivät oikeudellisesti sido tytäryhteisöjä, vaan niiden tarkoituksena on tuoda esille pääomistajan tahto.

## Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

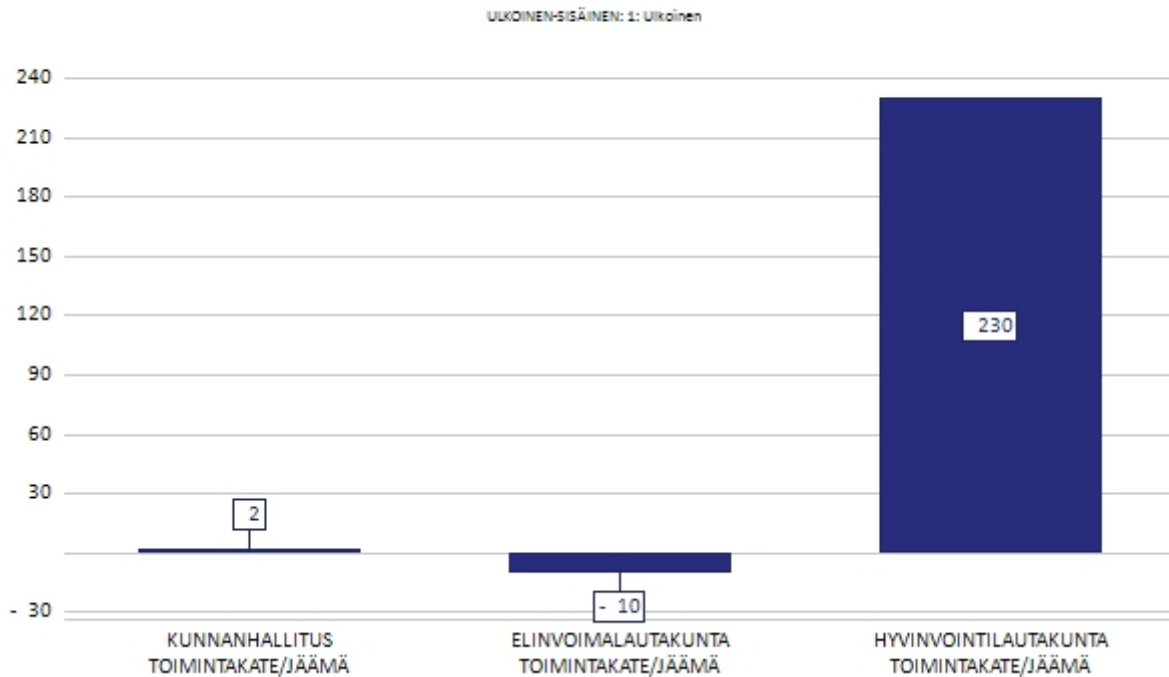
### Käyttötalouden toteutusvertailu lautakunnittain ja toimialoittain

1000 € Ulkoinen	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	TP2025 Toteuma	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024 TP
<b>ENONTEKIÖN KUNTA</b>							
TOIMINTATUOTOT	2 468	25	2 493	2 480	- 13	99 %	2 320
TOIMINTAKULUT	- 10 814	126	- 10 687	- 10 454	234	98 %	- 10 378
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 8 345	151	- 8 194	- 7 974	220	97 %	- 8 058
<b>KUNNANHALLITUS</b>							
TOIMINTATUOTOT	47		47	65	18	137 %	88
TOIMINTAKULUT	- 1 431		- 1 431	- 1 446	- 15	101 %	- 1 525
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 383		- 1 383	- 1 381	2	100 %	- 1 437
<b>Hallinto</b>							
TOIMINTATUOTOT	47		47	65	18	137 %	88
TOIMINTAKULUT	- 1 228		- 1 228	- 1 267	- 39	103 %	- 1 345
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 181		- 1 181	- 1 202	- 22	102 %	- 1 257
<b>Ympäristöterveydenhuolto</b>							
TOIMINTAKULUT	- 203		- 203	- 178	25	88 %	- 180
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 203		- 203	- 178	25	88 %	- 180
<b>ELINVOIMALAUTAKUNTA</b>							
TOIMINTATUOTOT	1 666	- 300	1 366	1 259	- 107	92 %	1 405
TOIMINTAKULUT	- 3 399	200	- 3 199	- 3 102	97	97 %	- 3 352
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 733	- 100	- 1 833	- 1 843	- 10	101 %	- 1 947
<b>Elinvoima ja kehittäminen</b>							
TOIMINTATUOTOT	95		95	93	- 2	98 %	99
TOIMINTAKULUT	- 660	144	- 516	- 457	58	89 %	- 476
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 565	144	- 421	- 364	56	87 %	- 378
<b>Infrastruktuuri</b>							
TOIMINTATUOTOT	1 571	- 300	1 271	1 166	- 105	92 %	1 306
TOIMINTAKULUT	- 2 739	56	- 2 683	- 2 644	39	99 %	- 2 876
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 168	- 244	- 1 413	- 1 479	- 66	105 %	- 1 570
<b>HYVINVOINTILAUTAKUNTA</b>							
TOIMINTATUOTOT	755	325	1 080	1 156	76	107 %	827
TOIMINTAKULUT	- 5 984	- 74	- 6 058	- 5 906	152	97 %	- 5 501
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 5 229	251	- 4 977	- 4 750	228	95 %	- 4 674
<b>Opetustoimi</b>							
TOIMINTATUOTOT	439	200	639	655	16	103 %	386
TOIMINTAKULUT	- 3 589	100	- 3 489	- 3 490	- 1	100 %	- 3 535
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 3 150	300	- 2 850	- 2 835	15	99 %	- 3 149
<b>Varhaiskasvatus</b>							
TOIMINTATUOTOT	18		18	35	17	192 %	18
TOIMINTAKULUT	- 713	- 112	- 826	- 798	27	97 %	- 698
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 695	- 112	- 808	- 764	44	95 %	- 680
<b>Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika</b>							
TOIMINTATUOTOT	151	25	176	179	3	101 %	182
TOIMINTAKULUT	- 660		- 660	- 614	46	93 %	- 624
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 509	25	- 484	- 435	49	90 %	- 442
<b>Työllisyys</b>							
TOIMINTATUOTOT				29	29	0 %	14
TOIMINTAKULUT	- 624	9	- 616	- 534	82	87 %	- 194
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 624	9	- 616	- 504	112	82 %	- 180
<b>Ateria- ja puhtauspalvelut</b>							
TOIMINTATUOTOT	146	100	246	258	11	105 %	227
TOIMINTAKULUT	- 397	- 70	- 467	- 470	- 3	101 %	- 451
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 250	30	- 220	- 212	8	96 %	- 224

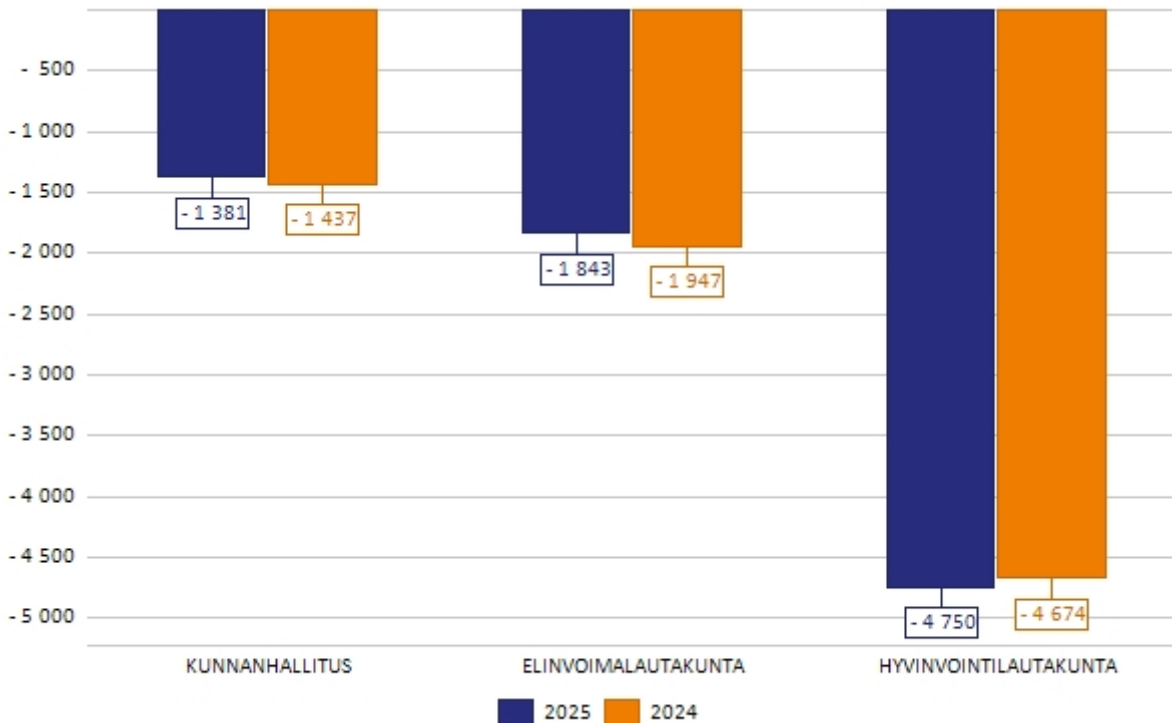
\* Toteuma - TA muutettu  
+ tulojen ylitys / menojen alitus  
- tulojen alitus / menojen ylitys

### Toimintakate vs muutettu talousarvio lautakunnittain (-kuluja ylitys, +kuluja alitus) (1 000 €)

#### Toimintakate/jäämä (1000 €)

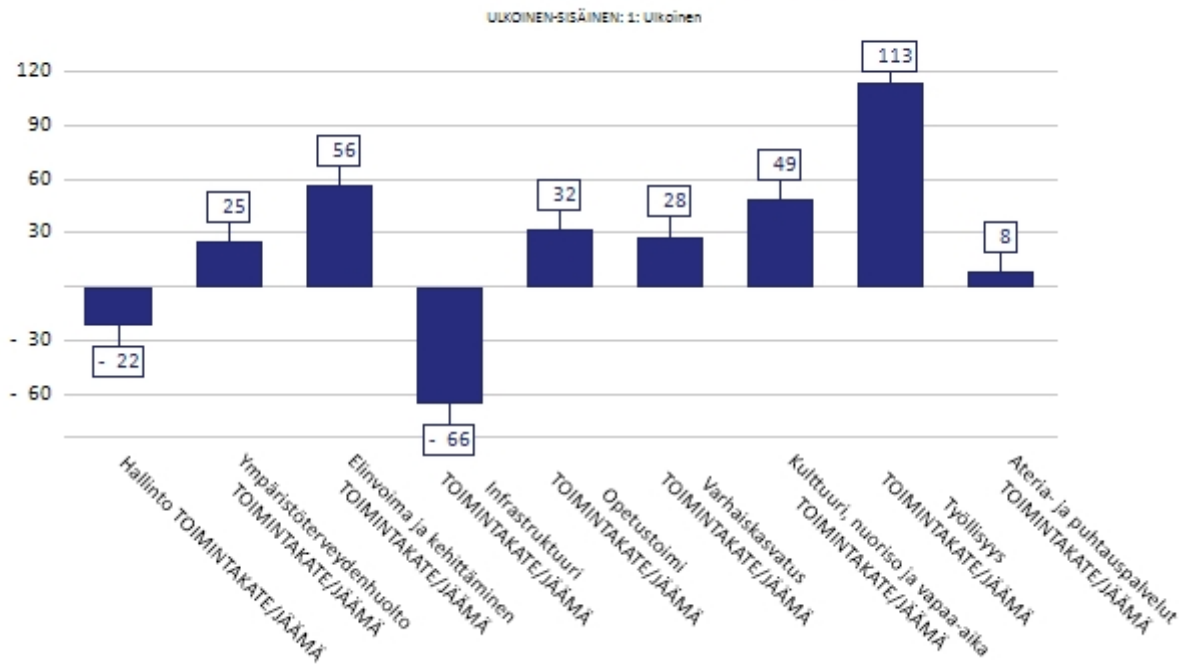


#### Toimintakatteen kehitys lautakunnittain (1 000 €)

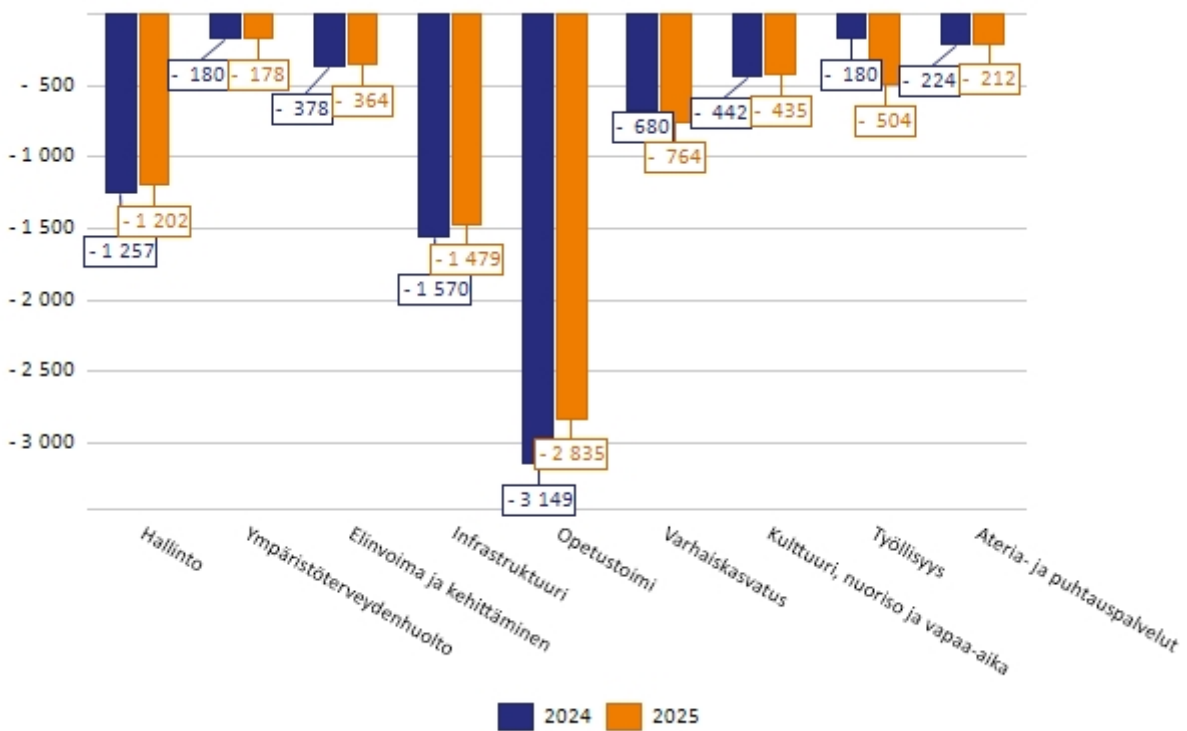


Toimintakate vs muutettu talousarvio toimialoittain (-kulujen ylitys, +kulujen alitus) (1 000 €)

Toimintakate/Jäämä (1000 €)



Toimintakatteen kehitys toimialoittain (1 000 €)



## Kuntakonsernin yhteiset tavoitteet, mittarit ja vastuut

### Enontekiön kunnan strategia

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista (kuntalaki 37 §). Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia on otettava huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Toimintavuoden aikana voimassa olevan Enontekiön kuntastrategian 2022-2025 otsikko on "Ihmiset - Hyvinvointi - Asuminen - Elinvoima". Kesäkuussa 2025 valittu kunnanvaltuusto aloitti varsinaisen työskentelynsä syksyllä 2025. Koska valtuustoon tuli paljon uusia luottamushenkilöitä, päätettiin, että uuden kuntastrategian päivitystä ja rakentamista tehdään keväällä 2026 ja se hyväksytään tilinpäätöskokouksessa kesäkuussa 2026.

## Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä siitä, että kuntakonsernin yksiköt toteuttavat kuntastrategiaa ja toimivat koko konsernin kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja ja kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallitus vastaa kunnan henkilöstön ja henkilöstöhallinnon kehittämisestä, suunnittelusta ja toimeenpanosta, työsuojelusta ja henkilöstön yhteistoiminnasta sekä tukee kuntakonsernin henkilöstöhallinnon suunnittelua ja toimeenpanoa.

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat toimialat ovat Hallinto ja Ympäristöterveydenhuolto.

### Lautakunnan talous

Kunnanhallituksen osalta valtuustoon nähden sitovaa oli kunnanhallituksen toimintakate ja sijoitusten nettoinvestoinnit.

Kunnanhallituksen talousarvioon ei tehty tilikauden aikana talousarviomuutoksia.

Kunnanhallituksen toimintakate toteutui lähes suunnitellun mukaisesti. Se alitti talousarvion noin 2 tuhannella eurolla, vaikka Hallinto -toimialalla ylitys oli 23 tuhatta euroa. Toimintakatteen suotuisan toteuman aiheutti Ympäristöterveydenhuolto -toimialan 25 tuhannen euron alitus.

Toimintatuotot toteutuivat noin 18 tuhatta euroa ja toimintakulut noin 15 tuhatta euroa suunniteltua suurempina. Toimintatuottoja on vain Hallinto -toimialalla ja niistä on kerrottu tarkemmin kyseisen toimialan osuudessa.

Toimintakulujen osalta noin 15 tuhannen euron ylitys aiheutui Hallinto -toimialan 39 tuhannen euron ylityksestä ja Ympäristöterveydenhuollon -toimialan 25 tuhannen euron alituksesta. Toimintakuluja on tarkemmin analysoitu toimialojen yhteydessä.

Kunnanhallituksen alaisia sijoitusinvestointeja oli suunniteltu tehtävän vuonna 2025 Enontekiön Vesihuolto Oy:hyn 1,5 miljoonalla eurolla ja Enontekiön Lentoasema Oy:hyn 254 tuhannella eurolla. Näistä toteutui 254 tuhannen euron sijoitus Enontekiön Lentoasema Oy:hyn.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>47</b>		<b>47</b>	<b>65</b>	<b>18</b>	<b>137 %</b>	<b>88</b>
Myyntituotot	21		21	29	8	139 %	51
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	26		26	36	10	138 %	38
Muut toimintatuotot						0 %	- 1
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 1 431</b>		<b>- 1 431</b>	<b>- 1 446</b>	<b>- 15</b>	<b>101 %</b>	<b>- 1 525</b>
Henkilöstökulut	- 653		- 653	- 633	19	97 %	- 661
Palvelujen ostot	- 729		- 729	- 735	- 6	101 %	- 694
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 30		- 30	- 58	- 28	192 %	- 48
Avustukset						0 %	- 100
Muut toimintakulut	- 19		- 19	- 20	- 1	107 %	- 21
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 1 383</b>		<b>- 1 383</b>	<b>- 1 381</b>	<b>2</b>	<b>100 %</b>	<b>- 1 437</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	8,3	8	6,4
Määräaikaiset	1,5	1	2,3
<b>Yhteensä</b>	<b>9,9</b>	<b>9</b>	<b>8,7</b>

## Hallinto

### Toimialan tehtävät

Hallinnon toimiala sisältää yleishallinnon, vaalit ja hallinnon.

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, vanhusneuvoston ja verotuskustannusten kustannuspaikat.

Hallinto sisältää hallintopalveluiden, ICT-palveluiden, henkilöstöhallintopalveluiden, työsuojelun, hallinnon autojen, yhteispalvelupisteen ja viestinnän kustannuspaikat.

Kunnanhallituksen alainen hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista ns. tukipalveluista. Hallinto-osasto tuottaa hallinnollisia palveluja kunnan eri toimialoille ja neuvoo eri yksiköjä niille kuuluvien tehtävien hoitamisessa sekä vastaa taloushoidosta, tietohallinnosta, ICT-palveluista, viestinnästä ja vaaleista.

Hallinto-osasto ohjaa kuntakonsernin talous- ja toimintasuunnittelua sekä konsernitilinpäätöksen valmistamista.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön vaihtuvuus vähensi hallinnon henkilöstöresurssia myös vuonna 2025. Uusien työntekijöiden rekrytointiin ja perehdyttämiseen (mm. eri järjestelmiin) kuluva työaika kohdistuu pääosin hallintoon.

Vuoden 2025 aikana kunnanjohtajan tehtävässä tapahtui muutoksia. Marko Halla jätti kunnanjohtajan tehtävän 19.1.2025. Tämän jälkeen kunnanvaltuusto valitsi 5.3.2025 kunnallisneuvos Eero Ylitalon hoitamaan kunnanjohtajan virkaa enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Samalla kunnanjohtajan vakituinen virka julistettiin haettavaksi.

Virkaan saapui yhteensä 24 hakemusta. Rekrytointiprosessin aikana kunnanvaltuusto päätti kuitenkin olla täyttämättä virkaa vakituisesti tässä vaiheessa. Samalla valtuusto jatkoi Eero Ylitalon määräaikaista virkamääräystä kuudella kuukaudella.

Rekrytoinnin jatkovalmistelussa kunnanvaltuusto linjasi, että kunnanjohtajan virka julistetaan haettavaksi kolmen vuoden määräaikaisena. Kunnanvaltuusto valitsi 19.11.2025 pitämässään kokouksessa Eero Ylitalon kunnanjohtajan virkaan kolmen vuoden määräajaksi 5.2.2026 alkaen.

Myös muualla hallinnossa tapahtui vuoden aikana henkilöstömuutoksia. Huhtikuun alussa 2025 virassaan aloittanut hallintojohtaja Jussi Stoor siirtyi 1.9.2025 pois Enontekiön kunnan palveluksesta Saarijärven kaupungin hallintojohtajan virkaan.

Osana organisaation tehostamistoimenpiteitä päätettiin, ettei hallintojohtajan virkaa julisteta tässä vaiheessa haettavaksi, vaan tehtävä täytetään sisäisin järjestelyin. Kunnanjohtajan viranhaltijapäätöksellä hallinnon suunnittelija Hannele Kumpulainen määrättiin hoitamaan vt. hallintojohtajan tehtävää yhden vuoden määräajaksi.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

**Tavoite: Varmistetaan asukkailla laadukkaat peruspalvelut samalla kun huolehditaan kuntatalouden kestävydestä.**

**Toimenpiteet** Tehostetaan palvelutuotantoa digitalisaation ja palvelujen kehittämisen avulla.

Toteutetaan kustannustehokkuuden analysointi kunnan peruspalveluissa ja

tunnistetaan säästökohteita ilman, että palvelun laatu kärsii.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Digitalisoitujen palvelujen määrän ja käyttöasteen kehitys.		0,5	1	1,5
Talouden tasapainon mittarit, kuten budjetin toteutuminen ja säästöjen määrä 5 %		0	1	5
<b>Arvio</b>	Toimenpiteitä kestäväen talouden suhteen on tehty mm. tehtävien uusjaolla ja hallinto-organisaation tiivistämisellä. Peruspalvelujen suhteen on tehty aktiivista edunvalvontaa Lapin hyvinvointialueen suuntaan. Palvelujen ja toiminnan tehostamista on edistetty digitalisaation ja palveluprosessien kehittämisen avulla. Sähköisten palvelujen määrä ja käyttö ovat lisääntyneet eri toimialoilla, mikä on parantanut toiminnan sujuvuutta ja vähentänyt manuaalista työtä (mm. sähköinen allekirjoitus otettiin käyttöön). Kunnan toimintakate (nettotoimintakulut) pienenevät 1,0 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnan tilikauden tulos toteutui muutettua talousarviota parempana.			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	kunnanhallitus			

## 2. Elinvoima - Työvoiman saatavuuden varmistaminen

### Tavoite: Varmistaa osaavan työvoiman saatavuus Enontekiön kunnassa

**Toimenpiteet** Kehitetään houkuttelevia rekrytointikampanjoita

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toteutettujen rekrytointikampanjoiden määrä ja kampanjoiden vaikuttavuus.		0	1	1
<b>Arvio</b>	Kunnassa on käytössä Kuntarekry-palvelu. Sen hyödyntämistä on kehitetty mm. kiinnittämällä huomiota sisällöntuotantoon. Kunnan julkisuuskuva työntantajana on pyritty parantamaan.			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	Kunnanjohtaja			

## 3. Ihmiset - Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat

### Tavoite: Valtuustokauden 2025-2029 valtuutettujen perehdyttäminen ja valtuustotyöskentelyn aloittaminen tehty.

**Toimenpiteet** Kuntastrategia valtuustokaudelle on laadittu ja hyväksytty valtuustossa.

Valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden perehdyttäminen kunnan organisaatioon, luottamustehtävään sekä välineisiin.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Perehdytykset on tehty (%)		0	0	100
Kuntastrategia 2026-2030 on hyväksytty valtuustossa		0	0	1
<b>Arvio</b>	Uusi valtuusto aloitti toimintansa kesäkuussa 2025, perehdytys on aloitettu ja se jatkuu vielä 2026 vuoden puolella. Kuntastrategian valmistelu on aloitettu. Toimielimien puheenjohtajille on hankittu ulkoista koulutusta mm. FCG:ltä.			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	kunnanjohtaja			

## 3. Ihmiset - Saamenkielen ja kulttuurin edistäminen

### Tavoite: Lisätään saamenkielen ja -kulttuurin näkyvyyttä kunnassa.

**Toimenpiteet** Saamenkielisten palveluiden ja materiaalien tarjoaminen kunnan toimipisteissä ja verkkosivuilla.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Saamenkieliset verkkosivut		0	1	1
Saamenkielisten ajankohtaisten uutisten ja tiedotteiden määrä verkkosivuilla		6	23	30
<b>Arvio</b>	Saamenkieliset verkkosivut on avattu, verkkosivuilla on julkaistu saamenkielisiä uutisia ja tiedotteita. Saamelaiskäräjien kanssa sovittu pidettäväksi erillinen yhteistoimintapäivä keväällä 2026, jossa keskustellaan toimenpiteistä, joilla saamenkielen ja - kulttuuri näkyvyyttä voidaan kunnassa lisätä.			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	hallintojohtaja			

#### 4. Asuminen - Monipaikkaisuuden ja etätyön hyödyntäminen

**Tavoite: Edistetään monipaikkaisuuden ja etätyön mahdollisuuksia kuntalaisten asumisessa ja kunnan houkuttelevuudessa.**

**Toimenpiteet** Edistetään monipaikkaisuutta ja etätyön mahdollisuuksia kuntalaisten asumisessa ja kunnan houkuttelevuudessa.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Etätyötilat		1	1	2
<b>Arvio</b>	Kuntamarkkinoinnissa etätyöskentelyn mahdollisuuksia on nostettu esille. Toimenpiteitä kehitetään edelleen hyvien esimerkkien avulla. Kunnanvirastolla on tarjolla tiloja, mutta niiden markkinoiteja ei ole riittävästi tehty. Samoin on tilanne muutamassa ympäristökylässä, joissa on kylätalo.			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	kunnanjohtaja			

#### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Tavoitteiden osalta rekrytointikampanjat ja saamekieliset verkkosivut toteutuivat täysimääräisesti. Muiden tavoitteiden osalta ei täysin ylletty tavoitteeseen, mutta niiden osalta toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat edelleen käynnissä.

#### Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	8,3	8	6,4
Määräaikaiset	1,5	1	2,3
<b>Yhteensä</b>	<b>9,9</b>	<b>9</b>	<b>8,7</b>

#### Toiminnan talous

Hallinnon toimintakate ylitti talousarvion 22 tuhannella eurolla. Hallinnon talousarvioon ei tehty tilikauden aikana talousarviomuutoksia.

Toimintatuotot toteutuivat 18 tuhatta euroa suunniteltua suurempina. Myyntituottojen osalta ylitys oli 8 tuhatta euroa, mikä johtui lähinnä suunniteltua suuremmasta hallintopalveluiden myynnistä. Tuet ja avustukset puolestaan ylittivät talousarvion noin 10 tuhannella eurolla johtuen työterveyshuollon kustannuksiin saatavan Kela-korvauksen arvioitua suuremmasta toteumasta.

Toimintakulut ylittivät talousarvion 39 tuhannella eurolla huolimatta siitä, että henkilöstökulut alittuivat 19 tuhannella eurolla. Palvelujen ostot ylittivät 31 tuhannella eurolla ja aine-, tarvike- ja tavaraostot 28

tuhannella eurolla. Henkilöstökulujen alitus johtui lähinnä hallintojohtajan viran täyttämisestä sisäisellä järjestelyllä. Palvelujen ostojen ylitys johtui pääasiassa asiantuntijapalveluostojen ylittymisestä. Niitä aiheutui mm. tasopalkkamallin ja Promid-työajanseurantajärjestelmän käyttöönottoihin liittyen. Palvelujen ostoissa oli ylitystä myös puhelin- ja tietoliikennekuluissa, matkustus- ja kuljetuspalveluissa sekä koulutuspalveluissa. Aine-, tarvike- ja tavaraostojen ylitys johtui kaluston ja muun materiaalin suunniteltua suuremmista hankinnoista sekä yleishallinnossa että hallinnossa.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>47</b>		<b>47</b>	<b>65</b>	<b>18</b>	<b>137 %</b>	<b>88</b>
Myyntituotot	21		21	29	8	139 %	51
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	26		26	36	10	138 %	38
Muut toimintatuotot						0 %	- 1
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 1 228</b>		<b>- 1 228</b>	<b>- 1 267</b>	<b>- 39</b>	<b>103 %</b>	<b>- 1 345</b>
Henkilöstökulut	- 653		- 653	- 633	19	97 %	- 663
Palvelujen ostot	- 526		- 526	- 557	- 31	106 %	- 514
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 30		- 30	- 58	- 28	192 %	- 48
Avustukset						0 %	- 100
Muut toimintakulut	- 19		- 19	- 19		101 %	- 20
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 1 181</b>		<b>- 1 181</b>	<b>- 1 202</b>	<b>- 22</b>	<b>102 %</b>	<b>- 1 257</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen ylitys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Ympäristöterveydenhuolto

### Toimialan tehtävät

Enontekiön alueen ympäristöterveydenhuollosta vastaa Tunturi-Lapin Ympäristöterveydenhuolto. Enontekiön, Kittilän, Muonion ja Sodankylän kunnat muodostavat kuntalain 76 §:n mukaisesti toimivan yhteisen toimielimen. Yhteinen toimielin on ympäristöterveydenhuollon jaosto, jonka tehtävänä on toimia ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisena viranomaisena yhteistoiminta-alueella. Edellä mainitut kunnat sopivat yhteistoiminta-alueen perustamisesta vuoden 2014 alusta lukien. Sopimuksen mukaisesti isäntäkuntana toimii Sodankylä, joka järjestää ympäristöterveydenhuollon jäsenkuntien puolesta ja laskuttaa vuosittain maksusuudet jäsenkunnilta. Alueella toimii 6 eläinlääkäriä ja 4 terveystarkastajaa.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä erilaisin elinympäristöön kohdistuvien toimenpitein. Ympäristöterveydenhuollon perusasioihin kuuluvat mm. hyvälaatuinen juomavesi ja ravinto sekä terveellinen ja turvallinen elinympäristö.

Ympäristöterveydenhuolto vastaa elintarvikevalvonnasta, ympäristöhygieenisestä valvonnasta, tupakkalain noudattamisen valvonnasta, nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta sekä eläinlääkintähuollosta ja eläinsuojelusta. Lisäksi tehtäviin kuuluu neuvoa ja ohjata lainsäädännön piiriin kuuluvia toiminnanharjoittajia sekä kuntalaisia ja yhteistyöviranomaisia.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon toiminta ja valvonnan toteutuminen 2025 on käsitelty ympäristöterveydenhuollon jaostossa 19.2.2026 pykälissä 8-10. Pöytäkirja liitteineen löytyy Sodankylän kunnan päätösasiakirjoista.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

#### Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	0		
Määräaikaiset			
<b>Yhteensä</b>	0	0	0

#### Toiminnan talous

Ympäristöterveydenhuollon toimintakate alitti talousarvion 25 tuhannella eurolla. Ympäristöterveydenhuollon talousarvioon ei tehty tilikauden aikana talousarviomuutoksia.

Vuoden 2025 talousarvio perustui Tunturi-Lapin Ympäristöterveydenhuollolta saatuun budjetointitietoon, jonka perusteella myös laskutus kunnaltamme tapahtui vuoden 2025 aikana. Toteumaan perustuva vuoden 2025 kuntaosuutemme 178 tuhatta euroa oli lopulta 25 tuhatta euroa arvioitua pienempi.

Ympäristöterveydenhuollon kulut jakautuivat palveluittain seuraavasti:

- elintarvikevalvonta ja -neuvonta, noin 12 000 €
- eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, noin 8 000 €

- tupakkalain valvonta, noin 5 000 €
- terveydensuojelun edistäminen ja valvonta, noin 14 000 €
- eläinlääkäripalvelut, noin 139 000 €.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						<b>0 %</b>	
Myyntituotot						0 %	
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset						0 %	
Muut toimintatuotot						0 %	
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 203</b>		<b>- 203</b>	<b>- 178</b>	<b>25</b>	<b>88 %</b>	<b>- 180</b>
Henkilöstökulut						0 %	
Palvelujen ostot	- 203		- 203	- 178	25	88 %	- 180
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						0 %	
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut						0 %	
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 203</b>		<b>- 203</b>	<b>- 178</b>	<b>25</b>	<b>88 %</b>	<b>- 180</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on vastata toimialansa lainsäädännön mukaisesti, kunnanhallituksen alaisuudessa ja lautakunnan roolin mukaisesti elinvoimaprosessista.

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on kuvata elinvoimapalvelut -prosessi. Prosessi tuottaa tai järjestää seuraavat palvelut:

- infrapalveluista eli kunnan rakentamisesta, kiinteistöpalveluista, kunnallistekniikasta, mittaustoimesta, ympäristönhoidosta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaispalveluista.
- elinvoimasta ja kehittämisestä, joihin kuuluvat kehittämishankkeet, kunnan yleinen edunvalvonta ja yrityspalveluiden järjestäminen. Kehittämisessä erityispainopiste on alueen saavutettavuudessa ja matkailun kehittämisessä.

Elinvoimalautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu niiltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai -valtuustolle. Lautakunta päättää päätösvalan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

Elinvoimalautakunnan alaisuuteen kuuluvat toimialat ovat elinvoima ja kehittäminen sekä infrastruktuuri.

### Lautakunnan talous

Elinvoimalautakunnan osalta valtuustoon nähden sitovaa oli elinvoimalautakunnan toimintakate ja investoinnit.

Elinvoimalautakunnan talousarvioon tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutoksia. Kehittäminen ja elinvoima -toimialalta siirrettiin määrärahoja infrastruktuurin toimialalle.

Elinvoimalautakunnan toimintakate toteutui lähes suunnitellun mukaisesti. Se ylitti talousarvion noin 9 tuhannella eurolla.

Toimintatuotot toteutuivat noin 107 tuhatta euroa talousarviota pienempinä ja toimintakulut noin 98 tuhatta euroa talousarviota pienempinä. Toimintatuottojen alitus johtui pääosin myyntituottojen ennakoitua vähäisemmästä kertymästä. Toimintakulujen alitus syntyi erityisesti henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaraostojen alittumisesta.

Toimintakatteen ylittymiseen vaikutti keskeisesti tulojen alitus. Kokonaisuutena talouden toteuma oli lähellä muutettua talousarviota.

Elinvoimalautakunnan investoinnit toteutuivat vuonna 2025 pääosin suunnitellusti lukuunottamatta Karesuvannon monitoimitaloa, jonka talousarvio oli 2,8 miljoonaa euroa ja toteutuneet investointikustannukset 172 000 euroa. Vuoden aikana painopiste siirtyi suurten hankkeiden toteuttamisesta niiden käyttöönottoon ja ylläpitoon. Luppokoti ja Hetan kaukolämpölaitos valmistuivat ja siirtyivät normaaliin käyttöön.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>1 666</b>	<b>- 300</b>	<b>1 366</b>	<b>1 259</b>	<b>- 107</b>	<b>92 %</b>	<b>1 405</b>
Myyntituotot	461		461	392	- 69	85 %	449
Maksutuotot	354	- 310	44	39	- 5	89 %	37
Tuet ja avustukset	74		74	58	- 17	78 %	87
Muut toimintatuotot	776	10	786	770	- 16	98 %	832
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 3 399</b>	<b>200</b>	<b>- 3 199</b>	<b>- 3 102</b>	<b>97</b>	<b>97 %</b>	<b>- 3 352</b>
Henkilöstökulut	- 1 242		- 1 242	- 1 210	32	97 %	- 1 193
Palvelujen ostot	- 1 114	- 46	- 1 159	- 1 118	42	96 %	- 1 271
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 743	191	- 553	- 527	25	95 %	- 632
Avustukset	- 20	4	- 16	- 16		99 %	- 16
Muut toimintakulut	- 280	51	- 229	- 231	- 2	101 %	- 241
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 1 733</b>	<b>- 100</b>	<b>- 1 833</b>	<b>- 1 843</b>	<b>- 10</b>	<b>101 %</b>	<b>- 1 947</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	14,1	16,8	16,2
Määräaikaiset	8,4	5,3	7,1
<b>Yhteensä</b>	<b>22,5</b>	<b>22,1</b>	<b>23,3</b>

## Elinvoima ja kehittäminen

### Toimialan tehtävät

- Edistää kuntalaisten ja kunnan taloudellista elinvoimaa
- Kehittää kunnan elinvoimaa ja yrittäjyyttä sekä kilpailukykyä
- Edistää saavutettavuutta edunvalvonnan keinoin
- Edistää matkailua sekä poro- ja luontaiselinkeinoa
- Osallistuu kuntakonsernin sisäiseen kehittämiseen
- Osallistuu sidosryhmäyhteistyöhön ja kunnan edunvalvontaan.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2025 alusta matkailun kehittämisen määrärahat siirtyivät hallinnon toimialalta elinvoima ja kehittäminen –toimialalle. Kunnan matkailuneuvonnassa siirryttiin sähköiseen matkailuneuvontaan. Syksyllä laadittiin kunnan matkailun markkinointisuunnitelma.

Elinvoiman ja kehittämisen -toimialalla oli yritys- ja kehittämisasiantuntija, mikä edesauttoi pitkän aikavälin suunnittelua, toteutusta ja sidosryhmäyhteistyötä elinvoiman eri osa-alueilla.

Toimialan määrärahoista maksettiin kunnan rahoitusosuus Lapin elokuvakomission toimintaan, joka siirtyi vuoden 2024 lopussa Tunturi-Lapin Kehitys ry:n hallinnoitavaksi.

Järämän linnoitusalueella oli aikaisemmista vuosista poiketen kaksi määräaikaista kausityöntekijää. Syksyllä 2025 toimialalla käynnistettiin hanketoimintaa, joka mahdollisti yhden määräaikaisen työntekijän palkkauksen. Toimialalla jatkui ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä Mount Resilience -hanke.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 2. Elinvoima - Ympärivuotisen matkailun kehittäminen

##### Tavoite: Rekisteröityjen yöpymisten määrän kasvaminen

**Toimenpiteet** Osallistutaan Matka2025 -messuille.

Osallistutaan sidosryhmäyhteistyöhön ympärivuotisen matkailun kehittämiseksi.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rekisteröityjen yöpymisten määrä eri kuukausina	0	170 286	155 000
<b>Arvio</b>	Muutos edellisen vuoden vastaavaan aikaan -5,9%.		Valmis
<b>Vastuu</b>	yritys- ja kehittämisasiantuntija		

#### 2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

##### Tavoite: Yritysyhteistyön ylläpito

**Toimenpiteet** Tilaisuudet, joissa yhdessä yrittäjien kanssa keskustellaan yrittäjien ajankohtaisista asioista.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tilaisuudet yrittäjien kanssa		8	7

**Arvio** Omistajanvaihdostilaisuus 4.11.2025.  
**Vastuu** yritys- ja kehittämisasiantuntija

Valmis

### 3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

**Tavoite: Tapahtumien järjestäminen (Marianpäivien perinnemarkkinat, Hetan Musiikkipäivät, Enontekiön pilkkiviikko, Järämän tapahtuma, Väärtipäivät, Joulumyyjäiset)**

**Toimenpiteet** Tapahtumat järjestetään suunnitelman ja budjetin mukaisesti.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä (kpl)	5	6	6

**Arvio** Kunta järjesti joulumyyjäiset 22.11.2025.

Valmis

**Vastuu** yritys- ja kehittämisasiantuntija

### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Elinvoima ja kehittäminen -toimialan tavoitteet asetettujen mittareiden osalta toteutuivat tai ylittyivät.

### Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	1,3	2	2
Määräaikaiset	0,9	0,8	1,3
<b>Yhteensä</b>	<b>2,3</b>	<b>2,8</b>	<b>3,3</b>

### Toiminnan talous

Elinvoima ja kehittäminen -toimialalla käyttämättä jääneitä määrärahoja siirrettiin lautakunnan sisällä infrastruktuurin toimialalle. Sidosryhmähankkeissa säästy määrärahoja, koska uusia hankkeita ei lähtenyt käyntiin. Asiantuntijapalveluihin ja muun materiaalin hankintoihin käytettiin budjetoitua vähemmän määrärahoja.

Julkisen liikenteen valtionavustusta saatiin palveluliikenteeseen, mutta erämaalentojen järjestämiseen avustus loppui vuonna 2025 (vuonna 2024 avustusta myönnettiin 35 %).

Toimialalla jatkui kansainvälinen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä MountResilience -hanke, jossa on osa-aikainen (50 %) projektipäällikkö 30.9.2027 saakka. Hanke on 100 % Horisontti Eurooppa-ohjelmasta rahoitettu.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>95</b>		<b>95</b>	<b>93</b>	<b>- 2</b>	<b>98 %</b>	<b>99</b>
Myyntituotot	29		29	41	13	144 %	34
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	67		67	52	- 15	78 %	64
Muut toimintatuotot						0 %	1
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 660</b>	<b>144</b>	<b>- 516</b>	<b>- 457</b>	<b>58</b>	<b>89 %</b>	<b>- 476</b>
Henkilöstökulut	- 175		- 175	- 190	- 14	108 %	- 143
Palvelujen ostot	- 359	70	- 289	- 209	80	72 %	- 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 32	19	- 13	- 24	- 11	186 %	- 35
Avustukset	- 20	4	- 16	- 16		99 %	- 16
Muut toimintakulut	- 73	51	- 22	- 18	4	81 %	- 23
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 565</b>	<b>144</b>	<b>- 421</b>	<b>- 364</b>	<b>56</b>	<b>87 %</b>	<b>- 378</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Infrastruktuuri

### Toimialan tehtävät

Vastaa kunnan rakentamisesta, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, kaukolämmöstä, moottorikelkkareiteistä, rakennusvalvonnasta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- sekä valvontaviranomaistehtävistä.

Lisäksi toimiala vastaa mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelusta, lähiliikuntapaikoista ml. Hetta Hiihtomaa, laduista ja kunnan ulkoilureiteistä, rakennuksista sekä kiinteistöistä ja metsistä.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuosi 2025 oli vaihe, jossa suurten rakennushankkeiden tekemisestä siirryttiin niiden käyttöönottoon ja ylläpitoon.

Luppokoti ja Hetan kaukolämpölaite vastaanotettiin maaliskuussa 2025, ja toiminnan painopiste siirtyi ylläpitoon ja toimintavarmuuden varmistamiseen.

Karesuvannon monitoimitalon hankinta keskeytettiin ja uudet tarjouspyyntöasiakirjat hyväksyttiin loppuvuodesta.

Latujen ylläpito kilpailutettiin vuosille 2025–2027. Hyvinvointialueen vuokrasopimukset vaativat laajaa valmistelua. Lisäksi kunnassa päätettiin käynnistää kiinteistöselvitys.

Kaavoituksessa Saanajoen asemakaava hyväksyttiin (valitus käsittelyssä), Pohjois-Kilpisjärven asemakaavaehdotus oli nähtävillä ja Kilpisjärven osayleiskaava hyväksyttiin ja on osittain lainvoimainen.

Valmius ja varautuminen nousivat entistä vahvemmin toimintaa ohjaaviksi teemoiksi.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 2. Elinvoima

##### Tavoite: Kunnan kiinteistöjen salkutus

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Salkutuksen valmistuminen	50	50	100
<b>Arvio</b>	Varsinaista kiinteistöjen salkutusta ei edistetty vuoden 2025 aikana merkittäväällä tavalla. Työ siirtyi eteenpäin työmäärän ja muiden tehtävien vuoksi.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Tekninen johtaja		

##### Tavoite: Liikuntapaikat ja ladut

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Hiihtomaa toiminnan ja latujen ylläpidon vakauttaminen	0	80	100
<b>Arvio</b>	Latujen ja reittien ylläpidon ulkoistaminen toteutettiin vuoden 2025 aikana, mikä selkeytti vastuunjakoja ja paransi toiminnan ennakoitavuutta sopimuskaudelle 2025–2027. Lisäksi Hiihtomaa toiminnan käynnistäminen tulevalle kaudelle aloitettiin. Toiminnan vakauttamisessa edettiin.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Työpäällikkö		

#### 3. Ihmiset

##### Tavoite: Karesuvannon monitoimitalon rakennuttaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Rakennuksen valmistumisaste	0	0	40
<b>Arvio</b>	Monitoimitalon rakennuttamisen osalta tavoite ei edennyt toteutusvaiheeseen. Hankinta keskeytettiin ja tarjouspyyntöasiakirjat valmisteltiin uudelleen vuoden loppuun mennessä.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Työpäällikkö		

## 1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

### Tavoite: Uuden Luppokodin rakennuttaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rakennuksen valmistuminen 5/2025	70	100	100
<b>Arvio</b>	Kohde vastaanotettu 3/2025		Valmis
<b>Vastuu</b>	Työpäällikkö		

## 2. Elinvoima - Strateginen maanhankinta kunnalle

### Tavoite: Maanhankinta kunnalle taajamien lähialueilta

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Pinta-ala ha	0	0	5
Kiinteistökauppojen lkm.	0	0	2
<b>Arvio</b>	Taajamien lähialueilta ei toteutunut kiinteistökauppoja eikä tavoiteltua pinta-alaa hankittu, tarkoituksenmukaisia kohteita ei ollut tarjolla vuoden aikana.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Maankäyttöinsinööri		

## 4. Asuminen - Palvelujen saavutettavuuden edistäminen

### Tavoite: Uuden MRL:n muutoksien huomioiminen kunnan rakennusjärjestyksessä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rakennusjärjestyksen päivittäminen	0	20	100
<b>Arvio</b>	Uuden rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 sekä sen sisällön tarkentuminen siirsivät rakennusjärjestyksen hyväksymiskäsittelyn seuraavalle vuodelle. Valmistelutyö eteni kuitenkin vuoden aikana, ja rakennusjärjestyksen luonnos saatiin valmiiksi vuonna 2025.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Rakennustarkastaja		

## 4. Asuminen - Asunto- ja tonttitarjonnan parantaminen

### Tavoite: Tonttitarjonnan lisääminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asemakaavojen lainvoimaisuuden saavuttaminen	0	0	1
<b>Arvio</b>	Saanajojen asemakaava hyväksyttiin, mutta siitä jätettiin valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, eikä kaava näin ollen saanut lainvoimaa. Pohjois-Kilpisjärven asemakaavaehdotus oli nähtävillä vuoden aikana, mikä edistää tonttitarjonnan lisäämistä jatkossa.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Maankäyttöinsinööri		

## Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Vuonna 2025 saatiin suuret investoinnit päätökseen ja uudet kohteet siirtyivät normaaliin käyttöön. Luppokoti ja kaukolämpölaitos ovat nyt normaalissa käytössä ja palvelevat kunnan toimintaa päivittäisessä toiminnassa ja työ painottuu niiden sujuvaan ylläpitoon ja toimintavarmuuden varmistamiseen. Kaikki tavoitteet eivät edenneet alkuperäisessä aikataulussa. Kiinteistöjen salkutus, maanhankinta ja osa kaavoitukseen liittyvistä tavoitteista etenivät suunniteltua hitaammin. Taustalla olivat lainsäädäntömuutokset sekä kaavaprosesseihin liittyvät valitukset. Valmistelutyötä kuitenkin tehtiin, ja useat kokonaisuudet etenivät pohjatyön osalta. Peruspalveluiden kannalta keskeiset hankkeet saatiin valmiiksi, ja useissa kehittämiskokonaisuuksissa luotiin edellytyksiä etenemiselle vuonna 2026.

## Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	12,7	14,8	14,2
Määräaikaiset	7,5	4,5	5,8
<b>Yhteensä</b>	<b>20,2</b>	<b>19,3</b>	<b>20</b>

## Toiminnan talous

Infrastruktuurin käyttötalous toteutui vuonna 2025 pääosin muutetun talousarvion mukaisesti (taulukko).

Toimintatuotot olivat 1,166 milj. euroa (92 % muutetusta talousarviosta), mikä jäi 105 000 euroa talousarviota pienemmiksi. Tuotot vähenivät myös edellisvuodesta, jolloin toimintatuottoja kertyi 1,306 milj. euroa. Alitus johtui pääosin myynti- ja maksutuottojen ennakoitua pienemmästä kertymästä. Muut toimintatuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut olivat 2,644 milj. euroa (99 % muutetusta talousarviosta). Kulut jäivät hieman talousarviota pienemmiksi ja olivat myös edellisvuotta pienemmät (TP2024: 2,876 milj. euroa). Säästöä syntyi erityisesti henkilöstökuluissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa, kun taas palvelujen ostot ylittivät hieman talousarvion.

Toimintakate oli -1,479 milj. euroa (105 % muutetusta talousarviosta), mikä oli 66 000 euroa muutettua talousarviota heikompi. Edellisvuonna toimintakate oli -1,570 milj. euroa, joten toimintakate parani hieman edellisvuoteen verrattuna.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>1 571</b>	<b>- 300</b>	<b>1 271</b>	<b>1 166</b>	<b>- 105</b>	<b>92 %</b>	<b>1 306</b>
Myyntituotot	433		433	351	- 82	81 %	414
Maksutuotot	354	- 310	44	39	- 5	89 %	37
Tuet ja avustukset	8		8	6	- 2	75 %	24
Muut toimintatuotot	776	10	786	770	- 16	98 %	831
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 2 739</b>	<b>56</b>	<b>- 2 683</b>	<b>- 2 644</b>	<b>39</b>	<b>99 %</b>	<b>- 2 876</b>
Henkilöstökulut	- 1 067		- 1 067	- 1 021	46	96 %	- 1 050
Palvelujen ostot	- 754	- 116	- 870	- 908	- 38	104 %	- 1 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 711	172	- 540	- 503	36	93 %	- 597
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut	- 206		- 207	- 212	- 6	103 %	- 218
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 1 168</b>	<b>- 244</b>	<b>- 1 413</b>	<b>- 1 479</b>	<b>- 66</b>	<b>105 %</b>	<b>- 1 570</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta vastaa

- opetustoimen palveluista; perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä
- varhaiskasvatuksen palveluista
- kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan sekä kansalaisopiston palveluista
- ateriala- ja puhtauspalveluista
- työllisyys- ja kotoutumispalveluista

Hyvinvointilautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu kunnan tehtäväksi siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai –valtuustolle. Lautakunta päättää myös päätösvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

Hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen tavoitteet pohjautuvat kuntastrategiaan, jossa keskeisiä arvoja ovat luonto, aktiivisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteena on edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa järjestämällä palveluja sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

### Lautakunnan talous

Hyvinvointilautakunnan talousarvioon tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutos ja talous toteutui vuonna 2025 kokonaisuutena hyvin.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion ja ne olivat 1,156 milj. euroa, mikä on noin 76 000 euroa (7 %) enemmän kuin muutetussa talousarviossa. Eryityisesti myynti- ja maksutuotot toteutuivat odotettua korkeampina ja myös tuet ja avustukset ylittivät talousarvion. Toimintatuotoissa suurimmat lisäykset liittyivät saamenkielisen opetuksen valtioavustusten nousuun ja ruoka- ja puhtauspalveluiden ateriamyyntituottoihin, joita talousarviossa arvioitiin kertyvän vain puolen vuoden osalta, mutta toiminta jatkui koko vuoden ajan.

Toimintakulut puolestaan alittuivat kokonaisuutena ja ne olivat 5,906 milj. euroa, mikä on noin 152 000 euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa. Eryityisesti työllisyyspalveluiden kustannukset jäivät ennakoitua pienemmiksi, mikä vaikutti kokonaiskulujen alittumiseen.

Henkilöstökulut pysyivät lähes talousarvion tasolla, kun taas aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden sekä avustusten menot alittuivat. Palvelujen ostot toteutuivat hieman arvioitua pienempinä.

Toimintakate oli 4,750 milj. euroa, mikä on 228 000 euroa muutettua talousarviota parempi. Talouden toteuma osoittaa, että lautakunnan toiminta on pysynyt talousarvion raamissa.

Henkilöstöresurssien osalta henkilötyövuosien määrä oli yhteensä 67,7, mikä on hieman enemmän kuin talousarviossa (66). Vakinaisten määrä jäi alle suunnitellun, mutta määräaikaisten käyttö kasvoi vastaavasti.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>755</b>	<b>325</b>	<b>1 080</b>	<b>1 156</b>	<b>76</b>	<b>107 %</b>	<b>827</b>
Myyntituotot	185	125	310	334	24	108 %	272
Maksutuotot	14		14	19	5	134 %	18
Tuet ja avustukset	544	200	744	803	59	108 %	534
Muut toimintatuotot	13		13		- 13	1 %	3
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 5 984</b>	<b>- 74</b>	<b>- 6 058</b>	<b>- 5 906</b>	<b>152</b>	<b>97 %</b>	<b>- 5 501</b>
Henkilöstökulut	- 3 888	15	- 3 873	- 3 805	69	98 %	- 3 587
Palvelujen ostot	- 1 415	- 44	- 1 459	- 1 439	20	99 %	- 1 298
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 311	- 70	- 381	- 362	19	95 %	- 345
Avustukset	- 323	25	- 298	- 279	19	94 %	- 247
Muut toimintakulut	- 46		- 46	- 21	25	46 %	- 23
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 5 229</b>	<b>251</b>	<b>- 4 977</b>	<b>- 4 750</b>	<b>228</b>	<b>95 %</b>	<b>- 4 674</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	49,5	58,7	49,8
Määräaikaiset	16,5	7,3	18
<b>Yhteensä</b>	<b>66</b>	<b>66</b>	<b>67,7</b>

## Opetustoimi

### Toimialan tehtävät

Opetustoimi vastaa perusopetuksesta Hetan yhtenäisessä peruskoulussa, Karesuvannon ja Kilpisjärven kouluissa. Lisäksi opetustoimi vastaa toisen asteen lukiokoulutuksesta Enontekiön eräluokiossa.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteenä on ollut esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen laadukas toteuttaminen ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön voimin. Erytystä huomiota on kiinnitetty oppilaiden ja opiskelijoiden riittävän tuen varmistamiseen oppimisen ja opiskelun haasteissa.

Keskeisenä muutoksena toimintavuoden aikana oli Karesuvannon koulun toimiminen väistötiloissa.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuut

#### 1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

##### Tavoite: Tukioppilastoiminnan lisääminen

**Toimenpiteet** Tukioppilastoiminnan aloittaminen kyläkouluilla ja vahvistaminen koulukeskuksessa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tukioppilaskoulutuksen määrä kpl	0	2	2
<b>Arvio</b>	Koulutuksia on pidetty halukkaille tukioppilaille,		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

#### 1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

##### Tavoite: Poissaoloihin puuttumisen toimintamallin vakiinnuttaminen käyttöön

**Toimenpiteet** Poissaolomallin 30h-60h-90h käyttäminen kaikille oppilaille ja opiskelijoille. Poissaolojen tarkka seuranta mallin mukaisesti

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Poissaoloseurannan käyttö %	0	75	100
<b>Arvio</b>	Toimintamalli käytössä kaikilla kouluilla.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

##### Tavoite: Turvallisuutta edistävä kouluympäristö

**Toimenpiteet** Karesuvannon koulun suunnittelu turvalliseksi kouluympäristöksi. Suunnitteluun osallistuminen Turvallisuuskävelyt

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Karesuvannon koulun turvallisuus suunnittelukokoukset kpl	0	5	5
Turvallisuuskävelyt kpl	0	3	3
<b>Arvio</b>	Karesuvannon koulun suunnittelu edelleen käynnissä. Turvallisuuskävelyt tehty.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

#### 2. Elinvoima - Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen

### Tavoite: Poro- ja luontaiselinkeinojen merkityksen ymmärtäminen

**Toimenpiteet** Oppilaiden ja opiskelijoiden poronhoito- ja luontaiselinkeinoihin osallistumisen turvaaminen poissaolojen myöntämisellä.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Lupien myöntäminen % pyydetyistä	0	100	100
<b>Arvio</b>	Luvat on myönnetty tarvittaessa.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

## 2. Elinvoima - Työvoiman saatavuuden varmistaminen

### Tavoite: Esi-, perus- ja lukiokoulutus on laadukasta suomen ja saamen kielillä.

**Toimenpiteet** Oppilaiden tukeminen opinnoissa  
Toimiva oppilashuolto tukee oppilaita ja opiskelijoita koko koulutuksen ajan ja siirtymävaiheissa

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Valmistuneet oppilaat ja opiskelijat aloittaneista %	0	100	100
Oppilaitosvierailut lkm/lukuvuosi	0	3	3
<b>Arvio</b>	Oppilaat ja opiskelijat valmistuivat keväällä 2025.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

## 3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

### Tavoite: Ruokapalvelun kanssa tehtävä yhteistyö

**Toimenpiteet** Oppilaiden osallistaminen ruokalistojen suunnitteluun

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toiveruokapäivät	0	9	5
<b>Arvio</b>	Yhteistyötä koko ajan.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

### Tavoite: Elinvoimaisen lukion säilyttäminen

**Toimenpiteet** Oppilaitosyhteistyön lisääminen, esim SAKK ja ammattioppilaitokset

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kaksoistutkintojen määrä	0	0	1
Yhteisten kurssien lkm	0	0	1
<b>Arvio</b>	Yhteinen suunniteltu kurssi Muonion lukion kanssa toteutuu vasta 2026 keväällä. Suunnittelu valmis.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

## 4. Asuminen - Palvelujen saavutettavuuden edistäminen

### Tavoite: Henkilökunnan pysyvyys

**Toimenpiteet** Työhyvinvoinnista ja -oloista huolehtiminen kuuntelemalla, keskustelemalla ja parantamalla epäkohtia. Kannustetaan henkilökuntaa liikkumaan.  
Työhyvinvointipäivien toteuttaminen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Henkilöstön vaihtuvuus vähäinen, hlömäärä	0	0	0
<b>Arvio</b>	Tehdään töitä henkilökunnan hyvinvoinnin eteen. Henkilökunta on pysynyt.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Hallinnollinen rehtori		

## Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Lähes kaikki tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Lukuvuosisuunnittelusta johtuen jotkut tapahtumat ovat vasta 2026 keväällä.

## Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	31,9	37	30,8
Määräaikaiset	8,3	3	7,3
<b>Yhteensä</b>	<b>40,2</b>	<b>40</b>	<b>38,1</b>

## Toiminnan talous

Opetuksen toimintakate alittui n. 300 000 eurolla. Toimintatuotot olivat 216 000 euroa suuremmat johtuen pääosin arvioitua suuremmasta saamenkielisen opetuksen valtionavustuksesta. Valtionavustusten määrä perustuu toteutuneisiin opetustunteihin ja avustusten ennakoarviointi on haastavaa, koska koulun lukuvuosi jakaantuu kahdelle kalenterivuodelle. Valtionavustus tasoitetaan toteutumivuotta seuraavan kalenterivuoden aikana ja aikaisemmin etukäteen laadittu arvio opetustuntien määrästä voi poiketa toteutuneiden opetustuntien määrästä.

Toimintakulut alittuivat n. 99 000 euroa. Henkilöstökulut jäivät arvioitua pienemmiksi ja palvelujen ostot olivat n.65 000 euroa arvioitua suuremmat johtuen koulukuljetuksista ja sairaalakoulun kuluista.

Opetustoimen talousarvioon tehtiin tilikauden aikana joulukuussa talousarviomuutos, jossa 200 000 euroa siirrettiin muille toimialoille kattamaan alijäämiä.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>439</b>	<b>200</b>	<b>639</b>	<b>655</b>	<b>16</b>	<b>103 %</b>	<b>386</b>
Myyntituotot	19		19		- 18	1 %	8
Maksutuotot	3		3	2	- 1	79 %	4
Tuet ja avustukset	416	200	616	653	37	106 %	374
Muut toimintatuotot	2		2		- 2	6 %	
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 3 589</b>	<b>100</b>	<b>- 3 489</b>	<b>- 3 490</b>	<b>- 1</b>	<b>100 %</b>	<b>- 3 535</b>
Henkilöstökulut	- 2 611	100	- 2 511	- 2 460	50	98 %	- 2 456
Palvelujen ostot	- 853		- 853	- 918	- 65	108 %	- 978
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 104		- 104	- 104		100 %	- 91
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut	- 21		- 21	- 8	14	35 %	- 9
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 3 150</b>	<b>300</b>	<b>- 2 850</b>	<b>- 2 835</b>	<b>15</b>	<b>99 %</b>	<b>- 3 149</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Varhaiskasvatus

### Toimialan tehtävät

Varhaiskasvatuksen toimiala vastaa Enontekiön kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä päiväkotikielissä Riekossa, ryhmäperhepäiväkotikielissä Touhulassa Karesuvannossa ja ryhmäperhepäiväkotikielissä Saanassa Kilpisjärvellä. Saamenkielistä varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotikielissä Riekin Miessi-ryhmässä, ryhmäperhepäiväkotikielissä Saanan Saame-ryhmässä ja tarvittaessa Karesuvannossa palvelu ostetaan ostopalveluna Ruotsin Karesuvannon päivähoitoyksikkö Lávuvusta.

Toimiala johtaa ja kehittää varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä sekä edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, jotta lapsille mahdollistuvat hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset.

Toimiala tukee varhaiskasvatuksessa paikallisen kulttuurin, kotiseudun ja ympäristön arvostamista ja huolehtii lapsen edun ensisijaisesta huomioimisesta varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä. Varhaiskasvatuksessa toteutetaan Enontekiön varhaiskasvatussuunnitelmaa ja saamelaisista varhaiskasvatussuunnitelmaa vuosille 2022-2025.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksessa ovat painopisteet erityisesti olemassa olevissa toimintasuunnitelmissa, jotka sisältävät teemapäiviä, vuotuisjuhlia ja luontoretkeä lähiluontoon. Ympäristökasvatussuunnitelman toteuttaminen kuuluu varhaiskasvatuksen toimintaan. Kirjastoyhteistyötä on tehty Lukutaidon valmiuksia Lapin malliin-hankkeeseen sisältyvän Satutunti-hankkeen kanssa.

Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman ohje on valmistunut kesäkuussa 2025. Varhaiskasvatuksen Säilö-arkistointiohjelmisto on otettu käyttöön. Säilöön arkistoidaan lasten varhaiskasvatuksen suunnitelmat ja niihin liittyvät liitteet. Saamelaisalueen varhaiskasvatukseen liittyvää yhteistyötä on tehty Inarin ja Utsjoen kuntien varhaiskasvatusjohtajien kanssa sekä Saamelaiskäräjien ja aluehallintoviraston saamelaisesta varhaiskasvatuksesta vastaavan opetustoimen ylitarkastajan kanssa.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

##### Tavoite: Laadukkaat varhaiskasvatustaloudet

**Toimenpiteet** Henkilökunta osallistuu vähintään yhteen täydennyskoulutukseen tai ammattitaitoa lisäävään muuhun koulutukseen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Täydennyskoulutuksiin osallistujien määrä	0	10	10
<b>Arvio</b>	Valmis		Valmis
<b>Vastuu</b>	Varhaiskasvatuksen päällikkö		

##### Tavoite: Valssi-varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän otetaan käyttöön

**Toimenpiteet** Otetaan käyttöön Valssi - Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Valssi- Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä käytössä	0	1	1
<b>Arvio</b>	Valmis		Valmis

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

### 1. Hyvinvointi - Luonnon monimuotoisuus hyvinvoinnin edistäjänä

#### Tavoite: Liikuntakasvatuksessa lähiluonnon ja ympäristön hyödyntäminen

**Toimenpiteet** Lähiluonnon puut, kasvillisuus ja eläimet tutuksi. Käydään lähiluonnossa liikkumassa ja leikkimässä ympäri vuoden.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Luontoretkien määrä	0	20	12
Liikuntatuokiot	0	25	18
<b>Arvio</b>	Valmis		Valmis

Vastuu varhaiskasvatuksen päällikkö

### 1. Hyvinvointi - Maakunnallinen ja valtakunnallinen edunvalvonta

#### Tavoite: Alueellinen yhteistyö

**Toimenpiteet** Verkostoidutaan Lapin muiden kuntien kanssa osallistamalla esim. Loisto-verkosto tilaisuuksiin/tapaamisiin ja Lapin AVI:n järjestämiin tilaisuuksiin.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kuntien väliset ja seutukunnalliset yhteistyötapaamiset		12	12
Saamelaiskäräjien kanssa pidetyt yhteistyötapaamiset	0	4	2
<b>Arvio</b>	Valmis		Valmis

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

### 3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

#### Tavoite: Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen

**Toimenpiteet** Perheiden osallistaminen yhteisten tilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tilaisuuksien määrä	0	8	6
<b>Arvio</b>	Valmis		Valmis

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

### 3. Ihmiset - Saamenkielen ja kulttuurin edistäminen

#### Tavoite: Yhteistyö saamelaisalueen varhaiskasvatustoimijoiden kanssa.

**Toimenpiteet** Yhteistyötapaamiset saamelaisalueen varhaiskasvatuksesta vastaavien henkilöiden kanssa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yhteistyötapaamiset	0	4	4
<b>Arvio</b>	Valmis		Valmis

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

#### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Varhaiskasvatuksen toimialan tavoitteet asetettujen mittareiden osalta toteutuivat tavoitteiden mukaisesti.

## Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	7,3	9,7	7
Määräaikaiset	5	2,8	8
<b>Yhteensä</b>	<b>12,2</b>	<b>12,5</b>	<b>15</b>

## Toiminnan talous

Varhaiskasvatuksen vuoden 2025 alkuperäiseen talousarvioon lisättiin 112 000 euroa henkilöstökuluihin ja palvelujen ostoihin. Toimintakulujen kasvuun vaikuttivat heinäkuussa 2025 päiväkotikiikossa alkanut vuoro-ohje, joka vaatii lisää määräaikaista henkilöstöä. Asiakaspalvelujen ostoissa nousu johtui lakisääteisen saamenkielisen varhaiskasvatuspalvelun ostosta Ruotsin Karesuvannosta Lávvusta maaliskuusta alkaen. Toiminnan tuotot nousivat 17 000 euroa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa oli nousua 6 000 euroa ja saamenkielisen varhaiskasvatuksen tuissa ja avustuksissa nousua oli 11 000 euroa talousarvioon nähden.

Alkuperäiseen talousarvioon tehdystä muutoksesta aiheutuen toimintakate alittui 44 000 euroa.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>18</b>		<b>18</b>	<b>35</b>	<b>17</b>	<b>192 %</b>	<b>18</b>
Myyntituotot						0 %	
Maksutuotot	11		11	16	5	149 %	14
Tuet ja avustukset	7		7	18	11	260 %	5
Muut toimintatuotot						0 %	
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 713</b>	<b>- 112</b>	<b>- 826</b>	<b>- 798</b>	<b>27</b>	<b>97 %</b>	<b>- 698</b>
Henkilöstökulut	- 601	- 97	- 698	- 666	32	95 %	- 554
Palvelujen ostot	- 38	- 15	- 53	- 61	- 8	116 %	- 57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 13		- 13	- 14	- 1	108 %	- 19
Avustukset	- 60		- 60	- 55	5	92 %	- 66
Muut toimintakulut	- 2		- 2	- 2		118 %	- 2
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 695</b>	<b>- 112</b>	<b>- 808</b>	<b>- 764</b>	<b>44</b>	<b>95 %</b>	<b>- 680</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen ylitys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika

### Toimialan tehtävät

Enontekiön kunnan kulttuurin, nuorison ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on lisätä kuntalaisten kulttuurista, liikunnallista ja terveydellistä pääomaa ja luoda edellytyksiä niiden vaalimiseen ja kehittämiseen. Toimiala vastaa liikuntamahdollisuuksien/kuntosalien, nuorisotilan, kirjaston, Kino Hetan ja kotiseutumuseon toiminnasta, järjestää tapahtumia ja tukee yhdistyksiä ja järjestöjä tapahtumien järjestämisessä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi toimialaansa kuuluvassa toiminnassa sekä kohdentaa kansalaisopiston tarjontaa.

Toimiala edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointiin, sivistykseen, kulttuuriin sekä liikuntaan ja terveelliseen elämäntapaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Terveiden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi toimiala tekee ennaltaehkäisevää työtä ja yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

#### Kulttuuri

Kulttuuritarjonta tavoitti vuoden mittaan kaiken ikäisiä kuntalaisia, sekä alueen matkailijoita ja vapaa-ajanasukkaita. Koulupäivien yhteyteen ja päiväkotien toimintaan nivoutunut kulttuuritarjonta tavoitti tasavertaisesti lähes kaikki kunnan lapset ja nuoret. Aikuisten kulttuuritarjontaa olivat yleisölle avoimet tilaisuudet, paikalliset museot sekä kirjasto palveluineen.

Perustoiminnan ohessa jatkuivat kotiseutumuseon rakennusten säilymiseen tähtäävät toimet ja kirjastotilan sisäremontti. Kulttuuriavustuksilla toteutettiin paikallisia kyläyhteisöjä elävöittäviä tapahtumia eri puolilla kuntaa.

Lasten- ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen jatkui toista vuotta peräkkäin. Suunnitelman toteuttaminen monipuolista ja lisäsi lasten- ja nuorten tasavertaisia kulttuuriin osallistumisen mahdollisuuksia. Suunnitelman käytöstä saatujen kokemusten perusteella aloitettiin suunnitelman päivittämistyö. Kirjasto oli mukana lasten lukutaitotyötä edistävässä hankeessa, jonka myötä kirjaston tarjonta lapsille lisääntyi ja monipuolistui.

#### Nuorisotyö

Nuorisotilatoimintaa on toteutettu yhteistyössä seurakunnan kanssa nuorisotiloissa sekä liikuntahallilla. Uutena toimintamuotona on käynnistetty nuorisotilakokeilu myös 3.–4.-luokkalaisille. Lisäksi nuorisotyötä on toteutettu pop up -toimintana esimerkiksi Hetta Hiihtomaassa. Syksyllä nuorisotilan käytettävissä oleva tila laajeni, mikä on vaikuttanut myönteisesti kävijämääriin sekä toiminnan laatuun. Yhteistyössä Muonion ja Kolarin nuorisotoimien kanssa on järjestetty tapahtumia, kuten syksyllä Hetassa pidetty disco sekä kesällä toteutettu PowerPark-retki. Nuorisotilatyössä ja tapahtumien järjestämisessä on hyödynnetty tuntityötä tekeviä ohjaajia/valvojia.

Kunnan toinen vakituinen nuorisotyöntekijä on työskennellyt koulunuorisotyön hankkeessa sekä Lapin nuorisotyön koordinaatiohankkeessa. Koulunuorisotyö on keskeinen osa nuorisotyötä, sillä sen kautta tavoitetaan kattavasti kunnan nuoret. Saamenkielisen nuorisotyön edistämiseksi kunta on sitoutunut Saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston De! 2 – Saamenkielisen nuorisotyön kehittäminen saamelaisalueen kunnissa -hankkeeseen, jonka toteutus käynnistyi keväällä 2024.

Vuonna 2025 nuorisotoimi on toteuttanut nuorisotalaan liittyviä hankkeita, kuten koulunuorisotyötä, Harras-

tamisen Suomen mallia sekä Lapin nuorisotyön koordinoitua. Rekrytointihaasteiden vuoksi koulunuorisotyön ja Harrastamisen Suomen mallin hankkeisiin ei ole saatu erillisiä hanketyöntekijöitä, minkä johdosta hankkeiden toteuttamiselle on haettu jatkoaikaa.

Etsivää nuorisotyötä on toteutettu yhteishankkeena Muonion kunnan kanssa siten, että Muonio toimii avustuksen hakijana ja hallinoina. Enontekiöllä etsivä nuorisotyöntekijä on työskennellyt 60 % työajalla. Työ on painottunut yksilötyöhön, mutta myös ryhmätoimintaa on järjestetty. Enontekiöläisiä nuoria opiskelee Muoniossa toisen asteen oppilaitoksissa ja kuntien etsivien nuorisotyöntekijöiden välistä yhteistyötä on kehitetty vastaamaan entistä paremmin nuorten tarpeisiin.

## Vapaa-aika

Ohjattua liikuntatoimintaa järjestettiin Hetassa ja Peltovuomassa yhteensä kahdeksan ryhmää. Ohjattuun kuntosaliharjoitteluun osallistui viikoittain kolme ikäihmisistä koostuvaa ryhmää ja yksi liikuntahallin kuntopiirin kuntosaliryhmä. Aspa-koti Riekonmarjassa toteutettiin joka toinen viikko aamuisin ohjattu liikuntatuokio asukkaille. Hetan liikuntahallilla järjestettiin erilliset kuntopiirit miehille ja naisille. Peltovuomassa kuntopiiri kokoontui kylätalolla ja oli avoin kyläläisille.

Yhteistyössä Lapin Liikunta ry:n kanssa järjestettiin toistamiseen Kunnan Mummola (yli 65-vuotiaille) sekä Lähe sieki liikkeelle -hyvinvointitestaustapahtuma työikäisille Hetan liikuntahallilla. Tapahtumaan osallistui yhteensä 57 henkilöä.

Liikunta- ja vapaa-ajan avustuksia, kohde- ja toiminta-avustuksia sekä hyvinvointiin liittyviä avustuksia ja talvi-liikuntapaikkojen kunnossapitoavustuksia myönnettiin yhdistyksille ja yhteisöille yhteensä 23 365 euroa.

## Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

### 1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

#### Tavoite: Aktiivisesti palveleva kirjasto

**Toimenpiteet** Kirjastopalvelujen esittely asiakkaille  
Kirjastossa järjestetään tapahtumia

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kirjastopalvelujen esittely koululaisille	0	11	4
Kirjastopalvelujen esittely ikäihmisille	0	3	2
Kirjavinkkausten määrä	0	12	7
Kirjastossa järjestettyjen tapahtumien määrä	0	13	8
Kirjastossa pidettyjen näyttelyjen määrä	0	5	6
Satutuntien määrä	0	19	8
Kirjastossa käytössä varattava hiljainen työtila	0	0	1

**Arvio** Kirjasto on palvelut monipuolisesti eri asiakasryhmiä. Lasten- ja nuorten palvelut ovat lisääntyneet ja nousseet hyvälle tasolle.

Valmis

**Vastuu** kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori

#### Tavoite: Kulttuuritapahtumia ympäri vuoden

**Toimenpiteet** Kulttuuritapahtumien järjestäminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kulttuuritapahtumia järjestetty joka kuukausi	0	12	12

Avoimien kulttuuritapahtumien määrä (aikuiset)	0	18	20
Avoimien kulttuuritapahtumien määrä (lapset ja nuoret)	0	10	15
Elokuvanäytösten määrä	0	110	120

<b>Arvio</b>	Kulttuuritapahtumia järjestettiin ympäri vuoden ja tapahtumia suunnattiin eri kohderyhmille.		Valmis
<b>Vastuu</b>	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori		

#### Tavoite: Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan

<b>Toimenpiteet</b>	Kulttuurikasvatussuunnitelman vaihtuva taiteenala-vuositeemaa toteuttavia vierailuja kouluille ja päiväkoteihin			
<b>Mittarit</b>		<b>Lähtö</b>	<b>Toteuma</b>	<b>Tavoite</b>
Suunnitelman mukaisten työpajojen ja esitysten määrä		0	12	20
<b>Arvio</b>	Kulttuurikasvatussuunnitelman työpajat tavoittivat kaikki enontekiöläiset lapset koulupäivien aikana. Tavoittavuus toteutui arvioitua pienemmällä työpajamäärällä.			Valmis
<b>Vastuu</b>	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori			

#### Tavoite: Kuntalaisten omaehtoisen terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimisen mahdollistaminen tarjoamalla ohjattuja ja liikuntaryhmiä ja hyvinvointitapahtumia

<b>Mittarit</b>		<b>Lähtö</b>	<b>Toteuma</b>	<b>Tavoite</b>
Asiakasmäärät ryhmissä ja hyvinvointitapahtumissa		691	1 401	800
Asiakaspalautekysely liikuntaryhmille		3	8	8
<b>Arvio</b>	Ryhmissä (8 ryhmää) ollut aktiivisia osallistujia Hetassa ja Peltovuomassa: 3 kuntosaliryhmää yli 65v, Aspan-ryhmä, liikuntah. kuntopiirit 2+1 kuntosaliryhmä ja Peltovuomassa kuntopiiri Hyvinvointitapahtumia 1: -Kunnon Mummola ( 34 osallistujaa) ja Lähe sieki liikkeelle-tapahtuma (23 osallistujaa) Asiakaspalautekysely on kerätty suullisesti ryhmistä.			Valmis
<b>Vastuu</b>	hyvinvointiohjaaja			

#### Tavoite: Kehittää koulunuorisotyötä

<b>Toimenpiteet</b>	Koulunuorisotyön kehittäminen			
<b>Mittarit</b>		<b>Lähtö</b>	<b>Toteuma</b>	<b>Tavoite</b>
NuoDon käyttöönotto		0	1	1
<b>Arvio</b>	Nuodo on otettu käyttöön ja sen käyttöä kehitetään			Valmis
<b>Vastuu</b>	nuorisotyöntekijä			

#### Tavoite: Nuorisotyön palveluiden kehittäminen

<b>Mittarit</b>		<b>Lähtö</b>	<b>Toteuma</b>	<b>Tavoite</b>
Ajantasaisen viestinnän kehittäminen kunnan verkkosivuille		0	1	1
<b>Arvio</b>	Ajantasainen viestintä toteutuu			Valmis
<b>Vastuu</b>	nuorisotyöntekijä			

### 1. Hyvinvointi - Hyvinvointikertomuksen päivittäminen ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteellisuus

#### Tavoite: Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ovat osa laadittavassa hyvinvointisuunnitelmassa

<b>Toimenpiteet</b>	Kulttuuripalvelujen hyvinvointivaikutukset huomioidaan hyvinvointisuunnitelmassa		
---------------------	--	--	--

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kulttuuritarjonta kuvattu hyvinvointisuunnitelmassa		0	0	1
<b>Arvio</b>	Hyvinvointisuunnitelmatyö käynnissä			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori			

### Tavoite: Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyöllä on yhteistyörakenne kunnan toiminnassa

**Toimenpiteet** Hytetu-työryhmän toiminta

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Työryhmän kokoontumiskerrat		0	0	2
<b>Arvio</b>	Hyte-työryhmä on nimetty, mutta se ei ole vielä kokoontunut.			Käynnissä
<b>Vastuu</b>	sivistysjohtaja			

## 2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

### Tavoite: Kulttuuritapahtumia toteutetaan yhdessä paikallisten yritysten kanssa

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä, joissa yhteistyö toteutunut		0	5	5
<b>Arvio</b>	Yhteistyö toteutunut.			Valmis
<b>Vastuu</b>	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori			

## 3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

### Tavoite: Kotiseutumuseo avoinna yleisölle

**Toimenpiteet** Kotiseutumuseon rakennuksia pidetään avoinna yleisölle ja museolla järjestetään tapahtumia

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kävijämäärä		0	537	700
<b>Arvio</b>	Avoinna kesällä.			Valmis
<b>Vastuu</b>	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori			

### Tavoite: Kulttuurijärjestöjen toiminnan tukeminen

**Toimenpiteet** Avustusten myöntäminen kulttuuritapahtumiin Enontekiöllä

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kulttuuriavustuksella toteutetut tapahtumat		0	4	6
<b>Arvio</b>	Toteutuma raportoidaan vuoden lopussa.			Valmis
<b>Vastuu</b>	kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori			

## 3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

### Tavoite: Kulttuuritapahtuma järjestetään yhdessä yhdistysten ja järjestöjen kanssa

**Toimenpiteet** Kulttuuritapahtumien järjestelyihin ja toteuttamiseen osallistuu kolmannen sektorin toimijoita

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä, joissa yhteistyö on toteutunut		0	10	

**Arvio** Tapahtumat toteutuvat vuoden kuluessa.

Valmis

**Vastuu** kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori

### Tavoite: Ryhmäliikunta työllisyyspalveluissa edistämään työttömien hyvinvointia ja toimintakykyä

**Toimenpiteet** Ryhmäliikunta

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
ryhmäliikuntaan osallistuvien lukumäärä	0	0	6

**Arvio** Yhteistyötä suunniteltu, mutta ryhmäliikuntaa ei ole käynnistetty.

Toiminta ei ole alkanut johtuen muutoksista työllisyyspalveluiden asiakastilanteissa.

Aloittamatta

**Vastuu** hyvinvointiohjaaja

### 3. Ihmiset - Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat

#### Tavoite: Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen

**Toimenpiteet** Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Säännölliset digitaalisen nuorisotyön tapaamiset	0	20	50

**Arvio** Säännölliset tapaamiset käynnistetty.

Käynnissä

**Vastuu** nuorisotyöntekijä

### 3. Ihmiset - Kolmannen sektorin toiminnan tukeminen

#### Tavoite: Yhdistysten ja järjestöjen yhteistyön ja osallisuuden edistäminen

**Toimenpiteet** Yhdistysfoorumi

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Järjestettyjen yhdistysfoorumien määrä	2	2	2
Yhteistyössä järjestetyt tapahtumat	0	1	2

**Arvio** Yksi yhdistysfoorumi pidetty 6.5.2025 ja toinen foorumi oli 4.11.2025 kirjaston auditoriossa.

Valmis

Karesuvannon Hyvinvointipäivään osallistuttu omalla toimintapisteellä 27.9 toteutui.

**Vastuu** hyvinvointiohjaaja

### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin ja asetetut mittarit saavutettiin suurelta osin. Kulttuuripalveluiden osalta toiminta oli monipuolista ja tavoitti laajasti eri kohderyhmiä. Myös kirjaston palvelut sekä hyvinvointia edistävät liikuntapalvelut toteutuivat suunnitellusti ja osin tavoitetasoa paremmin.

Nuorisotyössä tavoitteet toteutuivat pääosin, osa hanketoiminnasta viivästy rekrytointihaasteiden takia, mikä vaikutti tavoitteiden aikatauluun.

Kaikki suunnitellut toimenpiteet eivät toteutuneet, kuten työllisyyspalveluihin liittyvä ryhmäliikunta, jota ei pystytty käynnistämään muuttuneiden asiakastilanteiden vuoksi. Myös joissakin kehittämistoimissa, kuten hyvinvointityöryhmän käynnistämisessä, eteneminen oli odotettua hitaampaa.

Kokonaisuutena toiminta eteni tavoitteiden suuntaisesti, ja poikkeamat olivat pääosin toimintaympäristön muutoksiin tai resurssitekijöihin liittyviä.

## Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	5,1	5,5	5,7
Määräaikaiset	1,7	1	1,3
<b>Yhteensä</b>	<b>6,8</b>	<b>6,5</b>	<b>7,1</b>

## Toiminnan talous

### Kulttuuri, nuoriso, vapaa-aika ja kansalaisopisto

Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluiden talousarvioon tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutos ja toimialalta siirrettiin 25 000 euroa muille toimialoille alijäämän kattamiseen. Kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-aikapalveluiden sekä kansalaisopiston toimintakate oli vuonna 2025 yhteensä 435 000 euroa, mikä oli 49 000 euroa muutettua talousarviota parempi.

Toimintatuotot toteutuivat 179 000 euroon, ylittäen talousarvion 3 000 eurolla. Myyntituotot ylittivät talousarvion selvästi kuntosalin käyttömaksujen osalta, kun taas tuet ja avustukset toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut olivat yhteensä 614 000 euroa, alittaen talousarvion 46 000 eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat 317 000 euroon, mikä oli 17 000 euroa talousarviota vähemmän. Palvelujen ostot olivat 193 000 euroa ja alittivat talousarvion 19 000 eurolla.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut ylittivät talousarvion 4 000 eurolla. Avustukset alittuivat 4 000 euroa ja muut toimintakulut 12 000 euroa talousarvioon verrattuna.

Kokonaisuutena talous toteutui suunniteltua paremmin erityisesti toimintakulujen alittumisen ansiosta.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>151</b>	<b>25</b>	<b>176</b>	<b>179</b>	<b>3</b>	<b>101 %</b>	<b>182</b>
Myyntituotot	20	25	45	59	14	132 %	38
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	120		120	120	- 1	99 %	141
Muut toimintatuotot	11		11		- 11	0 %	3
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 660</b>		<b>- 660</b>	<b>- 614</b>	<b>46</b>	<b>93 %</b>	<b>- 624</b>
Henkilöstökulut	- 333		- 333	- 317	17	95 %	- 298
Palvelujen ostot	- 212		- 212	- 193	19	91 %	- 222
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 59		- 59	- 64	- 4	107 %	- 65
Avustukset	- 33		- 33	- 29	4	88 %	- 29
Muut toimintakulut	- 23		- 23	- 11	12	49 %	- 10
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 509</b>	<b>25</b>	<b>- 484</b>	<b>- 435</b>	<b>49</b>	<b>90 %</b>	<b>- 442</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Työllisyys

### Toimialan tehtävät

Kunnan työllisyyspalveluiden tehtävänä on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille tukemalla asiakkaan polkua kohti työllistymistä. Tehtävänä on ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyden syntyä ja löytää yhteistyössä asiakkaan kanssa hänelle soveltuvia ratkaisuja työllisyysasioissa.

Työllisyyskoordinaattori tarjoaa työllistämiseen liittyvä neuvontaa ja ohjausta, tekee yhteistyötä yritysten ja yhdistysten kanssa työllisyysasioissa ja järjestää työllisyyttä edistäviä tilaisuuksia. Tavoitteena on parantaa erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia sekä vaikuttaa heidän hyvinvointiinsa.

Työtä tehdään monialaisesti yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden, etsivän nuorisotyön, TE -palveluiden, työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYM) sekä koulutuksen järjestäjien kanssa.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Keskeisenä muutoksena työllisyyspalveluissa on ollut työllisyysalueen toiminnan käynnistäminen 1.1.2025 ja siihen liittyvä kehittämistyö sekä kotoutumiseen liittyvien palveluiden sisällyttäminen työllisyyspalvelujen yhteyteen.

Työllisyyskoordinaattorin tehtävän sisältöä on kehitetty ja tarkennettu vuoden 2025 aikana vastaamaan paremmin kunnan työllisyydenhoidon tarpeita. Tehtävän painopisteitä on suunnattu erityisesti asiakaslähtöiseen palveluohjaukseen, työllistymisen esteiden tunnistamiseen sekä monialaiseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Tehtävän kehittämisessä on korostunut joustavuus ja kyky vastata muuttuviin tarpeisiin. Työn sisältöä on muokattu saadun kokemuksen perusteella, ja kehittämistyö jatkuu edelleen tavoitteena vahvistaa työllisyydenhoidon vaikuttavuutta kunnassa.

Yhteistyön tiivistäminen TE-palveluiden, Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden sekä lähikuntien kanssa on osoittautunut tärkeäksi ja toimivaksi työmuodoksi. Yhteistyön avulla asiakkaille on pystytty tarjoamaan heidän tarvitsemansa palvelut yhdellä kertaa.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Alueen yrittäjien tapaaminen ja tiedottaminen työllistämisen palveluista				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yritystapaamisten määrä		0	10	10
<b>Arvio</b>	Tavoite toteutunut suunnitellun mukaisesti.			Valmis
<b>Vastuu</b>	työllisyyskoordinaattori			
Tavoite: Työkokeilupaikkojen lisääminen				
<b>Toimenpiteet</b>	Etsitään uusia työkokeilupaikkoja			
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Työkokeilussa olevien määrä		0	5	5
<b>Arvio</b>	Tavoite toteutunut suunnitellun mukaisesti.			Valmis

Vastuu työllisyyskoordinaattori

### 3. Ihmiset - Osallistumisen ja vaikuttamisen uudet kanavat

#### Tavoite: Nuorten työelämäkasvatuksen käynnistäminen

Toimenpiteet Työelämäkasvatus kouluissa

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toteutuneet työelämäkasvatustilaisuudet	0	0	2
Arvio	Materiaalin työstämistä tehty, toimintaa ei ole käynnistetty.		Käynnissä
Vastuu	työllisyyskoordinaattori		

#### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat on mainittu yllä.

#### Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	0,2	1	1,1
Määräaikaiset	0,3		0,3
<b>Yhteensä</b>	<b>0,4</b>	<b>1</b>	<b>1,4</b>

#### Toiminnan talous

Työllisyyspalveluissa oli toimintatuottoja 29 000 euroa. Tuotot koostuivat myyntituotoista (17 000 euroa) sekä palkkatuista ja avustuksista (12 000 euroa).

Toimintakulut alittuivat talousarvioon nähden ja toteuma oli 534 000 euroa. Suurimmat kuluerät muodostuivat palvelujen ostoista työllisyysalueelta, toteuma oli 248 000 euroa, sekä avustuksista (työttömyysturvan kuntaosuus) 195 000 euroa. Henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti ja kuluihin sisältyvät työllisyyskoordinaattorin palkkauksen lisäksi työllistämiseen käytetyt työllistämistuet.

Toimintakate oli 504 000 euroa, mikä on 112 000 euroa talousarviota parempi. Toimintakatteen paraneminen johtui erityisesti palvelujen ostojen ja avustusten alittumisesta. Ensimmäisen vuoden työllisyysalueen kustannusten arviointi oli vaikeaa vertailuvuoden puuttuessa. Kustannukset jäivät odotettua pienemmiksi.

Työttömyysturvan kuntaosuuteen oli varattu 160 000 euroa, ja toteuma oli n.151 000 euroa. Myös työttömyysturvan kuntaosuuksien määrän arviointi etukäteen oli haastavaa työllisyysalueen ensimmäisen toimintavuoden osalta.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>				<b>29</b>	<b>29</b>	<b>0 %</b>	<b>14</b>
Myyntituotot				17	17	0 %	
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset				12	12	0 %	14
Muut toimintatuotot						0 %	
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 624</b>	<b>9</b>	<b>- 616</b>	<b>- 534</b>	<b>82</b>	<b>87 %</b>	<b>- 194</b>
Henkilöstökulut	- 102	12	- 90	- 90		100 %	- 28
Palvelujen ostot	- 292	- 29	- 320	- 248	72	77 %	- 12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1		- 1	- 1	- 1	217 %	- 1
Avustukset	- 230	25	- 205	- 195	11	95 %	- 152
Muut toimintakulut						0 %	
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 624</b>	<b>9</b>	<b>- 616</b>	<b>- 504</b>	<b>112</b>	<b>82 %</b>	<b>- 180</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Ateria- ja puhtauspalvelut

### Toimialan tehtävät

Ateriapalveluiden keskeisin tehtävä on järjestää ateriapalvelut opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Puhtauspalvelut järjestetään siten, että kunnan toimipaikoissa säilyy tietty puhtaustaso. Puhtauspalvelut on budjetoitu kiinteistöille, hallinnollisesti toimiala on ateria- ja puhtauspalveluissa hyvinvointilautakunnan alaisuudessa.

### Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

1.1.- 30.6.2025 ajan Enontekiön kunta on tuottanut ateriapalveluja Lapin hyvinvointialueelle palvelusopimuksen mukaisesti. Optiovuoden käyttöönotto ajalle 1.7.2025 - 30.6.2026 on jatkanut toimintaa 31.12.2025 saakka vuoden 2025 osalta.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 1. Hyvinvointi

##### Tavoite: Laadukkaat ruokapalvelut sopeutettuna eri ikäryhmille.

**Toimenpiteet** Terveellinen ravitseminen hyvinvoinnin osana.  
Puhtaanapito osana hyvinvointia.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asiakaskyselyt	0	3	5
<b>Arvio</b>	Asiakaskyselyjä on tehty, mutta tavoitetta ei ole kokonaan saavutettu.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö		

#### 2. Elinvoima

##### Tavoite: Lähiruoan käyttö ruokapalveluissa.

##### Yritystoiminta mukana toimissa hankintalain puitteissa.

**Toimenpiteet** Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen.  
Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Lähiruoan käyttö elintarvikehankinnoista %	0	20,3	25
<b>Arvio</b>	Lähiruokana käytetty paikallista järvikalaa, poronlihaa, marjaa ja leipää. Lähiruoka% on pysynyt samassa tasossa kuin aiempina vuosina.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö		

#### 3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

##### Tavoite: Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

**Toimenpiteet** Ateriapalvelujen käyttäjien osallistaminen ruokalistojen suunnitteluun.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asiakaskyselyjen määrä	0	3	5
<b>Arvio</b>	Asiakaskyselyjen toteutuksia on tehty eri asiakasryhmien osalta mm. toiveruokapäivinä. Keskusteluja käydään eri asiakasryhmien kanssa.		Valmis

Vastuu Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö

#### 4. Asuminen - Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja energiatehokkuus

##### Tavoite: Kestävän kehityksen toimet

**Toimenpiteet** Kestävän kehityksen toimia ateria- ja puhtauspalvelujen arjessa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Hävikkiruoka %	0	8,8	0
Ympäristöystävällisten tuotteiden käyttö	0	99	100
<b>Arvio</b>	Käytössä olevat pesu- ja puhdistusaineet ovat vastuullisesti valmistettuja ympäristöystävällisiä tuotteita. Hävikkiruokaa mitataan päivittäin, ottaen huomioon valmistus-, lautas- ja tarjoiluhävikit. Kirjaukset tehdään sähköiseen järjestelmään.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö		

##### Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat on mainittu yllä.

##### Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	5,5	5,5	5,1
Määräaikaiset	1,5	0,5	1,1
<b>Yhteensä</b>	7	6	6,2

##### Toiminnan talous

Ruokapalveluja on toimitettu Lapin hyvinvointialueen ja kunnan palvelusopimuksen mukaan Luppokodille, kotihoitoon ja toimintakeskukseen ajalla 1.1.-30.6.2025. Talousarvioita laadittaessa ei ollut tietoa optiovuoden käyttöönotosta ajalle 1.7.2025 - 30.6.2026, mistä johtuen talousarviossa on toteumasta poikkeavia lukuja sekä tuloina että menoina.

Ateria- ja puhtauspalvelujen talousarvioon tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutos. Ateria- ja puhtauspalveluille jäi tilikaudelta ylijäämää, mistä on siirretty toiselle toimialalle kattamaan alijäämää 30 000 euroa.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. t€	* Tot. %	TP2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>146</b>	<b>100</b>	<b>246</b>	<b>258</b>	<b>11</b>	<b>105 %</b>	<b>227</b>
Myyntituotot	146	100	246	258	12	105 %	225
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset						0 %	2
Muut toimintatuotot						0 %	
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 397</b>	<b>- 70</b>	<b>- 467</b>	<b>- 470</b>	<b>- 3</b>	<b>101 %</b>	<b>- 451</b>
Henkilöstökulut	- 241		- 241	- 272	- 30	113 %	- 251
Palvelujen ostot	- 21		- 21	- 18	3	85 %	- 30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 134	- 70	- 204	- 180	24	88 %	- 168
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut	- 1		- 1	- 1		154 %	- 2
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 250</b>	<b>30</b>	<b>- 220</b>	<b>- 212</b>	<b>8</b>	<b>96 %</b>	<b>- 224</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen yltys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys,

## Tuloslaskelmaosan toteutuminen

### TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

Tuloslaskelma (1 000 €)	TA 2025 Alkuper.	TA 2025 Muutokset	TA 2025 Muutettu	TP 2025	Poikk. * €	Tot. * %	TP 2024
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>2 468</b>	<b>25</b>	<b>2 493</b>	<b>2 480</b>	<b>- 13</b>	<b>99 %</b>	<b>2 320</b>
Myyntituotot	667	125	792	755	- 37	95 %	771
Maksutuotot	368	- 310	58	57		100 %	55
Tuet ja avustukset	644	200	844	897	53	106 %	660
Muut toimintatuotot	789	10	799	770	- 29	96 %	834
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>- 10 814</b>	<b>126</b>	<b>- 10 687</b>	<b>- 10 454</b>	<b>234</b>	<b>98 %</b>	<b>- 10 378</b>
Henkilöstökulut	- 5 783	15	- 5 768	- 5 648	120	98 %	- 5 441
Palkat ja palkkiot	- 4 724	12	- 4 711	- 4 580	131	97 %	- 4 422
Henkilösivukulut	- 1 059	3	- 1 057	- 1 068	- 11	101 %	- 1 020
Eläkekulut							
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	- 3 258	- 89	- 3 348	- 3 291	57	98 %	- 3 264
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 084	121	- 963	- 947	16	98 %	- 1 025
Avustukset	- 343	29	- 314	- 295	19	94 %	- 364
Muut toimintakulut	- 344	51	- 294	- 272	22	93 %	- 285
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>- 8 345</b>	<b>151</b>	<b>- 8 194</b>	<b>- 7 974</b>	<b>220</b>	<b>97 %</b>	<b>- 8 058</b>
<b>Verotulot</b>	<b>4 492</b>	<b>70</b>	<b>4 562</b>	<b>4 585</b>	<b>23</b>	<b>101 %</b>	<b>4 489</b>
<b>Valtionosuudet</b>	<b>3 520</b>	<b>- 55</b>	<b>3 465</b>	<b>3 558</b>	<b>93</b>	<b>103 %</b>	<b>3 439</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>	<b>283</b>	<b>45</b>	<b>328</b>	<b>346</b>	<b>18</b>	<b>105 %</b>	<b>623</b>
Korkotuotot				4	4		141
Muut rahoitustuotot	679		679	660	- 19	97 %	728
Korkokulut	- 188	135	- 53	- 55	- 2	104 %	- 56
Muut rahoituskulut	- 208	- 90	- 298	- 263	35	88 %	- 189
<b>VUOSIKATE</b>	<b>- 50</b>	<b>211</b>	<b>161</b>	<b>514</b>	<b>354</b>	<b>320 %</b>	<b>493</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>	<b>- 588</b>		<b>- 588</b>	<b>- 569</b>	<b>19</b>	<b>97 %</b>	<b>- 446</b>
<b>Satunnaiset tuotot ja kulut</b>							
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>- 639</b>	<b>211</b>	<b>- 428</b>	<b>- 55</b>	<b>373</b>	<b>13 %</b>	<b>47</b>
<b>Varausten ja rahastojen muutokset</b>	<b>6</b>		<b>6</b>	<b>6</b>		<b>100 %</b>	<b>6</b>
<b>TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ</b>	<b>- 633</b>	<b>211</b>	<b>- 421</b>	<b>- 49</b>	<b>373</b>	<b>12 %</b>	<b>53</b>

\* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu, + tulojen ylitys / menojen alitus, - tulojen alitus / menojen ylitys

## TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

**Toimintatuotot** toteutuivat vain 13 tuhatta euroa (-0,5 %) muutettua talousarviota pienempinä. Myyntituottojen toteuma oli 37 tuhatta euroa (-4,7 %) muutettua talousarviota pienempi, mikä johtuu lähinnä kaukolämmön myynnin ja palvelumyynnin Enontekiön Vesihuolto Oy:lle arvioitua pienemmästä toteumasta. Näiden lisäksi muita myyntituottoja ovat mm. ateriamyynti Lapin hyvinvointialueelle, Hetta Hiihtomaan, Järämän museon ja Kino-Hetan sekä kuntosalien pääsymaksutulot. Maksutuotot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Toteuma oli 57 tuhatta euroa. Tukien ja avustusten toteuma ylitti muutetun talousarvion 53 tuhannella eurolla (+6,2 %). Ylitys aiheutui ennakoitua suuremmista saaduista tuista liittyen palkkatukeen, saamenkieliseen varhaiskasvatukseen ja lukiolaisten koulumatkatukiin Kelalta. Myös hankkeisiin liittyvien tukien ja avustusten määrää oli hiukan ennakoitua suurempi. Vuokratuotot olivat 88 tuhatta euroa (-11,4 %) muutettua talousarviota pienemmät ollen kuitenkin 29 tuhatta euroa edellisvuotta suuremmat. Muut toimintatuotot toteutuivat 59 tuhatta euroa muutettua talousarviota suurempina. Tämä johtui budjetoimattomista rakentamisvelvoitteiden täyttämättä jättämisestä aiheutuneista sakkomaksuista.

**Toimintakulut** alittivat muutetun talousarvion 234 tuhannella eurolla (-2,2 %). Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 120 tuhannella eurolla (-2,1 %). Palvelujen ostot puolestaan alittivat muutetun talousarvion 57 tuhannella eurolla (-1,7 %). Suurimmat poikkeamat palvelujen ostojen osalta muutettuun talousarvioon nähden olivat puhtaanapito- ja pesulapalveluissa (+46 tuhatta euroa, +24 %), rakennusten ja alueiden rakennus- ja kunnossapitopalveluissa (+42 tuhatta euroa, +13 %), taksikuljetuksissa (+73 tuhatta euroa, +10 %) ja muissa yhteistoimintaosuuksissa (-131 tuhatta euroa, -18 %) sekä muissa palveluissa (-67 tuhatta euroa, -71 %). Aine- ja tarvikeostot toteutuivat kokonaisuutena lähes muutetun talousarvion mukaisina huolimatta siitä, että yksittäisissä kululajeissa oli poikkeamia. Alitus oli 16 tuhatta euroa (-1,7 %). Yksittäisissä kululajeissa suurimmat poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat elintarvikkeostoissa (-19 tuhatta euroa, -9,3 %) ja kalustohankinnoissa (+27 tuhatta euroa, +25 %). Avustukset puolestaan alittivat muutetun talousarvion 19 tuhannella eurolla (-6,2 %). Kotitalouksille myönnettyjen avustusten osalta alitus oli 4 tuhatta euroa ja yhteisöille myönnettyjen avustusten osalta 15 tuhatta euroa. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 22 tuhannella eurolla (-7,4 %), josta vuokratulujen alitus oli 12 tuhatta euroa (-4,8 %).

**Toimintakate** -7,974 milj. euroa alitti muutetun talousarvion toimintakatteen. Alkuperäisen talousarvion toimintakate oli -8,345 milj. euroa ja muutetun talousarvion -8,194 milj. euroa. Toteutunut toimintakate oli 220 tuhatta euroa (-2,7 %) pienempi kuin muutetun talousarvion toimintakate. Alkuperäiseen talousarvioon tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutoksia, joiden seurauksena muutetun talousarvion toimintakate oli 151 tuhatta euroa alkuperäistä pienempi. Työllisyys -toimialalle myönnettiin huhtikuussa 29 tuhannen euron lisämääräraha Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen tuottamiin työllisyyspalveluihin liittyen. Loppusyksystä tehdyn tilinpäätösennusteen perusteella tehtiin toimialojen talousarvioon seuraavat koko kunnan toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset: Opetustoimen toimintakatetta pienennettiin 100 tuhannella eurolla, Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-ajan 25 tuhannella eurolla, Työllisyyden 25 tuhannella eurolla ja Ateria- ja puhtauspalvelujen 30 tuhannella eurolla. Lisäksi tehtiin ennusteen perusteella koko kunnan toimintakatteeseen vaikuttamattomia määrärahojen siirtoja lautakuntien ja toimialojen välillä. Toimintakatteen ennakoitua parempi toteuma muutettuun talousarvioon nähden aiheutui hyvinvointilautakunnan toimintakatteen alittumisesta 228 tuhannella eurolla. Hyvinvointilautakunnan toimintakate kasvoi edellisestä vuodesta 1,6 % (elinvoimalautakunta -5,4 % ja kunnanhallitus -3,8 %).

**Vuosikate** muodostui 354 tuhatta euroa muutettua talousarviota paremmaksi ollen 514 tuhatta euroa. Alkuperäisen talousarvion vuosikate oli -50 tuhatta euroa ja muutetun talousarvion 161 tuhatta euroa. Alkuperäisen talousarvion verorahoitukseen tehtiin tilinpäätösennusteen perusteella talousarviomuutoksina 25 tuhannen euron lisäys kunnallisveroon ja 45 tuhannen euron lisäys yhteisöveroon sekä 55 tuhannen euron vähennys valtionosuuksiin. Lisäksi rahoituskulujen osalta korkokulujen talousarviota pienennettiin 135 tuhannella eurolla ja Kemijoki-sähkön osakassähkömaksuja puolestaan lisättiin 90 tuhannella eurolla.

Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) kertymä oli yhteensä 8,143 milj. euroa, mikä oli 116 tuhatta euroa (+1,4 %) muutettua talousarviota enemmän.

**Poistot** toteutuivat lähes budjetoidun mukaisesti ollen 569 tuhatta euroa eli vain 19 tuhatta euroa (-3,3 %) muutettua talousarviota pienemmät.

**Kunnan tilikauden alijäämä** muodostui muutettua talousarviota 373 tuhatta euroa paremmaksi ollen - 49 tuhatta euroa.

## VEROTULOT

Verotuloja kertyi vuonna 2025 yhteensä 4,585 milj. euroa, mikä oli 23 tuhatta euroa (+0,5%) muutettua talousarviota enemmän ja 96 tuhatta euroa edellisvuotta enemmän (+2,1 %).

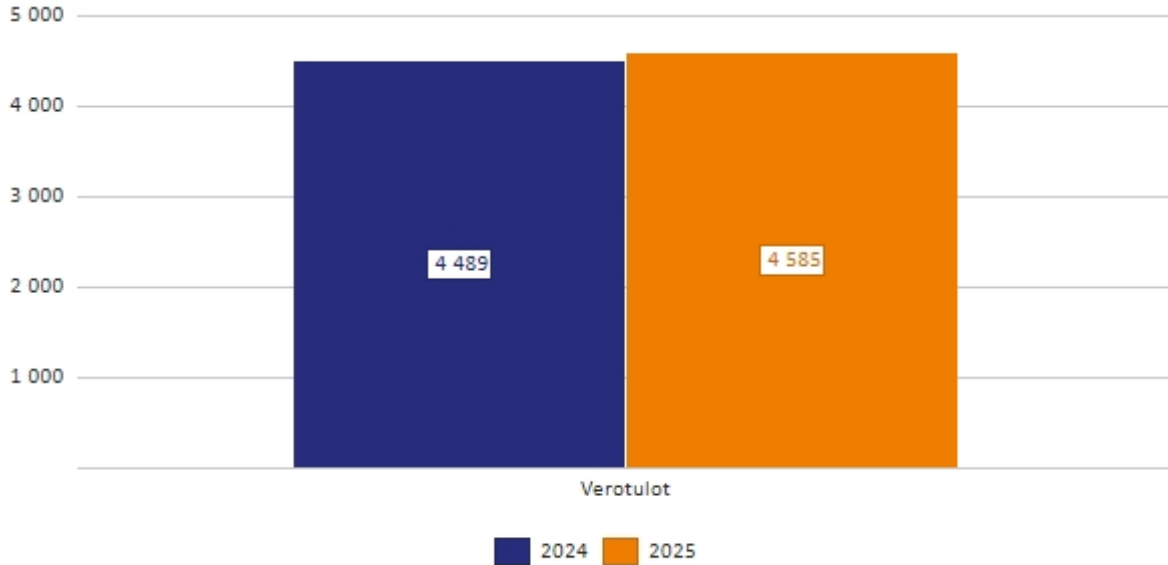
**Kunnallisverotuloja** kertyi 2,981 milj. euroa, mikä oli 5 tuhatta euroa muutettua talousarviota vähemmän, mutta 34 tuhatta euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Enontekiön kunnan kunnallisveroprosentti oli 8,60 vuonna 2025 (8,60 vuonna 2024).

**Yhteisöverotuloja** kertyi 0,504 milj. euroa, mikä oli 25 tuhatta euroa (+5,2 %) muutettua talousarviota ja 53 tuhatta euroa (+12 %) edellisvuotta enemmän.

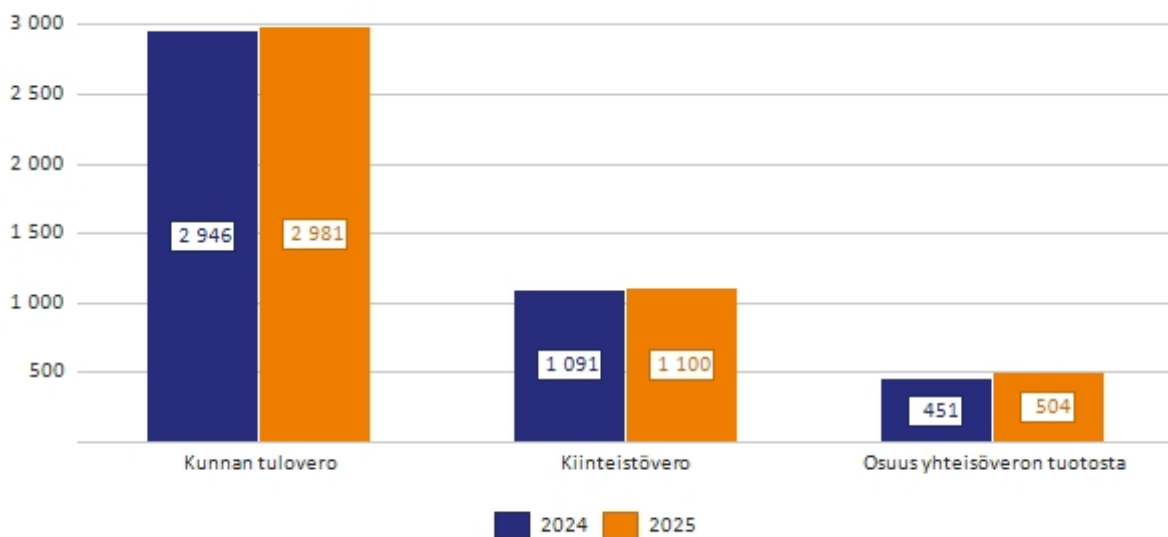
**Kiinteistöverotulot** 1,100 milj. euroa olivat 3 tuhatta euroa (+0,3 %) suuremmat muutettuun talousarvioon ja 9 tuhatta euroa (+0,8 %) suuremmat edelliseen vuoteen nähden. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2025 olivat samat kuin vuonna 2024 (rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00 %, maapohjan yleinen kiinteistövero 1,31 %, rakennusten yleinen kiinteistövero 1,05 %, vakituisen asunnon kiinteistövero 0,65 %, muun asuinrakennuksen kiinteistövero 1,25 % ja yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero 0,00 %).

1000 €	TA	TA	TA	TP	Poikk. €
	2025 Alkup.	2025 Muutokset	2025 Muutettu	2025	
<b>Verotulot</b>	<b>4 492</b>	<b>70</b>	<b>4 562</b>	<b>4 585</b>	<b>23</b>
Kunnan tulovero	2 961	25	2 986	2 981	- 5
Kiinteistövero	1 097		1 097	1 100	3
Osuus yhteisöveron tuotosta	434	45	479	504	25

## VEROTULOJEN KEHITYS (1 000 €)



## VEROTULOJEN KEHITYS (1 000 €)



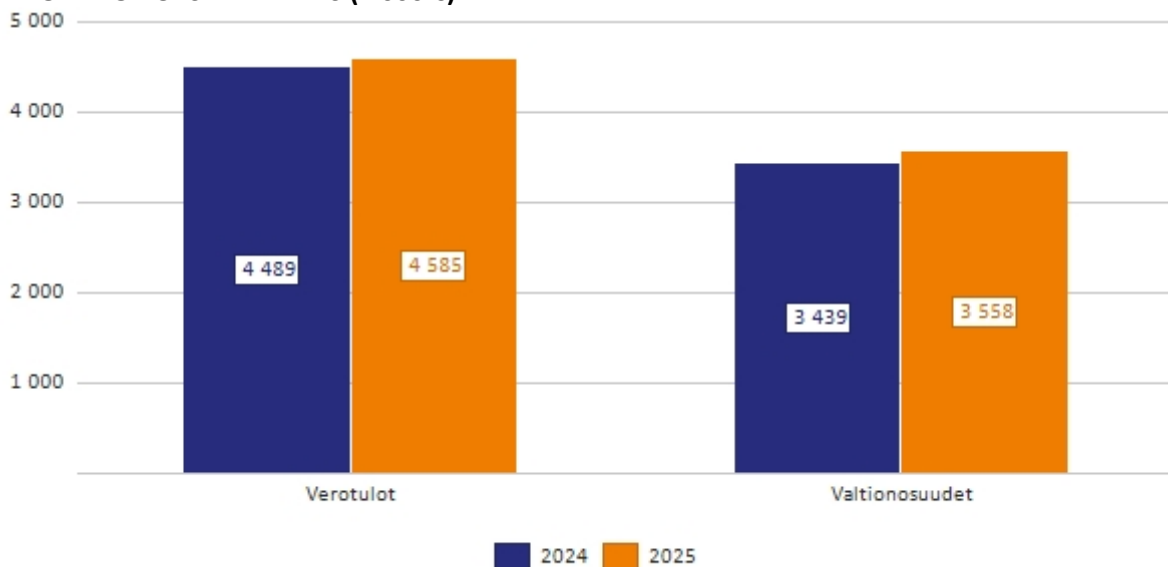
## VALTIONOSUUDET

Valtionosuuksia kertyi vuonna 2025 yhteensä 3,558 milj. euroa. Tämä oli 93 tuhatta euroa (+2,7 %) enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli arvioitu. Muutos edelliseen vuoteen oli +119 tuhatta euroa (+3,5 %).

Peruspalvelujen valtionosuuden määrä oli 3,253 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisten valtionosuuksien määrä oli 24 tuhatta euroa. Valtionosuuksiin sisältyvän verotulomenetysten korvausten määrä oli 281 tuhatta euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määräksi oli arvioitu negatiivinen 68 tuhatta euroa ja tämä selittää poikkeaman toteuman ja muutetun talousarvion välillä.

1000 €	TA 2025 Alkup.	TA 2025 Muutokset	TA 2025 Muutettu	TP 2025	Poikk. €
<b>Valtionosuudet</b>	<b>3 520</b>	<b>- 55</b>	<b>3 465</b>	<b>3 558</b>	<b>93</b>
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 774		2 774	2 773	- 1
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	488		488	480	- 8
Opetus- ja kulttuuritoim.muut valtionosu	- 13	- 55	- 68	24	92
Verotulomenetysten kompensaatio	271		271	281	10

### VERORAHOITUKSEN KEHITYS (1 000 €)



### Korkotuotot ja -kulut

**Korkotuottojen** toteuma oli 4 tuhatta euroa, joka aiheutui tytäryhteisöille myönnettyjen antolainojen koroista. Tätä ei ollut talousarviossa huomioitu. Edellisenä vuonna korkotuotot olivat 141 tuhatta euroa, mikä kertyi pääosin määräaikaisten sijoitustilin korkotuotoista.

**Korkokulut** (55 tuhatta euroa) olivat lähes muutetun talousarvion mukaiset (+2 tuhatta euroa). Edelliseen vuoteen verrattuna ne olivat samalla tasolla. Korkokulut aiheutuivat uuteen Luppokotiin liittyvän korkotukilainan koroista.

### Muut rahoitustuotot ja -kulut

**Muut rahoitustuotot** (660 tuhatta euroa) toteutuivat 19 tuhatta euroa (-2,8 %) talousarviota pienempinä, mikä johtui pääosin Kemijoki Oy:n osuukien arvioitua pienemmästä tuotosta. Edelliseen vuoteen nähden muut rahoitustuotot pienenevät 68 tuhatta euroa (-9,3 %) johtuen Kemijoki Oy:n osuukien tuottojen pienentymisestä.

**Muut rahoituskulut** (263 tuhatta euroa) toteutuivat 35 tuhatta euroa (-12 %) talousarviota pienempinä. Muista rahoituskuluista suurimman osan muodosti Kemijoki –sähköön liittyvät osakassähkömaksut, jotka olivat 253 tuhatta euroa vuonna 2025. Vuoteen 2024 verrattuna muut rahoituskulut kasvoivat 74 tuhatta euroa (+39 %) johtuen osakassähkömaksujen kasvusta.

## Investointiosan toteutuminen

Investointimenot olivat 1,685 milj. euroa vuonna 2025 ja investointitulot 0,271 milj. euroa. Investointituloja ovat investointeihin saadut rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit. Saatujen rahoitusosuuksien määrä oli 0,271 milj. euroa ja pysyvien vastaavien myynnit vain 0,3 tuhatta euroa. Ulkopuolista rahoitusta saatiin uuden Luppokodin rakentamiseen. Nettoinvestointien määräksi muodostui 1,414 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukainen nettoinvestointimäärä oli 6,041 milj. euroa, joten investointien toteuma-asteeksi muodostui 23 %. Merkittävimmät selittävät tekijät sille, että toteuma-aste jäi matalaksi oli Karesuvannon uuden monitoimitalon rakentamisen viivästyminen ja se, että tytäryhteisöön Enontekiön Vesihuolto Oy ei vielä tehty talousarvioon varattua 1,5 milj. euron sijoitusta. Karesuvannon uuden monitoimitalon osalta talousarvio vuodelle 2025 oli 2,8 milj. euroa, mutta toteutuneet investointikustannukset jäivät 0,172 milj. euroon.

Investointiosaan myönnettiin tilikauden aikana 0,157 milj. euron lisämääräraha Hetan lämpölaitos investoinnille. Tilikauden aikana avattiin myös uudet investointikohteet Hetan päiväkodin paloilmoinjärjestelmälle ja Hetan paloaseman muutostöille. Näille kohteille siirrettiin määrärahaa yhteensä 55 tuhatta euroa kohteelta Kiinteistöjen kunnostus. Lisäksi siirrettiin 7 tuhatta euroa investointikohteelta Kilpisjärven osayleiskaava investointikohteelle Pohjois-Kilpisjärven asemakaava.

Keskenräisiksi investoinneiksi tilinpäätöksessä jäivät Kilpisjärven osayleiskaava, Pohjois-Kilpisjärven asemakaava ja Karesuvannon monitoimitalo sekä yhden kiinteistön hankinta, joka odottaa vielä lainvoimaisuutta.

### Investoinnit yhteensä

Investoinnit	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	Toteuma 2025	Toteuma-aste * %
Menot	-6 124 000 €	-157 000 €	-6 281 000 €	-1 684 744 €	27 %
Tulot	240 000 €	0 €	240 000 €	271 149 €	113 %
Netto	-5 884 000 €	-157 000 €	-6 041 000 €	-1 413 594 €	23 %

### Investoinnit ryhmittäin yhteensä

	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	Toteuma 2025	Toteuma-aste * %
<b>Kaavoitus</b>					
Menot	-80 000 €	0 €	-80 000 €	-68 012 €	85 %
Netto	-80 000 €	0 €	-80 000 €	-68 012 €	85 %
<b>Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat</b>					
Menot	-4 200 000 €	-157 000 €	-4 357 000 €	-1 362 731 €	31 %
Tulot	240 000 €	0 €	240 000 €	271 149 €	113 %
Netto	-3 960 000 €	-157 000 €	-4 117 000 €	-1 091 582 €	27 %
<b>Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot</b>					
Menot	-90 000 €	0 €	-90 000 €	0 €	0 %
Netto	-90 000 €	0 €	-90 000 €	0 €	0 %
<b>Sijoitukset</b>					
Menot	-1 754 000 €	0 €	-1 754 000 €	-254 000 €	14 %
Netto	-1 754 000 €	0 €	-1 754 000 €	-254 000 €	14 %

### Investoinnit ryhmittäin investoinneittain

Kaavoitus	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	Toteuma 2025	Toteuma-aste * %
<b>Kilpisjärven yleiskaava (099101)</b>					
Menot	-50 000 €	7 000 €	-43 000 €	-31 336 €	73 %

Netto	-50 000 €	7 000 €	-43 000 €	-31 336 €	73 %
<b>Pohjois-Kilpisjärven asemakaava (099108)</b>					
Menot	-30 000 €	-7 000 €	-37 000 €	-36 677 €	99 %
Netto	-30 000 €	-7 000 €	-37 000 €	-36 677 €	99 %

### Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat

Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	Toteuma 2025	Toteuma-aste * %
<b>Kiinteistöjen hankinta (099031)</b>					
Menot	-150 000 €		-150 000 €	-67 861 €	45 %
Tulot				279 €	
Netto	-150 000 €		-150 000 €	-67 582 €	45 %
<b>Hetan päiväkodin paloilmoinjärjestelmä (099057)</b>					
Menot		-15 000 €	-15 000 €	-16 320 €	109 %
Netto		-15 000 €	-15 000 €	-16 320 €	109 %
<b>Karesuvannon monitoimitalo (099059)</b>					
Menot	-2 800 000 €		-2 800 000 €	-172 043 €	6 %
Netto	-2 800 000 €		-2 800 000 €	-172 043 €	6 %
<b>Rakennusten kunnostus (099065)</b>					
Menot	-150 000 €	55 000 €	-95 000 €		
Netto	-150 000 €	55 000 €	-95 000 €		
<b>Hetan paloaseman muutostyöt (099066)</b>					
Menot		-40 000 €	-40 000 €	-17 365 €	43 %
Netto		-40 000 €	-40 000 €	-17 365 €	43 %
<b>Lämpölaitoksen uusiminen (099071)</b>					
Menot	-150 000 €	-157 000 €	-307 000 €	-306 660 €	100 %
Netto	-150 000 €	-157 000 €	-307 000 €	-306 660 €	100 %
<b>Luppokoti (uusi) (099074)</b>					
Menot	-800 000 €		-800 000 €	-783 077 €	98 %
Tulot	240 000 €		240 000 €	270 871 €	113 %
Netto	-560 000 €		-560 000 €	-512 207 €	91 %
<b>Eläinlääkäritilat (099179)</b>					
Menot	-150 000 €		-150 000 €	595 €	0 %
Netto	-150 000 €		-150 000 €	595 €	0 %

### Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot

Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	Toteuma 2025	Toteuma-aste * %
<b>Valmius ja varautuminen (mm. varavoima) (099177)</b>					
Menot	-90 000 €		-90 000 €		
Netto	-90 000 €		-90 000 €		

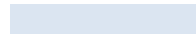
### Sijoitukset

Sijoitukset	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutokset	TA2025 Muutettu	Toteuma 2025	Toteuma-aste * %
<b>Sijoitus Enontekiön Lentoasema Oy (099180)</b>					
Menot	-254 000 €		-254 000 €	-254 000 €	100 %
Netto	-254 000 €		-254 000 €	-254 000 €	100 %
<b>Sijoitus Enontekiön Vesihuolto Oy (099187)</b>					
Menot	-1 500 000 €		-1 500 000 €		

Netto

-1 500 000 €

-1 500 000 €



## Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	TA 2025 Alkuper.	TA 2025 Muutokset	TA 2025 Muutettu	TP 2025 *	Poikk. €
<b>Toiminnan rahavirta</b>					
Vuosikate	-50	211	161	514	353
Tulorahoituksen korjauserät	-100	90	-10	-9	1
	-150	301	151	505	354
<b>Investointien rahavirta</b>					
Investointimenot	-6 124	-157	-6 281	-1 685	4 596
Rahoitusosuudet investointimenoihin	240		240	271	31
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	105	-95	10	9	-1
	-5 779	-252	-6 031	-1 405	4 626
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>-5 929</b>	<b>49</b>	<b>-5 880</b>	<b>-899</b>	<b>4 981</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 944		5 944	442	-5 502
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-216		-216	-38	178
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	-178	-178
	5 728	0	5 728	226	-5 502
Oman pääoman muutokset			0		0
<b>Vaikutus maksuvalmiuteen</b>	<b>-201</b>	<b>49</b>	<b>-152</b>	<b>-673</b>	<b>-521</b>

### Rahoituslaskelman toteutuminen

Toiminnan toteutunut rahavirta 505 tuhatta euroa oli 354 tuhatta euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnan vuosikate toteutui 353 tuhatta euroa muutetun talousarvion tasoa parempana. Vuosikatetta on käsitelty toimintakertomuksen tuloslaskelmaosion yhteydessä ja talousarvion toteumavertailuosiossa tuloslaskelman toteutumisvertailun yhteydessä. Tulorahoituksen korjauserissä on oikaistu investointien rahavirrassa esitettävä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot, jotka koskivat kiinteistöjen myyntejä.

Investointien rahavirta toteutui 4,626 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Investointimenot alittivat muutetun talousarvion 4,596 milj. eurolla ja investointien rahoitusosuudet olivat 31 tuhatta euroa suuremmat kuin muutetussa talousarviossa. Investointimenojen talousarviomuutoksista on erittely

investoitiosan toteumavertailussa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot olivat tuhat euroa muutettua talousarviota pienemmät.

Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavat lainakannan muutokset (ottolainat) toteutuivat 5,502 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin vain uuden Luppokodin rakentamiseen 0,442 milj. euroa.

Toteuman mukainen vaikutus maksuvalmiuteen oli 0,673 milj. euroa negatiivinen muutetun talousarvion ollessa 0,152 milj. euroa negatiivinen. Toteuma oli näin ollen 0,521 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi.

#### **Olenaiset poikkeamat talousarvioon**

Toiminnan ja investointien rahavirran olennaiset poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden aiheutuivat vuosikatteesta ja investointimenoista. Rahoituksen rahavirran poikkeamat tilinpäätösvoiton muutettuun talousarvioon nähden johtuivat siitä, että uutta pitkäaikaista ottolainaa ei otettu siinä määrin kuin oli budjetoitu.

# Tytäryhteisöjen tulokortit ja talouden toteutumisvertailut

## Enontekiön Vesihuolto Oy

### Yhtiön tehtävä

Enontekiön Vesihuolto Oy:n tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta liiketaloudellisin perustein yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti.

Laitos vastaa veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäroinnistä ja viemärivereden käsittelystä sekä laitoksen tarvitsemien laitosten, laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittämisestä.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 1. Hyvinvointi

Tavoite: Toimitettava vesi on laadukasta ja täyttää sille asetetut laatuvaatimukset.				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarkkailutulokset		0	100	100
<b>Arvio</b>	Tarkkailutuloksissa ei ollut poikkeamia			Valmis
<b>Vastuu</b>	Toimitusjohtaja			

#### 2. Elinvoima

Tavoite: Yhtiön mahdollisuus ja valmius, verkoston sekä toimintojen laajentamiseen toimintojen kehittyessä				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Olemassa olevien investointikohteiden suunnitelmien päivitys		0	75	100
Kilpisjärven investointihankkeen käyntiin saattaminen		5	10	50
<b>Arvio</b>	Suunnitelmien päivitys ja toteutus saatettiin loppuun mm. Karesuvannon lietekuivaimen ja automatiikan uusimisen osalta, Kilpisjärven vedenottamon automatiikkaa uusittiin, Kilpisjärven paineenkorottamon investointi aloitettiin. Kilpisjärven alueen hankkeen osalta viranomaisluvitusprosessi on edelleen meneillään ja odottaa em. päätöstä.			Valmis
<b>Vastuu</b>	Toimitusjohtaja			

#### 3. Ihmiset

Tavoite: Vv-palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen, verkostojen reuna-alueilla.				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Runkoverkoston laajentaminen		0	0	1
<b>Arvio</b>	Kohteita ei ollut.			Valmis
<b>Vastuu</b>	Toimitusjohtaja			

#### 4. Asuminen

Tavoite: Jätevedenpuhdistamoiden toiminta täyttää ympäristölupaehtojen raja-arvot.			
--	--	--	--

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarkkailutulokset		0	100	100
<b>Arvio</b>	Vuosikeskiarvoina kaikki puhdistamo aliitvat ympäristölupien raja-arvot.			Valmis
<b>Vastuu</b>	Toimitusjohtaja			

## Henkilöstö

Enontekiön Vesihuolto Oy:tä ei ole merkitty työnantajarekisteriin, yhtiö ostaa henkilöstöpalvelut kokonaisuudessaan Enontekiön kunnalta.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset			
Määräaikaiset			
<b>Yhteensä</b>	0	0	0

## Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto	604	622	701
Liikevoitto	-44	13	42
Tilikauden voitto/tappio	-56	3	34
Taseen loppusumma	3 262	2 800	3 346
Omavaraisuusaste %	44		44
Lainakanta	1 133	1 130	1 094
Investoinnit	165	1 500	331

# Enontekiön Liikekiinteistöt Oy

## Yhtiön tehtävä

Enontekiön liikekiinteistöt Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaisena toimialana on kiinteistöjen ja rakennusten hallinta omistus- tai vuokraoikeuden nojalla sekä niihin liittyvä rakennuttaminen.

Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ja yhtiö voi olla osakkaana muissa yhtiöissä.

## Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

### 1. Hyvinvointi

#### Tavoite: Toiminnallisia, turvallisia ja monimuotoisia toimitiloja eri asiakassegmentteihin.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Salkuttaminen	0	100	100
Ns Osuuspankintalon käyttöasteen ja kustannusrakenteen tehostaminen	0	25	50
<b>Arvio</b>	Ns. Osuuspankin käyttöaste ei noussut tavoitteen mukaisesti. Käyttökulut laskivat tavoitteen mukaisesti		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

### 2. Elinvoima

#### Tavoite: Enontekiön kunnan strategian mukaisesti tuottaa laadukkaita liiketilapalveluja.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asiakastyytyväisyys	0	100	100
Käyttökiellossa olevien tilojen palauttaminen liiketoimintaan. Tällä hetkellä 2 tilaa käyttökiellossa.	0	0	2
<b>Arvio</b>	Käyttökiellossa olevien tilojen palauttaminen käyttöön ei valmistunut vuonna 2025 suunnitelmien venymisen johdosta.		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

### 3. Ihmiset

#### Tavoite: Vuokralaisten yhteistyön, yhteisöllisyyden ja vaikuttamisen merkittävä kehittäminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Vuosittain tapahtuva yhteistyöilta	1	2	2
Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä yrittäjien kanssa	0	1	1
<b>Arvio</b>	Tavoitteet täyttyivät		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

### 4. Asuminen

#### Tavoite: Vihreä siirtymä liiketoiminnassa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Vihreän siirtymän tavoitteiden kirkastaminen	0	1	1
Toiminnallisuksien määrittäminen vihreään siirtymään	0	1	1
<b>Arvio</b>	Tavoitteet täyttyivät		Valmis

**Vastuu** tekninen isännöitsijä

## Henkilöstö

Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:llä ei ole palkattua henkilökuntaa.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	0	0	
Määräaikaiset	0	0	
<b>Yhteensä</b>	0	0	0

## Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto	200	311	228
Liikevoitto	-109	9	-132
Tilikauden voitto/tappio	-96	-139	-118
Taseen loppusumma	2 068	2 200	1 986
Omavaraisuusaste %	90	95	98
Lainakanta	0	100	0
Investoinnit	5	100	20

# Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot

## Yhtiön tehtävä

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asuntojen tehtävänä on vuokra- ja palveluasumisen tuottaminen.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

#### 1. Hyvinvointi

**Tavoite: Yhtiön tavoitteena on tuottaa sellaisia palveluja, jotka varmistavat arjen turvallisuuden ja asukkaiden viihtyvyyden.**

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asiakastyytyväisyys tutkimus	0	1	1
Käyttöasteen varmistaminen	93	95	95
<b>Arvio</b>	Tavoite on haastava, mutta selkeästi saavutettavissa oleva.		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

#### 2. Elinvoima

**Tavoite: Riittävän liiketoiminnallisen käyttöasteen ja muiden tuottojen varmistaminen.**

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Käyttöaste	93	95	95
Muiden tulojen kehittyminen positiivisesti	400 000	433 000	500 000
<b>Arvio</b>	Muut tuotot jäivät markkinasta johtuen saavuttamatta		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

#### 3. Ihmiset

**Tavoite: Asukkaiden viihtyvyyden , yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen.**

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asukastoimikunnan aktivointi ja tukeminen (500€)	0	500	500
Asukastoimikunnan kokouksen järjestäminen ja tulosten jalkauttaminen	0	1	1
Asiakasdemokratia lain huomioiminen toiminnoissa	1	2	2
Asukkaiden yhdessä tekemisen aktivointi	1	2	2
<b>Arvio</b>	Aktivointi onnistui kohtuullisessa määrin		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

#### 4. Asuminen

**Tavoite: Rakennuskannan salkuttaminen, vihreän siirtymän prosessointi ja laadukkaan asuntokannan varmistaminen.**

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kuntoarvio, ja PTS	0	8	8
Salkutus	0	8	8
Vihreän siirtymän prosessointi	0	1	1

Liiketoiminnasta poissa olevan kohteen optimointi	0	0	1
Ulkoalueiden viihtyvyyden varmistaminen	0	0	1
<b>Arvio</b>	Osa poissa vuokraustoiminnasta olevista kohteista ei valmitunut taloudellisten ja toiminnallisten syiden johdosta		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja, tekninen isännöitsijä, kiinteistösihteeri		

## Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	6,5	7,5	6,5
Määräaikaiset	0	0	0
<b>Yhteensä</b>	6,5	7,5	6,5

## Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto	842	1 200	1 077
Liikevoitto	-49	-148	30
Tilikauden voitto/tappio	20	-159	-55
Taseen loppusumma	3 368	3 300	3 279
Omavaraisuusaste %	27	20	25
Lainakanta	2 234	2 084	1 928
Investoinnit	0	25	10

# Enontekiön Lentoasema Oy

## Yhtiön tehtävä

Yhtiön tehtävä on toimia Suomen ilmailuviranomaisen hyväksymänä lentoasemaoperaattorina ja ylläpitää Enontekiön kunnassa sijaitsevaa lentoasemaa. Yhtiö kehittää lentoaseman toimintaa kestäväällä tavalla ympärivuotiseksi kouluttavaksi lentoasemaksi. Yhtiö varmistaa nykyisten asiakkuuksien pysyvyyden palvelemalla asiakkaita hyvin ja keskittyy samalla tulevaisuuden ilmailun kehittämiseen.

## Tavoitteet, mittarit ja vastuut

### 1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

**Tavoite: Tukea rajavartiolaitoksen, pelastuskopterin ja ilmavoimien toimintaa varmistamalla heidän toimintaan vaadittavien palveluiden riittävä ja kattava saatavuus.**

**Toimenpiteet** Toiminta on vakiintunut rajavartiolaitoksen, ilmavoimien helikoptereiden ja kuljetuskoneiden sekä pelastuskopterin osalta. Ilmavoimien tukeutuminen on keskusteluissa myös muiden koneiden osalta, mutta toteutuessaan tulee todennäköisesti vaatimaan infrainvestointeja.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarpeiden kartoitus (kohteiden tarpeet, määrä kpl)	3	3	3
Vaadittavien palveluiden tuottaminen (%)	80	90	90
Palvelusopimukset (kpl)	3	3	3

**Arvio** Toiminta on vakiintunut rajavartiolaitoksen, ilmavoimien helikoptereiden ja kuljetuskoneiden sekä pelastuskopterin osalta. Ilmavoimien tukeutuminen on keskusteluissa myös muiden koneiden osalta, mutta toteutuessaan tulee todennäköisesti vaatimaan infrainvestointeja

Toiminta on vakiintunut rajavartiolaitoksen, ilmavoimien helikopterien ja kuljetuskoneiden sekä pelastushelikopterin osalta. Em. toimijat tukeutuvat tarvittaessa Enontekiön lentoasemaan.

Saamamme tiedon mukaan ilmavoimien F35-hävittäjien operointi lentoasemalla edellyttäne merkittäviä infrainvestointeja.

**Vastuu** toimitusjohtaja

Valmis

### 2. Elinvoima - Ympärivuotisen matkailun kehittäminen

**Tavoite: Lentoasema toiminta laajennetaan kattamaan kansallinen ja kansainvälinen ilmailualan koulutustoiminta**

**Toimenpiteet** Lisätään yhteistyötä uusien ulkomaisten toimijoiden kanssa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yhteistyö uusien ulkomaisten toimijoiden kanssa	0	2	3

**Arvio** Lentoasema ei enää laajentamaan toimintaansa kansainväliseen koulutustoimintaan.

**Vastuu** toimitusjohtaja

Valmis

### 3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

**Tavoite: Yhtiön toimien tekeminen tavalla, joka on näkyvää ja läpinäkyvää, johtaen vahvaan omakuvaan paikallisesti ja kansainvälisesti. Yhtiössä on hyvä olla töissä ja siitä on helppo olla ylpeä.**

**Toimenpiteet** Brändityö, yhteistyön lisääminen omistajan kanssa, reilun meiningin malli.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Henkilökunnan tyytyväisyys - henkilökunnan vaihtuvuus (kpl, irtisanoutumiset)	1	1	1
Kehityskeskustelujen toteutuminen	0	100	100
<b>Arvio</b>	Reilun meiningin malli ja yhteistyö ovat olleet päämääriä toiminnassa toiminnan brändityön kannalta. Omasta mielestämme olemme onnistuneet tässä, lentoasema ja paikkakunta ovat lisänneet tunnettavuuttaan. Toivomme tulevaisuudessa lisää yhteistyötä kunnan kanssa.		Valmis
<b>Vastuu</b>	Vuonna 2024 irtisanoutui kaksi (2) henkilöä. toimitusjohtaja		

#### 4. Asuminen - Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja energiatehokkuus

##### Tavoite: Energiatalouden kehittäminen

**Toimenpiteet** Energiatehokkuuden parantaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Energiatalouden parantaminen (%)	40	40	25
Energiatalousprojektin käynnistys (kpl)	0,3	0,3	0,5
<b>Arvio</b>	Lentoasema jatkaa energiatalouden ja -tehokkuuden kehittämistä.		Valmis
<b>Vastuu</b>	toimitusjohtaja		

#### Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	6	6	6
Määräaikaiset	3	3	5
<b>Yhteensä</b>	9	9	11

#### Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto	502	633	1 370
Liikevoitto	-507	-254	71
Tilikauden voitto/tappio	-509	-254	70
Taseen loppusumma	772	356	1 466
Omavaraisuusaste %	0	0	28
Lainakanta	0	0	
Investoinnit	64	313	197

## ENF Infra Oy

### Yhtiön tehtävä

Yhtiö omistaa ja hallinnoi Enontekiön kunnassa sijaitsevan lentoaseman maa-alueita ja infrastruktuuria. Tehtävänä on toimia maa-alan ja kiinteän infran omistajana ja vuokrata niitä Enontekiön Lentoasema Oy:lle.

### Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

### Henkilöstö

Yhtiöllä ei ole omaa palkattua henkilöstöä.

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset			0
Määräaikaiset			0
<b>Yhteensä</b>	0	0	0

### Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2024	TA2025	TP2025
Liikevaihto	62	62	95
Liikevoitto	-2	1	0
Tilikauden voitto/tappio	-2	1	0
Taseen loppusumma	697	713	725
Omavaraisuusaste %	97	95	93
Lainakanta	0	0	
Investoinnit	0	0	

# TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

## Tuloslaskelma, kunta

Euro	2025	2024
TOIMINTATUOTOT	2 479 673,14	2 319 750,20
Myyntituotot	755 321,69	771 298,05
Maksutuotot	57 428,04	55 077,40
Tuet ja avustukset	896 519,35	659 682,29
Muut toimintatuotot	770 404,06	833 692,46
TOIMINTAKULUT	-10 453 727,04	-10 378 152,34
Henkilöstökulut	-5 648 463,20	-5 441 397,60
Palkat ja palkkiot	-4 580 178,59	-4 421 579,07
Henkilösivukulut	-1 068 284,61	-1 019 818,53
Palvelujen ostot	-3 291 272,00	-3 263 539,73
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-947 250,49	-1 024 814,16
Avustukset	-294 796,29	-363 530,09
Muut toimintakulut	-271 945,06	-284 870,76
<b>TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ</b>	<b>-7 974 053,90</b>	<b>-8 058 402,14</b>
Verotulot	4 584 938,80	4 489 133,44
Valtionosuudet	3 557 872,00	3 438 565,00
Rahoitustuotot ja -kulut	345 653,88	623 449,17
Korkotuotot	3 887,78	140 594,82
Muut rahoitustuotot	660 045,89	727 656,48
Korkokulut	-55 218,26	-55 702,46
Muut rahoituskulut	-263 061,53	-189 099,67
<b>VUOSIKATE</b>	<b>514 410,78</b>	<b>492 745,47</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-569 191,13	-445 681,12
Suunnitelman mukaiset poistot	-370 408,09	-445 681,12
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-54 780,35</b>	<b>47 064,35</b>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	6 231,31	6 231,31
<b>TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ</b>	<b>-48 549,04</b>	<b>53 295,66</b>

## Rahoituslaskelma, kunta

Euro	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	514 410,78	492 745,47
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-9 057,30	-213 666,16
	505 353,48	279 079,31
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 684 743,62	-11 721 717,12
Rahoitusosuudet investointimenoihin	270 870,79	5 148 944,93
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	9 336,00	152 816,80
	-1 404 536,83	-6 419 955,39
Toiminnan ja investointien rahavirta		
	-899 183,35	-6 140 876,08
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	442 077,00	2 715 612,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 892,00	-215 946,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-178 054,00	-141 054,00
	226 131,00	2 358 612,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-755,72	-920,52
Saamisten muutos	618 196,78	189 921,79
Korottomien velkojen muutos	-109 101,77	-349 539,09
	508 339,29	-160 537,82
Rahoituksen rahavirta		
	734 470,29	2 198 074,18
Rahavarojen muutos		
	-164 713,06	-3 942 801,90
Rahavarat 31.12.		
	2 098 285,47	2 262 998,53
Rahavarat 1.1.		
	2 262 998,53	6 205 800,43
	-164 713,06	-3 942 801,90

## Tase, kunta

Euro	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	11 189,49	17 017,49
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 026 155,75	999 374,45
Rakennukset	10 944 132,34	4 913 434,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	962 411,99	1 050 484,29
Koneet ja kalusto	119 335,10	199 356,90
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	602 532,81	5 941 981,53
	<u>13 654 567,99</u>	<u>13 104 631,79</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 509 697,82	7 255 697,82
Muut lainasaamiset	1 478 657,71	1 478 657,71
Muut saamiset	46 294,80	0,00
	<u>9 034 650,33</u>	<u>8 734 355,53</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	22 700 407,81	21 856 004,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	90 000,00	141 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	426 877,50	411 558,42
Lainasaamiset	199 881,28	30 000,00
Muut saamiset	76 659,31	934 744,66
Siirtosaamiset	311 235,98	205 547,77
Saamiset yhteensä	<u>1 104 654,07</u>	<u>1 722 850,85</u>
Rahat ja pankkisaamiset	2 098 285,47	2 262 998,53
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 202 939,54	3 985 849,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 903 347,35	25 841 854,19

Euro	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 927 620,50	5 927 620,50
Arvonkorotusrahasto	584 697,13	584 697,13
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 436 225,22	14 382 929,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-48 549,04	53 295,66
	20 899 993,81	20 948 542,85
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	95 129,70	101 361,01
Vapaaehtoiset varaukset	217 081,14	217 081,14
	312 210,84	318 442,15
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	14 922,36	15 644,22
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	33,86
	14 922,36	15 678,08
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuut.laitoksilta	3 100 851,00	2 696 666,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuut.laitoksilta	37 892,00	215 946,00
Saadut ennakot	12 323,84	7 066,37
Ostovelat	608 148,44	711 331,18
Muut velat	107 935,44	105 311,27
Siirtovelat	809 069,62	822 870,29
	1 575 369,34	1 862 525,11
Vieras pääoma yhteensä	4 676 220,34	4 559 191,11
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 903 347,35	25 841 854,19

# KONSERNILASKELMAT

## Konsernituloslaskelma

euro	2025	2024
Toimintatuotot	6 055 942,97	4 385 694,19
Toimintakulut	-13 542 382,36	-12 647 166,35
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-8 828,84	-9 374,48
Toimintakate	-7 495 268,23	-8 270 846,64
Verotulot	4 584 938,80	4 489 133,44
Valtionosuudet	3 557 872,00	3 438 565,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	8 730,42	148 091,49
Muut rahoitustuotot	677 041,15	835 694,53
Korkokulut	-94 035,95	-94 972,76
Muut rahoituskulut	-319 135,43	-191 018,83
Vuosikate	920 142,76	354 646,23
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-994 536,76	-833 382,26
Arvonalentumiset	-2 352,10	
Satunnaiset erät	691,22	
Tilikauden tulos	-76 054,88	-478 736,03
Tilinpäätössiirrot	104,40	-1 740,00
Tilikauden verot		-229,26
Laskennalliset verot		-8 562,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-75 950,48	-489 267,29

## Konsernin rahoituslaskelma

euro	2025	2024
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	920 142,76	354 646,23
Satunnaiset erät	691,22	
Tilikauden verot		-8 791,26
Tulorahoituksen korjauserät	-228,46	-204 291,68
	<u>920 605,52</u>	<u>141 563,29</u>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-2 394 940,91	-11 966 895,15
Rahoitusosuudet investointimenoihin	270 870,79	5 148 944,93
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	9 336,00	152 816,80
	<u>-2 114 734,12</u>	<u>-6 665 133,42</u>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>-1 194 128,60</b>	<b>-6 523 570,13</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-1478,00
Antolainasaamisten vähennykset		
	<u>0,00</u>	<u>-1478,00</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	442 077,00	2 715 612,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-179 705,66	-357 619,66
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-178 054,00	-141 054,00
	<u>84 317,34</u>	<u>2 216 938,34</u>
Oman pääoman muutokset	254 000,00	985 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1 366,63	-1 457,19
Vaihto-omaisuuden muutos	-28 671,45	-15 623,89
Saamisten muutos	131 949,08	661 489,72
Korottomien velkojen muutos	200 787,10	-785 069,25
	<u>302 698,10</u>	<u>-140 660,61</u>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>641 015,44</b>	<b>3 059 799,73</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-553 113,16</b>	<b>-3 463 770,40</b>
<b>Rahavarat 31.12.</b>	<b>3 097 594,42</b>	<b>3 650 707,58</b>
<b>Rahavarat 1.1.</b>	<b>3 650 707,58</b>	<b>7 114 477,97</b>
	<u>-553 113,16</u>	<u>-3 463 770,40</u>

## Konsernitase

euro	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 817,87	3 111,96
Muut pitkävaikutteiset menot	58 473,62	58 568,86
	<u>60 291,49</u>	<u>61 680,82</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 278 696,57	1 226 915,27
Rakennukset	16 254 366,87	10 309 273,88
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 560 978,89	3 490 904,24
Koneet ja kalusto	383 552,85	301 568,06
Muut aineelliset hyödykkeet	843,57	1 265,34
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	620 935,81	5 942 657,87
	<u>22 099 374,56</u>	<u>21 272 584,66</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	22 303,22	31 132,06
Muut osakkeet ja osuudet	2 041 142,98	2 043 495,08
Muut lainasaamiset	30 000,00	30 000,00
Muut saamiset	49 872,80	3 578,00
	<u>2 143 319,00</u>	<u>2 108 205,14</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	24 302 985,05	23 442 470,62
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	119 275,96	148 995,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	129 454,33	104 842,38
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3 573,28	21 940,65
Lyhytaikaiset saamiset	2 317 411,99	2 048 480,35
	<u>2 320 985,27</u>	<u>2 070 421,00</u>
Rahoitusarvopaperit	100 000,00	100 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 997 594,42	3 550 707,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 548 034,02	5 825 970,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 970 295,03	29 417 437,25

euro	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 927 620,50	5 927 620,50
Arvonkorotusrahasto	584 697,13	584 697,13
Muut omat rahastot	1 507 100,13	1 507 204,53
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 632 448,76	13 381 209,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-75 950,48	-489 267,29
	20 575 916,04	20 911 464,43
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	133 654,49	164 740,84
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 176 505,87	4 918 274,53
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	578 742,95	528 311,63
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	183 845,66	357 759,66
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 321 630,02	2 536 886,16
	9 260 724,50	8 341 231,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 970 295,03	29 417 437,25

# TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

## Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

### Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

#### 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

### Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

#### 2) Perustelu tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutoksesta

Ei ilmoitettavaa.

#### 3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

#### 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa.

#### 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa.

## **Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

### **Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntakonsernin tytäryhteisöt ja jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty osakkuusyhteisöä Asunto Oy Enontekiön Saanansäde 4, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

### **Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet**

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

### **Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset**

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

### **Keskinäisen omistuksen eliminointi**

Kunnan konsernitilinpäätöksen omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää. Eliminointieroa ei kuitenkaan pääsääntöisesti kohdisteta konsernitaseessa omaisuus- ja velkaerille, vaan ne kirjataan oman pääoman lisäykseksi tai vähennykseksi riippumatta siitä, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet eliminointieron syntymiseen.

### **Vähemmistöosuudet**

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

### **Suunnitelmapoistojen oikaisu**

Kuntakonsernin sisällä käytettyjä erilaisia poistosuunnitelmia ei ole yhdenmukaistettu, koska oikeiden ja riittävien tietojen vaatimus ei edellytä epäolennaisten eroavuuksien muuttamista yhtenäiseksi.

### **Osakkuusyhteisöt**

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

### **Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät**

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

## Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

### 6) Toimintatuotot (1000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Hallinto	65	88	47	88
Elinvoima ja kehittäminen	93	99	93	99
Yhdyskuntapalvelut	1 166	1 306	2 769	2 475
Opetus	655	386	655	386
Varhaiskasvatus	35	18	35	18
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika	179	182	179	182
Työllisyys	29	14	29	14
Ateria- ja puhtauspalvelut	258	227	258	227
Muut palvelut			1 992	897
<b>Yhteensä</b>	<b>2 479</b>	<b>2 320</b>	<b>6 056</b>	<b>4 386</b>

### 7) Verotulot (1000 euroa)

	2025	2024
<b>Verotulot</b>	<b>4 585</b>	<b>4 489</b>
Kunnan tulovero	2 981	2 946
Kiinteistövero	1 100	1 091
Osuus yhteisöveron tuotosta	504	451

### 8) Valtionosuudet (1000 euroa)

	2025	2024
<b>Valtionosuudet</b>	<b>3 558</b>	<b>3 439</b>
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 773	2 589
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	480	493
Opetus- ja kulttuuritoim.muut valtionosu	24	- 32
Verotulomenetysten kompensatio	281	389

### 9) Palvelujen ostot (1000 euroa)

	2025	2024
Palvelujen ostot	- 3 291	- 3 264
Asiakaspalvelujen ostot	- 92	- 95
Muiden palvelujen ostot	- 3 200	- 3 169

### 10) Valtuustoryhmille annetut tuet (1000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

## 11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

		Kunnanhallitus 29.3.2012
<b>AINEETTOMAT HYÖDYKKEET</b>		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	
-Atk-ohjelmistot	tasapoisto	5
-Muut		5
<b>AINEELLISET HYÖDYKKEET</b>		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	ei poisteta
Rakennukset	tasapoisto	
-Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40
-Tehtas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30
-Talousrakennukset	tasapoisto	20
-Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30
-Asuinrakennukset	tasapoisto	40
Kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	
-Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20
-Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	20
-Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	20
-Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	45
-Viemäriverkko	tasapoisto	35
-Kaukolämpöverkko	tasapoisto	25
-Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15

-Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	tasapoisto	15
-Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	15
Koneet ja kalusto	tasapoisto	
-Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	10
-Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5
-Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5
-Muut raskaat koneet		10
-Muut kevyet koneet		7
-Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		10
-Atk-laitteet		5
-Muut laitteet ja kalusteet		3
Muut aineelliset hyödykkeet		
-Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan
-Arvo- ja taide-esineet	ei poisteta	ei poisteta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poisteta	ei poisteta
<b>PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET</b>		
-Osakkeet ja osuudet	ei poisteta	ei poisteta

## 12) Pakollisten varausten muutokset

Ei ilmoitettavaa.

### 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot, satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (1 000 euroa)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (1 000 euroa)	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
<b>Muut toimintatuotot</b>				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	9	135	9	135
Muut luovutusvoitot		10		10
<b>Luovutusvoitot yhteensä</b>	<b>9</b>	<b>145</b>	<b>9</b>	<b>145</b>

### 14) Muiden rahoitustuottojen erittely (1 000 euroa)

	2025	2024
Osinkotuotot	5	7
Kemijoki Oy:n tuotto	652	719
Muut rahoitustuotot	3	2
	<b>660</b>	<b>728</b>

### 15) Poistoeron muutos (1 000 euroa)

Kirjattuun poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa, joten poistoeron muutosta ei tarvitse eritellä liitetiedoissa.

## Tasetta koskevat liitetiedot

### Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

#### 16) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet aktivoidut menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

#### 17) Arvonkorotukset

Vuoden 1997 avaavaan taseeseen on tehty maa-alueiden arvonkorotus 584 697,13 euroa, jonka vastakirjaus on arvonkorotusrahastossa.

#### 18) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti (1 000 euroa)

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn. maksut ja keskeneräis.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	17	17	999	4 913	1 050	199	5 942	13 105
Lisäykset tilikauden aikana		0	5	139			1 398	1 541
Rahoitusosuudet tilikaudella		0					271	271
Vähennykset tilikauden aikana		0	0	199			1	200
Siirrot erien välillä		0	22	6 386	11		-6 466	-46
Tilikauden poisto	6	6		296	99	80		475
Poistamaton hankintameno 31.12.	11	11	1 026	10 944	962	119	603	13 655
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>11</b>	<b>11</b>	<b>1 026</b>	<b>10 944</b>	<b>962</b>	<b>119</b>	<b>603</b>	<b>13 655</b>

(Rakennuksiin sisältyy vuonna 2017 valmistunut Kilpisjärven monitoimitalo, joka rahoitettiin palovahinkovakuutuskorvauksella ja sen vuoksi sen tasearvo on vain 5 tuhatta euroa. Vuonna 2015 palanut Kilpisjärven koulu poistettiin taseesta tilikaudella 2015.)

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserniyhteisöt	Osakkeet omistus-yhteisöt	Kuntayht. osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 121	39	56	2 040	7 256	1 449	30	1 479
Lisäykset tilikauden aikana	254				254			0
Vähennykset tilikauden aikana					0			0
Siirrot erien välillä					0	46		46
Hankintameno 31.12.	5 375	39	56	2 040	7 510	1 495	30	1 525
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>5 375</b>	<b>39</b>	<b>56</b>	<b>2 040</b>	<b>7 510</b>	<b>1 495</b>	<b>30</b>	<b>1 525</b>

## 19) Omistukset tytäryhteisöistä

Nimi	y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
<b>Tytäryhteisöt</b>						
ENF Infra Oy	3211213-8	100,00%	100,00%	675	50	0
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy	0805076-6	100,00%	100,00%	1 921	65	-118
Enontekiön Lentoasema Oy	3211440-8	100,00%	100,00%	313	1 154	70
Enontekiön Vesihuolto Oy	2176497-4	100,00%	100,00%	1 475	1 017	35
Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot	1575855-1	100,00%	100,00%	2	2 671	-55
<b>Yhteensä</b>				<b>4 386</b>	<b>4 957</b>	<b>-68</b>

## 20) Omistukset kuntayhtymistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Lapin jätehuolto kuntayhtymä	2008197-9	4,55%	4,55%	397	58	56
Lapin liitto kuntayhtymä	0937073-7	0,87%	0,87%	19	6	0
				<b>416</b>	<b>64</b>	<b>56</b>

## 21) Omistukset muista yhteisöistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
<b>Osakkuusyhteisöt</b>						
Kyrön vesihuolto Oy	0966207-8	50,00%	50,00%	-16	144	-9
<b>Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt</b>						
As. Oy Enontekiön Saanansäde 4	2781411-9	46,50%	46,50%	130	126	0
				115	270	-9

## 22) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä (1 000 euroa)

Kunta	2025		2024	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
<b>Saamiset tytäryhteisöiltä</b>				
Myyntisaamiset		82		166
Lainasaamiset	1 539	60	1 569	30
Siirtosaamiset		5		36
Muut saamiset	30			
<b>Yhteensä</b>	<b>1 568</b>	<b>147</b>	<b>1 569</b>	<b>232</b>
<b>Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä</b>				
Lainasaamiset	30		30	
<b>Yhteensä</b>	<b>30</b>	<b>0</b>	<b>30</b>	<b>0</b>
<b>Saamiset yhteensä</b>	<b>1 598</b>	<b>147</b>	<b>1 599</b>	<b>232</b>

## 23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
<b>Lyhytaikaiset siirtosaamiset</b>				
Siirtyvät korot	5	1		
Kemijoki Oy rahoitustuotto	46	55	46	55
Lshp kuntayht. laskutuksen oikaisu		46		46
OKM:n valtionosuussaaminen	93		93	
Kelan korvaus työterveyshuollosta	30	30	30	30
Tuet ja avustukset	19	19	19	19
Työllisyysalueen maksupalautus	72		72	
Muut menoennakot ja tulojäämät	46	55	95	23
<b>Yhteensä</b>	<b>311</b>	<b>206</b>	<b>355</b>	<b>173</b>

## Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

### 24) Oma pääoma (1 000 euroa)

Oman pääoman erittely	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	5 928	5 928	5 928	5 928
Peruspääoma 31.12.	5 928	5 928	5 928	5 928
Arvonkorotusrahasto 1.1.	585	585	585	585
Arvonkorotusrahasto 31.12.	585	585	585	585
Muut omat rahastot yhteensä 1.1.	0	0	1507	1505
Siirto rahastoon	0	0	0	2
Siirto rahastosta	0	0		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	0	0	1 507	1 507
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	14 436	14 383	12 892	13 671
Edellisten tilikausien oikaisut			-260	-289
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	14 436	14 383	12 632	13 381
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-49	53	-76	-489
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>20 900</b>	<b>20 949</b>	<b>20 576</b>	<b>20 911</b>

### 25) Erittely poistoerosta

Kirjattuun poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa, joten poistoeron muutosta ei tarvitse eritellä liitetiedoissa.

## 26) Pitkäaikaiset velat, myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät (1 000 euroa)

	Kunta	
	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 944	2 545

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2031 tai sen jälkeen

## 27) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

## 28) Pakolliset varaukset (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

## 29) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisyhteisöille (1 000 euroa)

Kunta	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
<b>Velat tytäryhteisöille</b>				
Ostovelat		25		33
<b>Yhteensä</b>	<b>0</b>	<b>25</b>	<b>0</b>	<b>33</b>
<b>Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä</b>				
Ostovelat		12		14
<b>Yhteensä</b>	<b>0</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>14</b>
<b>Yhteensä</b>	<b>0</b>	<b>37</b>	<b>0</b>	<b>46</b>

### 30) Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkilimiitit

<b>Kunta (1000 euroa)</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
Luotollisten sekkitilien limiitit 31.12.	34	34
- siitä käyttämättä oleva määrä	34	34

### 31) Liittymismaksut ja muut velat (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

### 32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	<b>Kunta</b>		<b>Konserni</b>	
	<b>2025</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
<b>Lyhytaikaiset siirtovelat</b>				
<b>Tuloennakot</b>				
Tuet ja avustukset	95	121	95	121
Muut tuloennakot				
<b>Menojäämät</b>				
Lomapalkkavelkajaksotus henkilöstösivukuluineen	639	623	784	751
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	66		120	36
Valtionosuusjaksotus		19		19
Korkojaksotukset	3	2	9	7
Muut	6	58	216	59
<b>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</b>	<b>809</b>	<b>823</b>	<b>1 224</b>	<b>992</b>

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

### 33) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Ei ilmoitettavaa.

### 34) Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

### 35) Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

### 36) Muut muiden puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

### 37) Vuokravastuiden yhteismäärä (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	61	60	447	60
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	22	21	118	22

Leasingsovimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita

### 38, 39) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset (1 000 euroa)

	Kunta	
	2025	2024
<b>Takaukset tytäryhtiöiden puolesta</b>		
Alkuperäinen pääoma	1 331	1 331
Jäljellä oleva pääoma	991	1 048
<b>Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuusta</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	16 367	15 306
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	21	16

## **40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt**

### **Arvonlisäveron palautusvastuu**

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kunnalla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2016 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparantamiskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustöistä. Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

### **Enontekiön lentoasemaan liittyvän valtionavustuksen palautusvastuu**

Enontekiön kunta on saanut 5,0 milj. euron erityisavustuksen Enontekiön lentoaseman kiitotien päällystämiseen ja lentoaseman korjaukseen. Avustusehtojen mukaan omaisuuden omistus- ja hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle omaisuuden käyttöaikana, joka on kymmenen vuotta valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta (Valtionavustuslaki 688/2001, 13 §). Valtionavustuksen viimeinen erä on maksettu kunnalle 4.2.2025.

### **Sähkönmyyntitulojen verovelvollisuus**

Verohallinnon 17.6.2024 antaman ennakkoratkaisun mukaan kaupungit ja kunnat katsotaan olevan sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista annetun lain 3 §:n nojalla verovelvollisia vuonna 2023 ns. Mankala-omistuksen perusteella saamastaan sähkönmyyntitulosta. Tämän ns. voittoverolain tavoitteena on leikata sähkön hinnan noususta aiheutuneita sähköalan yritysten kasvaneita voittoja väliaikaisella valtiolle suoritettavalla verolla (ns. Windfall-vero).

Enontekiön kunta myy vuosittain Lapin Sähkövoima Oy:ltä hankkimansa osakassähkön eteenpäin markkinoille. Kunnan sähkönmyyntitoiminnasta on laadittu ja esitetty erilliset eriytetyt laskelmat tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kaupunkien ja kuntien mahdollinen velvollisuus suorittaa Windfall-veroa on voittoverolain ja muun verolainsäädännön näkökulmasta tulkinnanvarainen, jonka vuoksi Enontekiön kunta teki valituksen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen Verohallinnon 17.6.2024 päiväystä ennakkoratkaisusta. Hallinto-oikeus antoi päätöksen valituksesta 24.3.2025. Ratkaisussaan hallinto-oikeus hylkäsi valituksen. Enontekiön kunta antoi 30.4.2025 veroilmoituksen sähköalan voitosta tilikaudelta 1.1.2023 - 31.12.2023. Sen mukaan kunnalle ei syntynyt tulo-ajan ylittävää tuottoa ja näin ollen sähköliiketoiminnan verotettavaksi tuloksi muodostui 0,00 euroa. Seurauksena oli ainoastaan 150,00 euron veronkorotus myöhässä annetusta veroilmoituksesta.

### **Hetan hoivakotiin liittyvän avustuksen palautusvastuu**

Enontekiön kunta on saanut 2.105.126,00 euron suuruisen erityisryhmien investointiavustuksen Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA) Hetan hoivakodin rakentamiseen. Avustuspäätöksen mukaisesti asuntoa, jonka rakentamiseen avustus on myönnetty, on käytettävä päätöksessä mainittuun erityisryhmään (huonokuntoiset vanhukset) kuuluvien vuokra-asuntona 20 vuotta avustuksen ensimmäisen erän maksamisesta lukien. Ensimmäinen avustuserä on maksettu kunnalle 20.6.2024.

## Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

### 41) Henkilöstön lukumäärä 31.12. henkilötyövuosina

<b>Kunta</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
Hallinto	9	10
Elinvoima ja kehittäminen	3	2
Infrastruktuuri	20	20
Opetustoimi	38	40
Varhaiskasvatus	15	12
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika	7	7
Työllisyys	1	0
Ateria- ja puhtauspalvelut	6	7
<b>Yhteensä</b>	<b>100</b>	<b>99</b>

### 42) Taseeseen aktivoitunut henkilöstömenot (1 000 euroa)

<b>Henkilöstökulut</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 648	5 441
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
<b>Henkilöstökulut yhteensä</b>	<b>5 648</b>	<b>5 441</b>

### 43) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1 000 euroa)

<b>Kunta</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
Kansallinen Kokoomus	0,7	1,0
Suomen Keskusta	1,5	1,3
Suomen Kristillisdemokraatit	0,3	0,3
Vihreä liitto	0,2	0,4
<b>Yhteensä</b>	<b>2,6</b>	<b>2,9</b>

#### 44) Tilintarkastajien palkkiot (1 000 euroa)

Kunta	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	12	12
Tarkastuslautakunnan palkkiot	5	5
Muut palkkiot	5	8
<b>Palkkiot yhteensä</b>	<b>22</b>	<b>25</b>

#### 45) Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

##### Intressitahoille annetut takaukset

Enontekiön kunta on valtuuston päätöksillä myöntänyt tytäryhtiöidensä puolesta omavelkaisia takauksia. Näiden takausten yhteismäärä oli vuodenvaihteessa 0,991 miljoonaa euroa ja ne on myönnetty tytäryhteisöjen ottamien lainojen takaisinmaksun ja koron maksamisen vakuudeksi lainanantajalle.

##### Intressitahoille annetut lainat

Enontekiön kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle Enontekiön Vesihuolto Oy:lle korotonta lainaa, josta ei ole saatu vakuutta. Avoimena oleva lainan määrä 31.12.2025 oli 78.710,95 euroa. Kunta on antanut myös kokonaan omistamalleen tytäryhteisö Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnoille 594.946,76 euron pääomalainan, josta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Lisäksi Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnoille annettiin vuonna 2024 pitkäaikainen 150.000,00 euron korollinen laina, joka oli 31.12.2025 kokonaan avoimena.

##### Muut intressitahotapahtumat

Ei muita intressitahotapahtumia.

## Eriytetty kunnan sähköliiketoiminta

Laskelmat perustuvat kirjanpidosta vuodesta 2009 alkaen saatuihin tietoihin.

### TULOSLASKELMA (€)

<b>Muu sähköliiketoiminta</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
Liikevaihto	652 318,07	718 611,48
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252 604,42	-148 079,35
Palvelujen ostot	48 272,78	6 307,98
Liiketoiminnan muut kulut	-150,00	
<b>Liikelyijäämä (-alijäämä)</b>	<b>447 836,43</b>	<b>576 840,11</b>

### TASE (€)

<b>Vastaavaa</b>	<b>31.12.2025</b>	<b>31.12.2024</b>
------------------	-------------------	-------------------

Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 016 646,17	2 016 646,17
<b>Pysyvät vastaavat yhteensä</b>	<b>2 016 646,17</b>	<b>2 016 646,17</b>

### Toimeksiantojen varat

Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	45 636,53	55 300,12
Rahat ja pankkisaamiset	10 166 795,19	9 700 500,60
<b>Vaihtuvat vastaavat yhteensä</b>	<b>10 212 431,72</b>	<b>9 755 800,72</b>

<b>Vastaavaa yhteensä</b>	<b>12 229 077,89</b>	<b>11 772 446,89</b>
---------------------------	----------------------	----------------------

<b>Vastattavaa</b>	<b>31.12.2025</b>	<b>31.12.2024</b>
--------------------	-------------------	-------------------

Oma pääoma		
Peruspääoma	2 016 646,17	2 016 646,17
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 742 873,66	9 166 033,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	447 836,43	576 840,11
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>12 207 356,26</b>	<b>11 759 519,83</b>

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset  
Pakolliset varaukset  
Toimeksiantojen pääomat

Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	21 721,63	12 927,06
Siirtovelat		
<b>Vieras pääoma yhteensä</b>	<b>21 721,63</b>	<b>12 927,06</b>

<b>Vastattavaa yhteensä</b>	<b>12 229 077,89</b>	<b>11 772 446,89</b>
-----------------------------	----------------------	----------------------

## Luettelot ja selvitykset

### Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Kirjanpitokirja	Säilytystapa	Säilytysaika
Päiväkirja	sähköinen	10 vuotta
Pääkirja	sähköinen	10 vuotta
Myyntireskontra	sähköinen	10 vuotta
Ostoreskontra	sähköinen	10 vuotta
Käyttöomaisuuskirjanpito	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Maksuliikenne, tiliotteet	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Muistiotositteet	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Palkkakirjanpito	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Palkkaluettelo	paperinen, sähköinen	50 vuotta
Tilinpäätös	paperinen, sähköinen	pysyvästi
Tase-erittelyt	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Liitetietositteet	paperinen	10 vuotta
Konsernikirjanpito	sähköinen	10 vuotta

### Luettelo käytetyistä tositelajeista

001	Muistiot
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin
009	Käyttöomaisuusviennit
010	Tiliotteet
012	Vuokratilien kirjaus
020	Myyntireskontra, suoritukset
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset
040	Ostoreskontra, suoritukset
301	Palkat
401	Ostoreskontra
402	Rondon tositteet
601	Yleishallinnon myyntilaskut
604	Kehittämisen ja elinvoiman myyntilaskut
606	Teknisentoimen myyntilaskut
608	Sivistystoimen myyntilaskut

# TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

## Tilinpäätöksen allekirjoitus

Hetassa 31. maaliskuuta 2026  
Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja



Elli-Maria Kultima,  
puheenjohtaja



Eero Ylitalo, kunnanjohtaja



Helinä Hautamäki



Kalevi Keskitalo



Pohto Kirkkala



Anri Magga



Leena Palojärvi



Oula-Matti Palojärvi

## Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

\_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_ 2026

KPMG Oy Ab

\_\_\_\_\_  
Juha Väärälä  
JHT, KHT